

Document de ședință

A9-0149/2021

27.4.2021

RAPORT

referitor la conturarea viitorului digital al Europei: înlăturarea barierelor din calea funcționării pieței unice digitale și îmbunătățirea utilizării IA pentru consumatorii europeni
(2020/2216(INI))

Comisia pentru piața internă și protecția consumatorilor

Raportoare: Deirdre Clune

Raportori pentru aviz (*):

Geert Bourgeois, Comisia pentru comerț internațional

Nicola Beer, Comisia pentru industrie, cercetare și energie

Kosma Złotowski, Comisia pentru transport și turism

Sabine Verheyen, Comisia pentru cultură și educație

Marion Walsmann, Comisia pentru afaceri juridice

Annalisa Tardino, Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne

(*) Procedura comisiilor asociate – articolul 57 din Regulamentul de procedură

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....	3
EXPUNERE DE MOTIVE.....	23
AVIZ AL COMISIEI PENTRU COMERȚ INTERNAȚIONAL	27
AVIZ AL COMISIEI PENTRU INDUSTRIE, CERCETARE ȘI ENERGIE	33
AVIZ AL COMISIEI PENTRU TRANSPORT ȘI TURISM	44
AVIZ AL COMISIEI PENTRU CULTURĂ ȘI EDUCAȚIE	54
AVIZ AL COMISIEI PENTRU AFACERI JURIDICE	61
AVIZ AL COMISIEI PENTRU LIBERTĂȚI CIVILE, JUSTIȚIE ȘI AFACERI INTERNE	68
AVIZ AL COMISIEI PENTRU OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ ȘI AFACERI SOCIALE.....	73
AVIZ AL COMISIEI PENTRU AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ	84
AVIZ AL COMISIEI PENTRU DREPTURILE FEMEILOR ȘI EGALITATEA DE GEN...	95
INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA ÎN COMISIA COMPETENTĂ.....	102
VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA COMPETENTĂ.....	103

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la conturarea viitorului digital al Europei: înlăturarea barierelor din calea funcționării pieței unice digitale și îmbunătățirea utilizării IA pentru consumatorii europeni (2020/2216(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere comunicarea Comisiei din 19 februarie 2020 intitulată „Conturarea viitorului digital al Europei” (COM(2020)00067),
- având în vedere Cartea albă a Comisiei Europene din 19 februarie 2020 intitulată „Inteligența artificială – O abordare europeană axată pe excelență și încredere” (COM(2020)00065),
- având în vedere raportul Comisiei din 19 februarie 2020 intitulat „Implicațiile în materie de siguranță și răspundere ale inteligenței artificiale, ale internetului obiectelor și ale roboticii” (COM(2020)0064),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 10 martie 2020 intitulată „Identificarea și înlăturarea barierelor din cadrul pieței unice” (COM(2020)0093),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 10 martie 2020 intitulată „Plan de acțiune pe termen lung pentru o mai bună implementare și asigurare a respectării normelor privind piața unică” (COM(2020)0094),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 13 noiembrie 2020 intitulată „Noua agendă privind consumatorii – Consolidarea rezilienței consumatorilor pentru o redresare durabilă” (COM(2020)0696),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 25 aprilie 2018, intitulată „Inteligența artificială pentru Europa” (COM(2018)0237),
- având în vedere documentul de lucru din februarie 2020 intitulat „Conturarea transformării digitale în Europa”, redactat de McKinsey & Company pentru Comisia Europeană¹,
- având în vedere rapoartele din 2020 ale indicelui economiei și societății digitale (DESI) și rezultatele Eurobarometrului special intitulat „Atitudini față de impactul digitalizării asupra vieții noastre de zi cu zi”²,
- având în vedere concluziile Consiliului din 9 iunie 2020 privind conturarea viitorului digital al Europei,

¹ https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=64962

²

<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinionmobile/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/special/surveyky/2228;jsessionid=0A2965AA1C68AA476CBA202BE3EE7448.cfusion07001?CFID=9498722&CFTOKEN=32cd2e310977224c-A882F889-08D5-0E55-6CDA27376F14C4BE>

- având în vedere comunicarea Comisiei din 19 februarie 2020 intitulată „O strategie europeană privind datele” (COM(2020)00066),
- având în vedere Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă („Directiva privind comerțul electronic”)³,
- având în vedere Directiva 2001/95/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 decembrie 2001 privind siguranța generală a produselor⁴,
- având în vedere Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice)⁵,
- având în vedere Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori care modifică Directiva 84/450/CEE, Directivele 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și Regulamentul (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului („Directiva privind practicile comerciale neloiale”)⁶,
- având în vedere Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne⁷,
- având în vedere Directiva 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor, de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului și a Directivei 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 85/577/CEE a Consiliului și a Directivei 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁸,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)⁹,
- având în vedere rezoluția sa din 19 ianuarie 2016 referitoare la pregătirea unui act legislativ privind piața unică digitală¹⁰,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2018/302 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 februarie 2018 privind prevenirea geoblocării nejustificate și a altor

³ [JO L 178, 17.7.2000, p. 1](#)

⁴ [JO L 11, 15.1.2002, p. 4](#)

⁵ [JO L 201, 31.7.2002, p. 37](#)

⁶ [JO L 149, 11.6.2005, p. 22](#)

⁷ [JO L 376, 27.12.2006, p. 36](#)

⁸ [JO L 304, 22.11.2011, p. 64](#)

⁹ [JO L 119, 4.5.2016, p. 1](#)

¹⁰ JO C 11, 12.1.2018, p. 55.

forme de discriminare bazate pe cetățenia sau naționalitatea, domiciliul sau sediul clienților pe piața internă și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 2006/2004 și (UE) 2017/2394, precum și a Directivei 2009/22/CE¹¹,

- având în vedere Regulamentul (UE) 2018/1724 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 octombrie 2018 privind înființarea unui portal digital unic (gateway) pentru a oferi acces la informații, la proceduri și la servicii de asistență și de soluționare a problemelor și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012¹²,
- având în vedere Directiva (UE) 2019/2161 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2019 de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului și a Directivelor 98/6/CE, 2005/29/CE și 2011/83/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește o mai bună asigurare a respectării normelor Uniunii în materie de protecție a consumatorilor și modernizarea acestor norme¹³,
- având în vedere Directiva (UE) 2019/882 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor¹⁴,
- având în vedere Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE¹⁵,
- având în vedere Regulamentul (UE) 2019/1150 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind promovarea echității și a transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online [Regulamentul (UE) nr. 2019/1150]¹⁶,
- având în vedere rezoluția sa din 12 februarie 2020 referitoare la procesele decizionale automatizate: asigurarea protecției consumatorilor și libera circulație a bunurilor și a serviciilor¹⁷,
- având în vedere rezoluția sa din 20 octombrie 2020 conținând recomandări către Comisie referitoare la un Act legislativ privind serviciile digitale: îmbunătățirea funcționării pieței unice¹⁸,
- având în vedere rezoluția sa din 20 octombrie 2020 privind drepturile de proprietate intelectuală pentru dezvoltarea tehnologiilor de inteligență artificială¹⁹,
- având în vedere rezoluția sa din 20 octombrie 2020 conținând recomandări adresate Comisiei referitoare la un cadru al aspectelor etice ale inteligenței artificiale, roboticii și

¹¹ [JO L 60, 2.3.2018, p. 1](#)

¹² [JO L 295, 21.11.2018, p. 1](#)

¹³ [JO L 328, 18.12.2019, p. 7](#)

¹⁴ [JO L 151, 7.6.2019, p. 70](#)

¹⁵ [JO L 130, 17.5.2019, p. 92](#)

¹⁶ [JO L 186, 11.7.2019, p. 57](#)

¹⁷ Texte adoptate, P9_TA(2020)0032.

¹⁸ Texte adoptate, P9_TA(2020)0272.

¹⁹ Texte adoptate, P9_TA(2020)0277.

tehnologiilor conexe²⁰,

- având în vedere rezoluția sa din 20 octombrie 2020 conținând recomandări adresate Comisiei referitoare la un regim de răspundere civilă pentru inteligența artificială²¹,
 - având în vedere rezoluția sa din 20 ianuarie 2021 referitoare la întărirea pieței unice: viitorul liberei circulații a serviciilor²²,
 - având în vedere articolul 54 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere avizele Comisiei pentru comerț internațional, Comisiei pentru industrie, cercetare și energie, Comisiei pentru transport și turism, Comisiei pentru cultură și educație, Comisiei pentru afaceri juridice, Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne, Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale, Comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală și Comisiei pentru drepturile femeii și egalitatea de gen,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor (A9-0149/2021),
- A. întrucât încă mai există bariere pe piața unică digitală și ele trebuie eliminate pentru a-i valorifica întregul potențial și întrucât o abordare comună a UE este esențială pentru succesul acesteia;
- B. întrucât digitalizarea are potențialul de a adăuga o valoare semnificativă pieței unice în ansamblu și este importantă atât pentru consumatorii europeni, cât și pentru sectoarele tradiționale și pentru cele netradiționale, putând aduce avantaje competitive pe piața internațională;
- C. întrucât piața unică digitală pune diferite probleme piețelor tradiționale, și întrucât ar trebui respectat principiul „ceea ce este ilegal offline este ilegal online”;
- D. întrucât IA face deja, într-o anumită măsură, obiectul cerințelor legislative existente;
- E. întrucât trebuie să construim încrederea publicului în IA, incluzând printre cerințele implicite respectarea deplină a drepturilor fundamentale, protecția consumatorilor, protecția și securitatea datelor și încurajând inovarea în Europa;
- F. întrucât Cartea albă privind inteligența artificială a recunoscut că agricultura este unul dintre sectoarele în care IA poate mări eficiența, iar unul dintre obiectivele generale ale viitoarei politici agricole comune (PAC) este de a promova agricultura inteligentă; întrucât cercetarea și activitățile bazate pe IA în domeniul agriculturii și al creșterii animalelor pot face acest sector mai atractiv pentru tineri și pot îmbunătăți performanțele agricole în zone cu constrângeri naturale, dar și calitatea vieții animalelor și productivitatea; întrucât strategia „De la fermă la consumator” și strategia pentru biodiversitate și-au propus să îi ajute pe fermieri să cultive produse de calitate și să reducă pierderile de nutrienți și cantitatea de pesticide și îngrășăminte utilizate până în

²⁰ Texte adoptate, P9_TA(2020)0275.

²¹ Texte adoptate, P9_TA(2020)0276.

²² Texte adoptate, P9_TA(2021)0007.

2030;

- G. întrucât tranziția digitală necesită creșterea investițiilor în facilitatorii cheie ai economiei digitale și coordonarea cu politicile privind tranziția verde;
- H. întrucât inteligența artificială (IA) oferă multe beneficii, dar prezintă și anumite riscuri;
- I. întrucât statele membre ale UE și instituțiile UE au obligația, conform Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și Convenției europene a drepturilor omului, de a se asigura că dreptul la viața privată, la protecția datelor, la libera exprimare și la întrunire, la nediscriminare, la demnitate și alte drepturi fundamentale ale niciunei persoane nu sunt restrânse nejustificat prin utilizarea unor tehnologii noi și emergente;
- J. întrucât utilizarea IA prezintă și riscuri și ridică semne de întrebare cu privire la etica, sfera și transparența colectării, utilizării și difuzării datelor personale;

Partea 1: eliminarea barierelor din calea funcționării pieței unice digitale

1. consideră că politica digitală a UE ar trebui să creeze sau să susțină fundamentele-cheie necesare pentru ca sectoarele public și privat europene să fie lideri mondiali în inovarea digitală, fiabilă și antropocentrică; consideră că piața unică digitală este una dintre aceste fundații, care are rolul de a valorifica la maximum potențialul noilor tehnologii, eliminând barierele naționale nejustificate, oferind siguranță juridică pentru consumatori și întreprinderi, aducând beneficii cetățenilor europeni și întărind concurența; consideră că o abordare europeană mai bine organizată și comună pentru integrarea și armonizarea pieței poate contribui la acest rezultat; consideră că sunt necesare acțiuni suplimentare atât la nivelul statelor membre, cât și la nivelul UE pentru a îndeplini acest obiectiv;
2. subliniază importanța unei piețe unice digitale pe deplin funcționale în beneficiul consumatorilor și al întreprinderilor și solicită ca IMM-urile să fie sprijinite în transformarea lor digitală și așteaptă din partea Comisiei să introducă o verificare a adecvării pentru IMM-uri înainte de a face propuneri legislative;
3. consideră că abordarea UE față de digitalizare trebuie să respecte pe deplin drepturile fundamentale, protecția consumatorilor, neutralitatea tehnologică, neutralitatea rețelei și normele de protecție a datelor și să fie incluzivă și nediscriminatorie;
4. consideră că digitalizarea și tehnologiile emergente precum IA pot contribui la îndeplinirea obiectivelor Strategiei industriale și Pactului verde ale UE și la depășirea unora dintre greutățile create de criza provocată de COVID-19; mai consideră că o abordare politică prin care Pactul verde, strategia industrială și digitalizarea să se consolideze între ele ar putea contribui atât la realizarea obiectivelor lor, cât și la promovarea supremației tehnologice a UE; subliniază potențialul soluțiilor digitale, precum munca la distanță și aplicațiile IA, de a sprijini participarea persoanelor cu dizabilități pe piața unică digitală; consideră că această criză provocată de COVID-19 oferă, de asemenea, oportunitatea de a accelera digitalizarea și că transformarea digitală trebuie să servească interesul public în general; consideră că transformarea digitală ar putea ajuta la satisfacerea nevoilor regiunilor urbane, rurale și izolate din UE;
5. remarcă potențialul noilor tehnologii în tranziția către o economie circulară și durabilă, prin facilitarea introducerii unor modele de afaceri circulare, prin promovarea eficienței

energetice a sistemelor de prelucrare și stocare a datelor și prin contribuția la lanțuri valorice mai durabile și la optimizarea utilizării resurselor;

6. invită Comisia să promoveze și să sprijine adoptarea și dezvoltarea tehnologiei durabile în realizarea Pactului verde, inclusiv prin evaluarea impactului asupra mediului al schimbului de date și al infrastructurilor necesare pentru a asigura o implementare durabilă a tehnologiilor digitale;
7. subliniază că posibilitatea de a face schimb de seturi de date esențiale și bine definite și accesul la acestea vor fi esențiale pentru a valorifica pe deplin potențialul Pactului verde; invită Comisia să evalueze care seturi de date sunt esențiale în acest scop;
8. consideră că practicile care subminează drepturile consumatorilor, protecția datelor și drepturile lucrătorilor ar trebui eliminate;
9. subliniază că față de legislație Comisia ar trebui să adopte o abordare echilibrată, care să reziste la testul viitorului și să se bazeze pe date științifice și pe principiul subsidiarității, pentru a crea o piață unică digitală care să asigure furnizarea de servicii publice și să fie competitivă, accesibilă, neutră tehnologic, propice inovării, axată pe oameni și de încredere și care să construiască o economie și o societate a datelor sigure;
10. subliniază că ar trebui să predomine condiții egale în impozitarea economiei digitale și a economiei tradiționale, ajungând la o definiție comună a locului unde se creează valoarea;
11. subliniază că în anumite cazuri IMM-urile și alți actori economici ar avea de câștigat dacă ar aplica modele cooperative, cum ar fi software cu sursă deschisă și software deschis, în funcție de diferitele situații sau de context, luând în considerare potențialele avantaje, securitatea cibernetică, protecția vieții private și a datelor și fără a încălca legislația aplicabilă; consideră că acest lucru poate contribui la atingerea autonomiei strategice europene în domeniul digital;
12. solicită Comisiei să își respecte principiile călăuzitoare în viitoarele sale propuneri legislative și să evite fragmentarea pieței unice digitale, să elimine orice bariere nejustificate existente și cerințe administrative inutile, să sprijine inovarea mai ales în cazul IMM-urilor și să recurgă la stimulente potrivite pentru a crea condiții de concurență echitabile și acces egal la oportunități de investiții;
13. solicită Comisiei să asigure cu rigoare și eficiență respectarea atât a cerințelor legislative actuale, cât și a oricăror cerințe legislative noi; consideră că respectarea cerințelor legislative trebuie asigurată efectiv la nivel transfrontalier și în toate sectoarele, cu o mare cooperare între autorități și ținând seama în mod corespunzător de expertiza și competența relevantă a fiecărei autorități; consideră că, pentru a asigura coordonarea oricăror noi cerințe de reglementare cu privire la IA sau domenii conexe, Comisia ar trebui să pună la dispoziție un cadru de orientare;
14. solicită Comisiei să își propună să realizeze un cadru de reglementare propice atât pentru inovare, cât și pentru consumatori, măbind sprijinul financiar și instituțional pentru economia digitală europeană în strânsă coordonare cu statele membre și părțile interesate prin măsuri precum: investiții în cercetare și dezvoltare, sprijin pentru inovațiile comerciale în Europa, acces mai larg la mai multe categorii de date industriale

- și publice de înaltă calitate, ușor de citit și interoperabile, construirea de infrastructuri digitale, dezvoltarea competențelor digitale generale în rândul populației, promovarea supremației tehnologice pentru mediul de afaceri și crearea unui cadru de reglementare proporțional și armonizat;
15. consideră că achizițiile publice inteligente, precum platforma europeană GovTech, pot juca un rol în sprijinirea evoluției digitale în întreaga UE;
 16. consideră că sunt necesare investiții substanțiale și parteneriate public-privat în domeniul IA și al altor tehnologii cheie noi; salută utilizarea programelor de finanțare ale UE pentru a sprijini digitalizarea societății și a industriei noastre, în măsura în care acestea se bazează pe principiile eficienței, transparenței și incluziunii; solicită punerea în aplicare coordonată a diferitelor fonduri pentru a maximiza sinergiile dintre programe; sugerează stabilirea unei ordini de prioritate strategice a fondurilor pentru construirea infrastructurii digitale necesare; cere ca Instrumentul european de redresare Next Generation EU, precum și finanțarea publică și privată, să facă mai multe investiții, astfel încât să reflecte ambiția UE de a deveni un lider tehnologic la nivel global, de a-și dezvolta sectorul de cercetare și știință și de a culege avantajele digitalizării pentru toți membrii societății;
 17. consideră că IA reprezintă o provocare deosebită pentru IMM-uri și că cerințele normative complexe inutile pot avea un impact disproporționat asupra competitivității lor; tranziția către soluțiile IA ar trebui să ajute aceste întreprinderi și noua legislație privind utilizarea IA nu ar trebui să creeze sarcini birocratice nejustificate care să le pericliteze competitivitatea pe piață;
 18. sugerează Comisiei să asigure mai bine coordonarea investițiilor în Planul de redresare Next Generation EU; roagă Comisia să propună acțiuni concrete în acest plan pentru a sprijini tehnologiile și infrastructura cu impact mare în UE, precum inteligența artificială, calculul de înaltă performanță, informatica cuantică, infrastructura de tip cloud, platformele, orașele inteligente, infrastructura 5G și de fibră optică;
 19. reamintește că IMM-urile sunt coloana vertebrală a economiei Europei și au nevoie de sprijin special din programele de finanțare ale UE pentru a face tranziția digitală; invită Comisia și statele membre să își consolideze sprijinul pentru întreprinderile nou-înființate, microîntreprinderi și întreprinderile mici și mijlocii (MIMM), prin Programul privind piața unică, centrele de inovare digitală și Mecanismul de redresare și reziliență, în dezvoltarea și aplicarea tehnologiilor digitale, cu scopul de a stimula și mai mult transformarea digitală și de a le permite astfel să își dezvolte pe deplin potențialul digital și competitivitatea pentru creștere economică și creare de locuri de muncă în Europa;
 20. constată că există o lipsă semnificativă de capital inițial și de risc european, precum și de finanțare din capital privat, în comparație cu alte piețe; consideră că acest lucru conduce adesea la extinderea întreprinderilor europene nou-înființate pe piețele țărilor terțe, și nu în UE; consideră că acest lucru împiedică economia europeană în general să obțină la fel de multe beneficii colaterale din asocieri cu originea în Europa; atrage atenția că la momentul actual entitățile publice au un rol disproporționat de mare în finanțarea inovării și cercetării și că există diferențe considerabile între statele membre în privința ecosistemelor de startup-uri și a fondurilor disponibile; sugerează Comisiei și

statelor membre să propună o abordare europeană cuprinzătoare față de înmulțirea surselor de capital pentru investiții tehnologice în UE, inclusiv inițiative care să sprijine investițiile providențiale din partea liderilor europeni privați din sector și să asigure disponibilitatea capitalului inițial și de risc pentru întreprinderile și startup-urile europene;

21. subliniază că programul Europa digitală, ca și programele Orizont Europa și Conectarea Europei, sunt necesare pentru a stimula transformarea digitală a Europei și ar trebui să beneficieze de o finanțare adecvată; îndeamnă Comisia să se asigure că aceste programe sunt implementate cât mai curând posibil; reamintește că statele membre trebuie să își respecte angajamentul asumat în Strategia Europa 2020 de a investi 3 % din PIB în cercetare și dezvoltare;
22. îndeamnă Comisia să facă eforturi pentru a pune UE într-o postură de lider în procesul de adoptare și standardizare a noilor tehnologii, având grijă ca IA să fie antropocentrică și în concordanță cu valorile, drepturile fundamentale și normele europene; subliniază necesitatea de a colabora cu organizațiile de standardizare, cu reprezentanți ai sectorului și, de asemenea, cu parteneri internaționali la întocmirea standardelor globale, dată fiind natura globală a supremației și dezvoltării tehnologice; consideră că utilizarea acordurilor de grup de lucru ale CEN în domenii specifice, cum ar fi IA și noile tehnologii emergente, este o modalitate de a crește eficiența creării unor standarde armonizate;
23. sprijină obiectivul Comisiei de a mări cantitatea disponibilă și a intensifica schimbul de date fără caracter personal, pentru a fortifica economia Europei; consideră că la îndeplinirea acestui obiectiv ar trebui luate în calcul riscurile, de pildă dezanonimizarea, asociate cu lărgirea accesului la date fără caracter personal;
24. consideră că trebuie stimulat accesul la mai multe date pentru IMM-uri și pledează în favoarea unor stimulente menite să ofere IMM-urilor acces la date fără caracter personal produse de alte părți interesate din sectorul privat într-un proces voluntar și reciproc avantajos, respectând toate garanțiile necesare în acord cu Regulamentul (UE) 2016/679, precum și cadrul juridic referitor la drepturile de proprietate intelectuală;
25. constată că atunci când prestează servicii publice sau derulează contracte de achiziții publice, întreprinderile publice generează, colectează și prelucrează o cantitate însemnată de date fără caracter personal, care reprezintă o valoare considerabilă în caz de reutilizare comercială și aduce beneficii societății; încurajează Comisia și statele membre să lărgescă accesul la aceste date pentru reutilizare în interesul general, cu scopul de a promova obiectivele Directivei privind datele deschise;
26. reamintește că avem nevoie de o economie a datelor care să funcționeze la nivelul întregii UE, deoarece este un facilitator cheie al digitalizării; consideră că un nivel ridicat de protecție a datelor pentru IA fiabilă ar putea contribui la creșterea încrederii consumatorilor; consideră că este important ca UE să garanteze un grad ridicat de control al clienților și, eventual, al consumatorilor asupra propriilor date și să impună cele mai înalte standarde de protecție a datelor personale, cu reguli clare și echilibrate pentru, printre altele, drepturile de proprietate intelectuală (DPI), dar crede că este esențial să rămânem deschiși față de țările terțe și că este important ca datele fără caracter personal să poată circula liber la nivel transfrontalier;

27. ia act de Actul legislativ privind serviciile digitale și Actul legislativ privind piețele digitale și crede că ele ar trebui să contribuie la susținerea inovării, la garantarea unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor și la îmbunătățirea drepturilor, a încrederii și a siguranței online a utilizatorilor; subliniază necesitatea de a garanta că piața europeană rămâne activă și foarte competitivă;
28. relevă că protecția consumatorilor ar trebui să joace un rol important în actul legislativ privind serviciile digitale și este convins că transparența și procesul de diligență pentru piețele online ar mări siguranța produselor și, implicit, încrederea consumatorilor în piețele online;
29. evidențiază, prin urmare, că sunt necesare responsabilități clare pentru piețele online, bazate pe principiul proporționalității; subliniază că ar trebui clarificată responsabilitatea platformelor care găzduiesc conținuturi pentru bunurile vândute sau cărora li se face publicitate pe ele pentru a umple golul juridic din cauza căruia cumpărătorii nu au reușit să obțină despăgubirile la care au dreptul conform legii sau contractului de furnizare de bunuri, de exemplu pentru că nu s-a putut identifica vânzătorul principal (principiul comercial „cunoașteți-vă clientul”);
30. felicită Comisia pentru Noua agendă privind consumatorii și o încurajează să actualizeze după necesități legislația privind protecția consumatorilor, pentru a ține mai bine seama de impactul noilor tehnologii și de potențialele prejudicii aduse consumatorilor, în special pentru grupurile cele mai vulnerabile și în contextul pandemiei de COVID-19; consideră că consumatorii europeni ar trebui să aibă posibilitatea unui rol activ în tranziția digitală și că încrederea consumatorilor și adoptarea tehnologiilor digitale depind de protejarea drepturilor lor în toate situațiile;
31. reamintește că geoblocarea nejustificată a serviciilor online constituie o barieră importantă pentru piața unică și o discriminare nejustificată între consumatorii europeni; ia act de prima revizuire pe termen scurt de către Comisie a Regulamentului privind geoblocarea și îndeamnă Comisia să își continue evaluarea și să se angajeze într-un dialog cu părțile interesate, ținând seama de cererea tot mai mare de acces peste granițe la servicii audiovizuale, cu scopul de a stimula circulația conținutului de calitate în întreaga UE;
32. reiterează drepturile fundamentale garantate de UE la viața privată și la protecția datelor cu caracter personal, precum și principiul consimțământului explicit și în cunoștință de cauză, consacrat în regulamentul RGPD; subliniază că consimțământul ar trebui obținut în baza unor informații ușor de înțeles și ușor accesibile cu privire la modul în care vor fi utilizate și prelucrate datele cu caracter personal și că acest lucru ar trebui respectat și când se utilizează algoritmi;
33. ia act cu satisfacție de noua Strategie de securitate cibernetică a UE pentru deceniul digital, indispensabilă pentru a asigura încrederea cetățenilor și a beneficia pe deplin de inovare, conectivitate și automatizare în transformarea digitală, garantând totodată drepturile fundamentale, și solicită punerea în aplicare efectivă și rapidă a măsurilor descrise;
34. invită statele membre să pună în aplicare fără întârziere Actul european privind accesibilitatea, pentru a elimina în mod efectiv barierele pentru cetățenii cu dizabilități și a asigura disponibilitatea serviciilor digitale accesibile, precum și adecvarea

condițiilor în care acestea sunt furnizate, având drept obiectiv realizarea unei piețe unice digitale pe deplin incluzive și accesibile, care să asigure egalitatea de tratament și incluziunea persoanelor cu dizabilități; reamintește posibilitatea pe care o au statele membre și încurajează extinderea aplicării Directivei privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public în domeniile deschise utilizării publice, în special în sectorul sănătății, al transporturilor, al serviciilor poștale sau al telecomunicațiilor²³;

Partea a 2-a: îmbunătățirea utilizării IA pentru consumatorii europeni

35. este ferm convins că IA, dezvoltată conform legislației aplicabile, are potențialul de a îmbunătăți anumite domenii pentru cetățenii europeni și că poate oferi beneficii și valoare semnificative pentru economie, siguranță, securitate, educație, asistență medicală, transport și mediu; consideră că trebuie asigurate siguranța, securitatea, incluziunea, nediscriminarea, accesibilitatea și echitatea, în special pentru grupurile de consumatori considerate a fi în situații vulnerabile, pentru toate produsele și serviciile bazate pe IA, astfel încât nimeni să nu fie lăsat în urmă, iar beneficiile lor să fie disponibile în întreaga societate;
36. recunoaște că, pentru a beneficia de IA, Comisia, statele membre, sectorul privat, societatea civilă și comunitatea științifică trebuie să colaboreze eficient pentru a crea un ecosistem pentru o IA sigură și centrată pe factorul uman, care să aducă beneficii întregii societăți;
37. remarcă faptul că, deși are multe de oferit, IA poate prezenta și anumite riscuri importante din cauza unor probleme precum prejudecățile și opacitatea; consideră că aceste riscuri se pot manifesta în funcție de contextul specific și de cazurile de utilizare ale IA; solicită ca procesele de trasabilitate a sistemelor bazate pe IA să fie transparente și să poată fi revizuite în cazul în care prejudicii importante au fost demonstrate;
38. consideră că, pe lângă unele bariere în calea dezvoltării, a adoptării și a reglementării efective a tehnologiilor digitale în UE, lipsa încrederii consumatorilor poate împiedica adoptarea pe scară largă a IA; atrage atenția asupra faptului că cetățenii nu înțeleg procesele prin care sistemele avansate de algoritmi și inteligență artificială iau decizii;
39. observă că consumatorii au nevoie de un cadru juridic clar și previzibil în cazul unor defecțiuni ale produselor;
40. invită Comisia și statele membre să îmbunătățească constant instituțiile publice care vor fi responsabile de punerea în aplicare a viitoarei legislații în materie de IA;
41. felicită Comisia pentru Cartea albă privind IA și îi solicită să elaboreze un cadru de reglementare comun al UE pentru IA, centrat pe factorul uman, bazat pe riscuri, clar și adaptat viitorului; consideră că acesta este necesar pentru a supraveghea sistemele decizionale automatizate și că ar trebui să completeze legislația existentă relevantă pentru IA și să asigure că este adaptat gradului de risc;
42. subliniază că trebuie să se asigure faptul că există un grad adecvat de control uman

²³ Directiva (UE) 2016/2102 din 26 octombrie 2016 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public, considerentul 34.

asupra deciziilor luate prin algoritmi și că există mecanisme de remediere adecvate și eficiente;

43. subliniază că este importantă capacitatea consumatorilor prin instruire și dobândirea de aptitudini de bază privind IA, care să le permită să beneficieze mai mult de aceste tehnologii și, în același timp, să se protejeze de orice amenințări;
44. remarcă faptul că, într-o mai mică sau mai mare măsură, IA face deja obiectul legislației europene în vigoare, și creează probleme juridice noi, încă nesoluționate, care afectează consumatorii, și solicită așadar Comisiei să emită orientări clare cu privire la funcționarea și sinergia dintre legislația aplicabilă și măsurile noi propuse pentru a elimina lacunele juridice actuale și pentru a realiza un cadru legal proporțional și coerent; consideră că este important ca statele membre să coopereze în vederea consolidării pieței unice digitale;
45. invită Comisia și statele membre să asigure strânsa cooperare la aplicarea cadrului de reglementare, pentru a preveni fragmentarea pieței unice;
46. consideră că IA este o tehnologie care evoluează rapid, necesitând o legislație eficientă, nu numai orientări, bazată pe principii și proporționalitate; consideră că, în acest scop, IA trebuie să fie definită în linii mari, astfel încât reglementările din diferite sectoare să rămână flexibile și adaptabile pentru a ține seama de evoluțiile viitoare și pentru a aborda în mod adecvat diferitele niveluri de risc ale utilizărilor IA care urmează să fie definite în detaliu prin cadrele sectoriale; consideră că viitorul regulament trebuie să reflecte în mod adecvat gradul în care riscurile percepute ale IA se manifestă în practică în diferitele moduri în care IA este utilizată și integrată;
47. subliniază că utilizarea algoritmilor de autoînvățare permite întreprinderilor să obțină o imagine detaliată a situației personale și a comportamentului consumatorilor; invită așadar Comisia să reglementeze cât mai bine utilizarea tehnologiilor IA pentru a evita astfel utilizarea lor neloială sau abuzivă;
48. consideră că obiectivul unui cadru de reglementare pentru IA ar trebui să fie crearea unei piețe interne pentru produse, aplicații și servicii fiabile și sigure bazate pe IA și că acest lucru ar trebui să se întemeieze pe articolul 114 din TFUE;
49. subliniază dreptul consumatorilor de a fi informați în mod adecvat, la timp și în mod ușor de înțeles cu privire la existența și la posibilele rezultate ale sistemelor de IA, precum și cu privire la modul în care deciziile sistemului pot fi verificate, contestate eficient și corectate;
50. solicită informarea obligatorie pentru ca consumatorii să înțeleagă că interacționează cu sisteme de IA;
51. consideră că posibilitatea de a explica deciziile adoptate și transparența sunt esențiale pentru câștigarea și menținerea încrederii utilizatorilor în sistemele de IA; consideră că acest lucru înseamnă că procesele trebuie să fie transparente, capacitățile și scopul sistemelor de IA trebuie să fie comunicate în mod deschis, iar deciziile să poată fi explicate persoanelor afectate în mod direct;
52. consideră că un astfel de cadru de reglementare trebuie să sprijine dezvoltarea unor

- sisteme de IA de încredere și ar trebui să asigure standarde înalte de protecție a consumatorilor pentru a consolida încrederea acestora în produsele bazate pe IA; consideră că se impune stabilirea mai treptată a riscurilor și de cerințe legale corespunzătoare, precum și garanții împotriva prejudiciilor aduse consumatorilor; consideră și că prin cadrul de reglementare ar trebui să se asigure transparența, răspunderea și să se comunice în mod clar consumatorilor și autorităților de reglementare cerințele aplicabile și să se stimuleze în mod proactiv dezvoltatorii și operatorii de IA pentru a dezvolta o tehnologie de IA de încredere;
53. invită Comisia să promoveze schimbul de informații privind sistemele algoritmice între autoritățile statelor membre și să sprijine dezvoltarea unei înțelegeri comune a sistemelor algoritmice pe piața unică prin furnizarea de orientări, avize și expertiză;
54. consideră că un astfel de cadru ar trebui să se bazeze pe o abordare etică, care respectă drepturile fundamentale și este centrată pe factorul uman pe tot parcursul proiectării, dezvoltării și ciclului de viață al produselor de IA, bazată pe integritatea drepturilor fundamentale și a principiilor transparenței, explicabilității (atunci când este relevant), responsabilității și a drepturilor și a obligațiilor prevăzute în RGPD - inclusiv reducerea la minimum a datelor, limitarea scopului și protecția datelor încă din faza de proiectare și în mod implicit;
55. consideră că domeniul de aplicare al noilor cerințe de reglementare ar trebui să fie dimensionat astfel încât aplicațiile IA în contextul lor specific, care sunt considerate a prezenta cel mai mare risc, să facă obiectul celor mai stringente cerințe de reglementare și control, inclusiv posibilitatea de a interzice practicile dăunătoare sau discriminatorii; solicită Comisiei să elaboreze o metodologie obiectivă pentru calcularea riscului de prejudiciu, în plus față de ceea ce prevede deja legislația actuală privind protecția consumatorului; consideră că o astfel de metodologie ar trebui să evite o abordare binară restrictivă care ar putea fi rapid depășită și să se concentreze, în schimb, pe contextul, aplicarea și utilizarea specifică a IA;
56. subliniază faptul că standardizarea IA la nivelul UE ar trebui să încurajeze inovarea și interoperabilitatea și să garanteze un ridicat nivel de protecție a consumatorilor; admite că, deși există deja un număr semnificativ de standarde, trebuie promovate și dezvoltate mai mult standarde comune pentru IA, cum ar fi cele aplicabile părților componente și aplicațiilor în ansamblu;
57. consideră că, după instituirea unor norme juridice clare și a unor mecanisme executorii, ar putea fi analizat rolul unei etichete voluntare de încredere pentru IA, fiind important totodată să se țină seama de faptul că asimetria informațiilor inerentă sistemelor algoritmice de învățare face ca rolul sistemelor de etichetare să fie foarte complex; consideră că o astfel de etichetă ar putea îmbunătăți transparența tehnologiei bazate pe IA; subliniază că orice astfel de sistem de etichetare trebuie să poată fi înțeles de către consumatori și să se demonstreze că poate oferi beneficii măsurabile pentru familiarizarea consumatorilor cu aplicațiile de IA conforme, permițându-le o alegere informată, și că, în caz contrar, nu va fi suficient utilizată în lumea reală;
58. este ferm convins că noile cerințe de reglementare și viitoarele evaluări trebuie să fie ușor de înțeles și de aplicat și să fie încorporate în reglementările sectoriale respective, acolo unde este posibil, și să reducă pe cât posibil sarcinile administrative;

59. solicită Comisiei și statelor membre să utilizeze instrumente de reglementare inovatoare, cum ar fi spațiile de testare în materie de reglementare, cu respectarea principiului prudenței, pentru ca întreprinderile noi și mici să aibă o idee clară despre posibilitățile de a se extinde; consideră că aceste instrumente ar trebui să contribuie la încurajarea inovării dacă sunt folosite într-un mediu controlat; subliniază că crearea unui mediu coerent pentru testarea inovatoare și validarea produselor bazate pe tehnologii precum IA va ajuta întreprinderile europene să depășească fragmentarea pieței unice și să profite de potențialul de creștere economică la nivelul întregii UE;
60. subliniază că cea mai eficientă modalitate de a reduce lipsa de imparțialitate este calitatea seturilor de date utilizate pentru a instrui sistemele de IA;
61. consideră că utilizarea IA într-un context cu risc ridicat ar trebui să fie limitată la scopuri specifice, cu respectarea deplină a legislației aplicabile și sub rezerva obligațiilor de transparență; subliniază că numai un cadru legislativ clar și sigur din punct de vedere juridic va fi decisiv pentru a garanta siguranța și securitatea, protecția datelor și a consumatorilor și încrederea și sprijinul public pentru necesitatea și proporționalitatea introducerii unor astfel de tehnologii; solicită Comisiei să analizeze cu atenție dacă există anumite cazuri de utilizare, situații sau practici pentru care ar trebui adoptate standarde tehnice specifice, inclusiv algoritmi de bază; consideră necesar ca standardele tehnice de acest tip care vor fi adoptate să fie revizuite de autoritățile competente și reevaluate în mod regulat, având în vedere ritmul rapid al dezvoltării tehnologice;
62. consideră că înființarea, în cadrul organizațiilor și întreprinderilor, a unor consilii de evaluare pentru produsele și serviciile IA care să evalueze beneficiile potențiale și potențialele prejudicii, în special impactul social potențial care rezultă din proiectele bazate pe IA cu grad ridicat de risc și cu impact mare poate fi un instrument util pentru a ajuta organizațiile să ia decizii responsabile cu privire la produsele și serviciile IA, în special atunci când acestea includ părți interesate relevante;
63. subliniază importanța educației și cercetării în domeniul IA; subliniază că UE trebuie să își consolideze capacitățile digitale, încurajând mai multe persoane să urmeze cariere în sectoarele legate de TIC, prin formarea unui număr mai mare de profesioniști în domeniul datelor în domeniul IA, precum și de profesioniști în domenii noi conectate, cum ar fi investițiile în IA și siguranța IA; solicită să se realizeze investiții substanțiale în Rețeaua europeană a centrelor de excelență în domeniul inteligenței artificiale și crearea unor rețele paneuropene universitare și de cercetare axate pe IA; consideră că această rețea ar trebui să contribuie la consolidarea schimbului de cunoștințe privind IA, să sprijine talentele în domenii legate de IA în UE și să atragă talente noi, să încurajeze cooperarea dintre întreprinderile inovatoare, învățământul superior, instituțiile de cercetare și dezvoltatorii de IA, precum și să ofere formare și dezvoltare specializată pentru autoritățile de reglementare, cu scopul de a asigura utilizarea corespunzătoare a acestor tehnologii și de a proteja cetățenii europeni de riscurile și de daunele potențiale la adresa drepturilor lor fundamentale; subliniază, în plus, importanța măsurilor și a canalelor de informare destinate IMM-urilor și startup-urilor pentru o digitalizare efectivă și avansarea către „industria 5.0”; recunoaște că partajarea și reutilizarea componentelor aplicațiilor IA promovează utilizarea și adoptarea soluțiilor bazate pe IA; subliniază importanța cercetării științifice fundamentale privind bazele IA; subliniază că trebuie să se permită realizarea de cercetări ample privind toate aplicațiile

și tehnologiile IA;

64. solicită să se realizeze evaluări de impact cu privire la consecințele decalajului digital asupra oamenilor și acțiuni concrete de reducere a acestuia; solicită atenuarea impactului negativ prin educație, recalificare și perfecționare; subliniază că trebuie luată în considerare dimensiunea de gen, având în vedere reprezentarea insuficientă a femeilor în domeniile STIM și în companiile digitale; consideră că ar trebui să se acorde o atenție deosebită a programelor de alfabetizare în domeniul IA;
65. solicită Comisiei să actualizeze cadrul de siguranță a produselor și de răspundere legală existent pentru a face față noilor provocări pe care le prezintă tehnologiile digitale emergente, cum ar fi inteligența artificială; îndeamnă Comisia să actualizeze, printre altele, Directiva privind siguranța generală a produselor și Directiva privind răspunderea pentru produsele cu defect, în special luând în considerare posibilitatea ca „sarcină a probei” să fie inversată în caz de prejudicii cauzate de tehnologiile digitale emergente, în cazuri clar definite și după o evaluare adecvată, și adaptând termenii „produs”, „prejudiciu” și „defect” astfel încât ei să reflecte complexitatea tehnologiilor emergente, inclusiv a produselor cu IA, internetul obiectelor și robotică încorporată, software și software de sine stătător sau actualizări care implică o modificare substanțială a produsului, care conduce de facto la un produs nou;
66. subliniază că ar trebui dezvoltată o conectivitate adecvată pentru implementarea IA și a oricărei noi tehnologii, inclusiv în regiunile care se confruntă cu dificultăți demografice sau economice; solicită să se ia în considerare accesul neuniform la tehnologie în zonele rurale, în special atunci când fondurile Uniunii sunt utilizate pentru implementarea rețelelor 5G, pentru a reduce zonele neacoperite și pentru infrastructurile de conectivitate, în general; solicită ca UE să elaboreze o strategie de comunicare care să ofere cetățenilor UE informații fiabile și să organizeze campanii de informare cu privire la tehnologia 5G;
67. invită Comisia să evalueze dezvoltarea și utilizarea tehnologiilor registrelor distribuite, inclusiv a tehnologiilor blockchain, în special a contractelor inteligente pe piața unică digitală, să ofere orientări și să ia în considerare elaborarea unui cadru juridic adecvat pentru a asigura certitudinea juridică pentru întreprinderi și consumatori, în deosebi în ceea ce privește legalitatea, asigurarea respectării contractelor inteligente în situațiile transfrontaliere și, după caz, cerințele notariale;
68. solicită ca negocierile multilaterale din cadrul Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) privind comerțul electronic să se încheie cu un rezultat echilibrat; invită Comisia să evalueze cu atenție impactul clauzei privind codul sursă, care este în prezent dezbătută la negocierile din cadrul OMC pe tema comerțului electronic, asupra viitoarei legislații a UE privind IA, precum și impactul acesteia asupra drepturilor consumatorului, și să implice Parlamentul European în această evaluare; regretă că, în absența unor norme la nivel mondial, companiile din UE se pot confrunta cu bariere netarifare în comerțul digital, cum ar fi geoblocarea nejustificată, localizarea datelor și cerințe obligatorii privind transferul de tehnologie; constată că aceste bariere ridică probleme în special întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri); subliniază că normele la nivel mondial privind comerțul digital ar putea crește protecția consumatorilor; sprijină permanentizarea moratorului OMC privind transmisiile electronice și subliniază că este important să se clarifice definiția transmisiilor electronice; solicită să se pună în aplicare

integral și să se adopte pe scară mai largă Acordul privind tehnologia informației al OMC, extinderea acestuia și Documentul de referință privind serviciile de telecomunicații al OMC;

69. recunoaște ambiția de a transforma UE în lider mondial în domeniul dezvoltării și aplicării IA; solicită UE să colaboreze mai strâns cu partenerii, de exemplu cu cei din Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și din OMC, pentru a stabili standarde globale pentru IA, în interesul reducerii barierelor comerciale și al promovării unei IA fiabile, în concordanță cu valorile UE; sprijină cooperarea în materie de reglementare internațională și alte forme de cooperare între țările OCDE în domeniul economiei digitale, inclusiv Parteneriatul mondial privind inteligența artificială; (9) încurajează UE să își intensifice colaborarea cu ONU și cu organizațiile internaționale de standardizare pe această temă; ia act de încheierea acordului privind Parteneriatul economic global regional asiatic (RCEP), bazat pe norme, care a deschis calea către cel mai amplu proiect de integrare economică din lume; consideră că UE ar trebui să promoveze norme digitale care să respecte principiile democratice, drepturile omului și dezvoltarea durabilă; sprijină, în acest sens, propunerea de înființare a Consiliului pentru comerț și tehnologie UE-SUA;
70. sprijină, în acest sens, lucrările la un acord transatlantic privind IA menit să creeze un consens mai puternic și mai larg cu privire la principiile inteligenței artificiale etice și ale guvernantei datelor și, în cadrul acestor principii, să stimuleze inovarea și schimbul de date în vederea dezvoltării IA, precum și să faciliteze comerțul și elaborarea unor norme compatibile și a unor standarde comune în comerțul digital, garantând că UE joacă un rol central în stabilirea acestor standarde; subliniază că acest acord transatlantic privind IA ar trebui să conțină și un capitol referitor la securitatea datelor și la protecția datelor utilizatorilor și consumatorilor, pentru a asigura protecția normelor UE; (13) invită Comisia să colaboreze în continuare cu SUA, Japonia și alți parteneri care împărtășesc aceeași viziune pentru a reforma normele OMC privind subvențiile, transferurile forțate de tehnologie și companiile de stat, printre altele; (12) subliniază că sunt de importante acordurile de liber schimb ale UE în promovarea intereselor și valorilor companiilor, consumatorilor și lucrătorilor din UE în economia digitală globală și consideră că acestea sunt complementare unei piețe unice digitale competitive; ia act de caracterul fundamental al cooperării cu Regatul Unit, care are un rol important în economia digitală mondială;
71. îndeamnă statele membre să includă în planurile lor de redresare proiecte pentru digitalizarea transporturilor; evidențiază că trebuie să se asigure o finanțare stabilă și adecvată a procesului de construire a infrastructurilor de transport și de TIC pentru sistemele de transport inteligente, inclusiv instalarea sigură a rețelelor 5G și dezvoltarea rețelelor 6G și a viitoarelor rețele wireless, astfel încât să poată fi exploatat întreg potențialul transportului digitalizat, asigurând totodată standarde ridicate de siguranță a transporturilor; subliniază, în acest sens, că este necesar atât să se dezvolte noi infrastructuri, cât și să se modernizeze infrastructura existentă; invită statele membre să asigure infrastructuri de transport sigure, rezistente și de înaltă calitate, care să înlesnească implementarea serviciilor de mobilitate conectată și automatizată; subliniază că trebuie accelerată modernizarea infrastructurii de transport și a infrastructurii digitale relevante în rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T); invită deci Comisia ca, atunci când va revizui Regulamentul TEN-T și Regulamentul privind coridoarele de transport feroviar de marfă, să propună mecanisme care să asigure această modernizare;

72. accentuează potențialul enorm al IA în sectorul transporturilor și capacitatea sa de a crește nivelul de automatizare a transportului rutier, feroviar, pe apă și aerian; subliniază că IA are rolul de a stimula multimodalitatea și transferul modal, precum și dezvoltarea orașelor inteligente, îmbunătățind astfel călătoriile tuturor cetățenilor, întrucât face ca transportul, logistica și fluxurile de trafic să fie mai eficiente, mai sigure și mai ecologice, durata călătoriilor să scadă, iar traficul aglomerat, emisiile dăunătoare și costurile să fie reduse; accentuează potențialul enorm al sistemelor care utilizează IA în sectorul transporturilor în ceea ce privește siguranța rutieră și realizarea obiectivelor stabilite în inițiativa „Viziunea zero”; reliefează că IA va contribui la dezvoltarea în mai mare măsură a multimodalității continue, potrivit conceptului de „mobilitate ca serviciu” (MaaS); invită Comisia să analizeze cum se poate facilita dezvoltarea echilibrată a MaaS, în special în zonele urbane;
73. salută realizările întreprinderii comune SESAR (Proiectul de cercetare privind managementul traficului aerian în contextul Cerului unic european) și solicită să se intensifice activitățile de cercetare și investițiile, pentru a maximiza potențialul legat de consumatori al IA în sectorul aviației, prin îmbunătățiri ale proceselor de marketing, vânzări, distribuție și stabilire a prețurilor ale companiilor aeriene, precum și prin îmbunătățirea serviciilor de handling la sol (verificări de siguranță etc.); observă că IA poate dezvolta navigația automatizată în transportul maritim pe distanțe lungi și scurte și pe căile navigabile interioare și poate îmbunătăți supravegherea maritimă în contextul creșterii traficului naval; solicită implementarea pe scară largă a IA și a unui nivel mai ridicat de digitalizare în toate porturile europene, pentru a crește eficiența și competitivitatea; subliniază rolul esențial pe care îl vor juca digitalizarea, IA și robotica în sectorul turismului, contribuind astfel la sustenabilitatea industriei pe termen lung; observă că este nevoie de o finanțare adecvată și de stimulente pentru unitățile turistice, în special pentru microîntreprinderi și întreprinderile mici și mijlocii, care să le permită să profite de beneficiile digitalizării și să își modernizeze oferta pentru consumatori; constată că acest lucru va contribui la promovarea poziției UE de lider digital în domeniul turismului durabil prin C&D, asocieri în participație și parteneriate public-privat;
74. reamintește că IA poate genera lipsă de imparțialitate și, prin urmare, diferite forme de discriminare pe motive de sex, rasă, culoare, origine etnică sau socială, trăsături genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice sau de altă natură, apartenența la o minoritate națională, proprietate, naștere, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală; reamintește, în acest sens, că drepturile tuturor trebuie protejate pe deplin și că inițiativele în domeniul IA nu ar trebui să fie în niciun fel discriminatorii; subliniază că această lipsă de imparțialitate și discriminare pot apărea din seturile de date care sunt deja părtinitoare, reflectând discriminarea existentă actualmente în societate; subliniază că IA trebuie să evite lipsa de imparțialitate care conduce la discriminare interzisă și nu trebuie să reproducă procesele de discriminare; subliniază necesitatea de a lua în considerare aceste riscuri la conceperea tehnologiilor IA, precum și importanța colaborării cu furnizorii de tehnologie IA pentru eliminarea lacunelor persistente care facilitează discriminarea; recomandă ca echipele care concep și dezvoltă IA să reflecte diversitatea societății;
75. subliniază că este important ca algoritmi să fie transparenți pentru a proteja pe deplin drepturile fundamentale; subliniază, având în vedere consecințele etice și juridice importante, că legiuitorii trebuie să ia în considerare chestiunea complexă a răspunderii,

în special legată de daunele materiale și/sau daunele provocate persoanelor, și că răspunderea în toate aplicațiile IA să revină întotdeauna unei persoane fizice sau juridice;

76. subliniază că este nevoie ca IA să fie pusă pe scară largă la dispoziția sectoarelor și industriilor culturale și creative în întreaga Europă, cu scopul de a menține condiții de concurență echitabile și loială pentru toate părțile interesate și toți actorii din Europa; evidențiază potențialul tehnologiilor IA pentru sectoarele și industriile culturale și creative, de la o mai bună gestionare a publicului, comunicare și implicare, până la organizarea asistată a conținuturilor, revalorizarea arhivelor culturale, precum și verificarea asistată a faptelor și jurnalismul de date; subliniază necesitatea de a oferi oportunități de învățare și formare pentru a permite societății europene să înțeleagă utilizarea, riscurile potențiale și oportunitățile oferite de IA; își reiterează, în acest sens, opinia potrivit căreia inovarea în domeniul IA și al roboticii trebuie integrată în planurile de educație și în programele de formare; reamintește cerințele speciale ale educației și formării profesionale (EFP) cu privire la IA și solicită o abordare bazată pe colaborare la nivel european, menită să crească potențialul oferit de IA în EFP în întreaga Europă; subliniază că transpunerea Directivei serviciilor mass-media audiovizuale (DSMAV)²⁴ în dreptul național este esențială pentru realizarea unei veritabile piețe unice digitale care promovează diversitatea culturală;
77. subliniază lipsa finanțării europene cu capital de risc, lipsa accesului la finanțare și lipsa disponibilității datelor; recunoaște, de asemenea, barierele externe și interne din calea adoptării tehnologiilor IA, în special pentru sectoarele mai puțin mature și pentru IMM-uri; pledează în favoarea unei abordări cuprinzătoare la nivelul Uniunii, bazată pe promovarea antreprenoriatului prin intermediul unor reglementări favorabile investitorilor, pentru a asigura accesul la finanțare pentru startup-urile europene promițătoare, în toate etapele de dezvoltare; solicită să se depună eforturi comune pentru a preveni și a descuraja exodul întreprinderilor europene tinere și promițătoare, care adesea se confruntă cu lipsa de finanțare imediat ce intră pe piață;
78. reamintește că legislația actuală a Uniunii nu prevede cerințe obligatorii de securitate cibernetică pentru produse și servicii în general; solicită să fie incluse cerințe esențiale în faza de proiectare (securitatea de la stadiul conceperii) și, de asemenea, să se utilizeze standarde și procese de securitate cibernetică adecvate atât pe durata ciclului de viață al produselor și serviciilor, cât și de-a lungul lanțurilor lor de aprovizionare;
79. subliniază că a patra revoluție industrială va depinde, printre altele, de accesul la materii prime cum ar fi litiul și pământurile rare și că Uniunea trebuie să își reducă dependența de importul acestor materii prin limitarea consumului absolut și prin propria sa exploatare minieră responsabilă din punct de vedere ecologic și prin economia circulară; consideră că o politică mai fermă privind economia circulară aplicată dispozitivelor digitale și semiconductorilor ar putea contribui, în același timp, la suveranitatea industrială a Uniunii și la evitarea impactului negativ al activităților miniere legate de materiile prime;

²⁴ Directiva (UE) 2018/1808 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 noiembrie 2018 de modificare a Directivei 2010/13/UE privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (Directiva serviciilor mass-media audiovizuale) având în vedere evoluția realităților pieței, JO L 303, 28.11.2018, p. 69.

80. solicită o strategie mai clară referitoare la centrele europene de inovare digitală, pentru a promova adoptarea pe scară largă a noilor tehnologii de către IMM-uri, întreprinderile cu capitalizare medie și startup-uri; subliniază că rețeaua centrelor europene de inovare digitală ar trebui să asigure o acoperire geografică extinsă în întreaga Europă, inclusiv în regiunile îndepărtate, rurale și insulare, precum și să inițieze un dialog intersectorial; invită Comisia să elaboreze o strategie ambițioasă și cuprinzătoare pentru a sprijini crearea și dezvoltarea startup-urilor, pentru ca în zece ani să avem o nouă generație de unicorni digitali europeni; în special, strategia ar trebui să analizeze măsuri precum stimulente fiscale pentru startup-uri și IMM-uri nou-înființate și introducerea unei vize pentru startup-urile din UE;
81. salută noua strategie a Comisiei în domeniul cloud și Inițiativa europeană în domeniul cloud computingului;
82. salută impactul pozitiv pe care îl poate avea IA asupra piețelor forței de muncă europene, ca, de exemplu, crearea de locuri de muncă, un mediu de lucru mai sigur și mai incluziv, combaterea discriminării la recrutare și de remunerare, promovarea unei mai bune concordanțe a competențelor cu cerințele pieței muncii și optimizarea fluxurilor de muncă, cu condiția să se atenueze riscurile și să se actualizeze cu regularitate cadrele normative, în pas cu înaintarea valului digital;
83. invită statele membre să investească în sisteme de învățământ, instruire profesională și învățare pe tot parcursul vieții de înaltă calitate, adaptate nevoilor și incluzive, dar și în politici de recalificare și perfecționare profesională a lucrătorilor din sectoare care pot fi afectate grav de IA, inclusiv din domeniul agricol și silvicol; subliniază că trebuie acordată o atenție deosebită includerii grupurilor dezavantajate în acest proces;
84. ia act de lacunele în materie de competențe de pe piața europeană a muncii; felicită Comisia pentru versiunea actualizată a Agendei europene a competențelor și noul Plan de acțiune pentru educația digitală (2021-2027), care vor ajuta lucrătorii să își perfecționeze competențele digitale, să dobândească calificările necesare pentru viața profesională a viitorului și să își adapteze calificările și cunoștințele la tranzițiile digitală și ecologică; subliniază că este necesar să se integreze aspectele etice ale IA și să se dezvolte competențe etice în toate programele de învățământ și de formare destinate dezvoltatorilor de IA și persoanelor care lucrează cu IA; reamintește că dezvoltatorii, programatorii, factorii de decizie și companiile care lucrează cu IA trebuie să-și cunoască responsabilitățile de ordin etic; subliniază că accesul la competențele și cunoștințele necesare despre IA ne poate ajuta să depășim decalajul digital din societate și că soluțiile IA ar trebui să sprijine integrarea pe piața muncii a grupurilor vulnerabile, precum persoanele cu dizabilități sau cele care locuiesc în zone periferice sau rurale;
85. evidențiază că egalitatea de gen este un principiu de bază al Uniunii Europene și ar trebui să se reflecte în toate politicile UE; solicită recunoașterea rolului fundamental al femeilor în realizarea obiectivelor strategiei digitale europene, în concordanță cu obiectivele privind egalitatea de gen; reamintește că participarea femeilor la economia digitală este esențială pentru modelarea unei societăți digitale prospere și pentru stimularea pieței interne digitale a UE; invită Comisia să asigure punerea în aplicare a declarației ministeriale de angajament privind „Femeile în sectorul digital”; consideră că IA poate contribui substanțial la depășirea discriminării bazate pe gen și la soluționarea problemelor cu care se confruntă femeile, pentru a promova egalitatea de gen, cu

condiția să fie elaborat un cadru juridic și de etică adecvat, să fie eliminate prejudecățile conștiente și neconștientizate, iar principiile egalității de gen să fie respectate;

86. subliniază că agricultura este un sector în care IA va juca un rol esențial în soluționarea problemelor și provocărilor legate de producția și aprovizionarea cu alimente; subliniază că tehnologiile internetului obiectelor și mai ales ale inteligenței artificiale reprezintă o oportunitate semnificativă pentru modernizarea, automatizarea și îmbunătățirea eficienței și sustenabilității sectorului agroalimentar, precum și pentru dezvoltarea locală în zonele rurale, deoarece cresc producția și îmbunătățesc calitatea culturilor; consideră că utilizarea tehnologiilor digitale și a IA și intensificarea cercetării și dezvoltării în sectorul agroalimentar sunt necesare pentru a îmbunătăți sustenabilitatea, eficiența și precizia și pentru a stimula productivitatea; scoate în evidență potențialul pe care îl au internetul obiectelor și IA în agricultura de precizie, în special în detectarea condițiilor meteorologice, a substanțelor nutritive din sol și a nevoilor de apă, precum și în identificarea infestărilor cu dăunători și a bolilor plantelor; reliefează că monitorizarea prin instrumente automatizate și digitale poate contribui la reducerea la minimum a amprentei agriculturii asupra mediului climei; invită Comisia și statele membre să sporească resursele și investițiile dedicate sectorului agricol în aceste scopuri, precum și să furnizeze suficiente resurse și să dezvolte instrumente de cercetare privind utilizarea IA în aceste domenii, pentru a facilita o mai bună utilizare a resurselor disponibile de către agricultori, a spori eficiența și producția și a stimula crearea de centre de inovare și de startup-uri în acest domeniu;
87. consideră că aplicarea IA în Uniune și utilizarea conexă a datelor cu caracter personal ale cetățenilor UE ar trebui să respecte valorile și drepturile noastre fundamentale, așa cum sunt recunoscute de Carta drepturilor fundamentale a UE, cum ar fi demnitatea umană, viața privată, protecția datelor și securitatea; 3. subliniază faptul că, întrucât IA cuprinde, prin definiție, prelucrarea datelor, ea trebuie să respecte legislația UE privind protecția datelor, în special Regulamentul general privind protecția datelor (RGPD); 7. reiterează că este important ca autoritățile publice independente de protecție a datelor să fie dotate cu resursele necesare care să le permită să monitorizeze și să asigure în mod eficace respectarea legislației privind protecția datelor;
88. subliniază că investițiile în științele, cercetarea și dezvoltarea în domeniul digital și al IA, promovarea unui acces mai bun la capitalul de risc, dezvoltarea unei securități cibernetice solide a infrastructurilor critice și a rețelelor de comunicații electronice și accesul la date imparțiale de înaltă calitate sunt pietrele de temelie pentru a asigura suveranitatea digitală a Uniunii; invită Comisia să studieze diferitele moduri în care Uniunea riscă să devină dependentă de actorii externi; constată că reglementarea neclară, excesivă sau fragmentată va împiedica emergența unor unicorni, startup-uri și IMM-uri inovatoare în sectoarele înaltei tehnologii sau le va determina să își dezvolte produsele și serviciile în afara Europei;
89. subliniază că realizarea unei societăți europene a gigabiților care să fie sigură și favorabilă incluziunii este o condiție prealabilă pentru succesul Uniunii în tranziția sa digitală; subliniază rolul conectivității, alimentată în special de tehnologia 5G și de infrastructura de fibră optică, în transformarea modurilor de lucru și de educație, a modelelor de afaceri și a unor sectoare întregi, cum ar fi industria prelucrătoare, transporturile și asistența medicală, în special în combinație cu alte tehnologii, cum ar fi virtualizarea, tehnologia de tip cloud computing, tehnica de calcul la margine, IA,

segmentarea rețelelor și automatizarea, și menționează că grație conectivității se poate crește productivitatea și inovarea și se poate îmbunătăți experiența utilizatorilor;

90. invită Comisia să stimuleze întreprinderile europene să înceapă dezvoltarea și consolidarea capacităților tehnologice pentru următoarea generație de rețele mobile; invită Comisia să analizeze impactul accesului inegal la tehnologiile digitale și al disparităților în materie de conectivitate între statele membre;
91. ia act de faptul că investițiile în calculul de înaltă performanță (HPC) sunt esențiale pentru a valorifica pe deplin potențialul IA și al altor tehnologii emergente; solicită să se reducă decalajul în materie de investiții în conectivitate prin Next Generation EU, precum și prin finanțări naționale și private, pentru a compensa reducerea fondurilor dedicate investițiilor UE în tehnologiile viitorului în cadrul financiar multianual (CFM) pentru perioada 2021-2027;
92. solicită o abordare a securității cibernetice la nivelul întregii societăți; subliniază că noile moduri ale securității cibernetice ar trebui concepute pe baza rezilienței și a adaptabilității în fața presiunilor și a atacurilor; solicită o abordare holistică a securității cibernetice, în care întregul sistem să fie luat în considerare, de la conceperea și utilizabilitatea sistemului, până la educația și formarea cetățenilor; subliniază că transformarea digitală, odată cu digitalizarea rapidă a serviciilor și introducerea pe scară largă a dispozitivelor conectate, face ca societatea și economia noastră să fie mai expuse atacurilor cibernetice; subliniază că progresele înregistrate în domeniul informaticii cuantice vor perturba tehnicile de criptare existente; invită Comisia să sprijine cercetarea care ar permite Europei să facă față acestei provocări și subliniază că este nevoie de criptare de la un capăt la altul solidă și sigură; invită Comisia să exploreze utilizarea protocoalelor și aplicațiilor de securitate cibernetică bazate pe tehnologia blockchain pentru a îmbunătăți reziliența, fiabilitatea și robustețea infrastructurilor de IA; evidențiază că este necesar să se includă componente de securitate cibernetică în toate politicile sectoriale; subliniază că, pentru a asigura o protecție eficientă, este necesară colaborarea dintre instituțiile UE și cele naționale, cu sprijinul ENISA, pentru a asigura securitatea, integritatea, reziliența și sustenabilitatea infrastructurilor critice și a rețelelor de comunicații electronice; salută propunerea Comisiei de revizuire a Directivei NIS și intenția sa de a extinde domeniul de aplicare al acesteia și de a reduce diferențele de aplicare de către statele membre; solicită o abordare prudentă față de potențialele dependențe de furnizorii cu grad ridicat de risc, în special pentru implementarea rețelelor 5G;
93. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.

EXPUNERE DE MOTIVE

Prezentare generală.

Procesul mai amplu de digitalizare, atât a economiei, cât și a societății, evoluează rapid și aduce schimbări semnificative în multe aspecte ale vieții oamenilor. Fie că este vorba de comunicații, cumpărături, călătorii sau producție, revoluția digitală a fost un catalizator al transformării, insuflând un ritm de schimbare comparabil cu cel al revoluției industriale, ceea ce oferă un mare potențial pentru economia europeană și pentru consumatori. Într-adevăr, raportoarea este de părere că piața unică digitală stă, în prezent, la baza întregii piețe interne, astfel încât buna funcționare a acesteia este esențială pentru succesul economic al UE.

În opinia raportoarei, este important să putem profita din plin de potențialele beneficii ale utilizării IA, dar trebuie să ținem seama și de riscurile inerente pe care le prezintă aceste tehnologii și să le atenuăm și de faptul că, pentru a face acest lucru, sunt necesare acțiuni concrete.

În contextul în care digitalizarea a devenit un domeniu de politică prioritar pentru Comisie, care a publicat în februarie 2020 Cartea albă privind IA și Comunicarea privind Conturarea viitorului digital al Europei, acest raport ne va ajuta să identificăm unele dintre barierele existente în calea pieței unice digitale și să vedem ce se poate face pentru a îmbunătăți situația. Raportul va oferi, de asemenea, o indicație despre potențialul domeniu de aplicare și conținutul oricărei viitoare propuneri de reglementare specifice privind IA și despre problemele care trebuie dezbătute în cadrul acesteia.

La elaborarea acestui raport, raportoarea s-a angajat să consulte o paletă largă de părți interesate în mod transparent, pentru a ține seama de diferitele puncte de vedere cu privire la barierele existente în calea pieței unice digitale, la modul în care acestea ar putea fi înlăturate și la modul în care ar trebui să abordăm reglementarea IA în viitor.

Raportoarea consideră că sunt necesare eforturi mai mari pentru a elimina barierele existente în calea bunei funcționări a pieței unice digitale, pentru a crea acțiuni concrete cu scopul de a dezvolta un ecosistem pentru succesul digital în Europa și a crea o piață internă inovatoare și fiabilă pentru produsele, serviciile și aplicațiile bazate pe IA care asigură un grad ridicat de protecție a consumatorilor.

Raportoarea este de părere că o mare parte din legislația existentă pentru serviciile digitale și alte legislații specifice sectorului pot continua să fie aplicate la IA și că, în general, pot fi actualizate sau adaptate pentru a reflecta și a aborda mai bine noile provocări generate de tehnologiile noi și emergente. În cazul în care există alte incertitudini și provocări care nu pot fi abordate în cadrul legislativ existent al UE, este nevoie într-o anumită măsură de o nouă legislație.

Barierele în calea pieței unice digitale.

Raportoarea consideră că rolul pieței unice digitale este, în mod fundamental, de a reduce fragmentarea pe piața internă, prin evitarea abordărilor naționale divergente și prin depunerea de eforturi pentru a realiza o mai mare integrare și armonizare a pieței;

Raportoarea consideră că orice propuneri viitoare din comunicarea Comisiei intitulată

„Conturarea viitorului digital al Europei” ar trebui să abordeze fragmentarea existentă a pieței unice digitale, să elimine orice bariere nejustificate existente și să sprijine inovarea prin reducerea birocrăției. Raportoarea este de părere că trebuie să creăm o piață unică digitală competitivă, accesibilă, neutră din punct de vedere tehnologic, favorabilă inovării, centrată pe oameni, fiabilă și care să construiască o societate și o economie de date sigure.

Raportoarea consideră că faptul că nu se asigură cu strictețe aplicarea normelor este una dintre barierele existente și ar dori să analizeze acest aspect în raportul său. Raportoarea subliniază, de asemenea, necesitatea de a sprijini facilitatorii cheie ai economiei digitale, de a crește valoarea investițiilor și sursele de investiții, de a lucra la dezvoltarea standardelor europene pentru tehnologiile noi și emergente, de a avea o economie de date competitivă și de a capacita consumatorii ca metodă de a depăși barierele existente și de a spori atât bunăstarea consumatorilor, cât și competitivitatea europeană.

Raportoarea ar dori ca raportul să abordeze și să sugereze câteva măsuri concrete care pot fi luate de Comisie după publicarea comunicării sale din februarie 2020.

IA

Raportoarea salută Cartea albă a Comisiei privind IA publicată în februarie. La nivel global, există o concurență semnificativă în industrie și pentru a stabili standarde globale privind IA. Raportoarea consideră că, pentru UE, este important, dacă dorim ca aceste standarde să fie dezvoltate în conformitate cu valorile noastre, să acționăm la unison și ca UE să aibă o abordare proporțională și coerentă cu privire la această tehnologie. În prezent, există multe abordări naționale divergente, iar raportoarea este de părere că acest lucru nu va reprezenta decât un obstacol în calea UE în ansamblu.

Raportoarea este ferm convinsă că tehnologia ne poate aduce beneficii și remarcă evoluțiile pozitive deja observate în utilizarea IA pentru a rezolva problemele care decurg din criza provocată de COVID. Raportoarea consideră că tehnologia poate juca un rol important atât în redresarea economică după pandemia de COVID, cât și în îndeplinirea ambițiilor noastre în domeniul climei. Cu toate acestea, raportoarea recunoaște pe deplin că IA prezintă o serie de riscuri și daune potențiale, cum ar fi lipsa de transparență sau responsabilitate, luarea de decizii lipsite de imparțialitate și probleme de confidențialitate și că aceste preocupări trebuie să fie abordate prin orice regulament viitor pentru a asigura protecția consumatorilor, pentru a spori încrederea în IA și, prin urmare, pentru adoptarea pe scară largă a acesteia. În același timp, raportoarea consideră că această abordare poate contribui la furnizarea certitudinii juridice pentru industrie în vederea sprijinirii inovării.

Raportoarea este de părere că, în abordarea sa privind IA, Comisia ar trebui să dezvolte un cadru bazat pe principii, susținut de drepturile fundamentale și valorile transparenței, responsabilității și, acolo unde este necesar, ale explicabilității. Este important ca consumatorii să știe când au de a face cu IA, să existe un grad de reversibilitate pentru deciziile luate și ca aceste decizii să poată fi explicate consumatorului atunci când este necesar. În acest scop, raportoarea consideră că este necesar un regulament specific al UE pentru IA, care poate completa legislația relevantă existentă.

Raportoarea consideră că aceste principii ar trebui încurajate de Comisie pe tot parcursul dezvoltării produselor, serviciilor și aplicațiilor IA. Raportoarea este de părere că, având în vedere evoluția rapidă a sectorului, Comisia ar trebui să ia în considerare o definiție funcțională și largă a IA, pentru a include cea mai largă gamă de produse, servicii și aplicații

IA și pentru a se asigura că orice nouă propunere de regulament este suficient de flexibilă pentru a se adapta la potențialele evoluții viitoare.

Raportoarea sprijină abordarea bazată pe riscuri a Comisiei în ceea ce privește reglementarea IA și consideră că Comisia ar trebui să evite o abordare binară a clasificării riscurilor și să dezvolte o metodologie obiectivă robustă pentru a determina când IA prezintă un risc ridicat, în funcție de cazul de utilizare specific și de context. Raportoarea consideră că este important să nu se reglementeze excesiv sectorul și că orice utilizare a IA care a fost clar determinată ca având cel mai mare risc ar trebui să facă obiectul celor mai multe cerințe de reglementare.

Raportoarea consideră, de asemenea, că este important să se remarce că o parte semnificativă din legislația existentă se aplică și în cazul IA și că Comisia trebuie să identifice clar aceste situații pentru a evita birocrăția și pentru a fi în concordanță cu principiul numărului constant. Orice nouă propunere ar trebui să se potrivească perfect cu cerințele existente.

În opinia raportoarei, este important să se elaboreze standarde comune pentru IA și să se lucreze în continuare în UE și în forurile internaționale relevante la dezvoltarea unor standarde comune pentru IA.

Pentru a sprijini ecosistemul potrivit pentru dezvoltarea IA în UE, raportoarea consideră că ar trebui utilizate noi instrumente de reglementare, cum ar fi spații de testare în materie de reglementare, pentru a dezvolta în siguranță produse IA inovatoare, protejând consumatorii, ajutând în același timp IMM-urile și startup-urile să se extindă. Raportoarea consideră, de asemenea, că inițiative precum etichetarea voluntară pentru o IA fiabilă în concordanță cu principiile menționate anterior ar putea fi un instrument util.

În cele din urmă, raportoarea este de părere că asigurarea respectării adecvate a normelor este esențială pentru succesul UE în acest domeniu. Este esențial ca respectarea normelor să fie asigurată la nivel transfrontalier și în toate sectoarele, iar raportoarea consideră că acest lucru poate fi facilitat printr-un cadru funcțional furnizat de Comisie, alături de îndrumări clare și actualizate, odată cu intrarea în vigoare a oricărui regulament. Raportoarea consideră că reglementarea IA va necesita un grad ridicat de specializare și cunoștințe din partea organismelor de reglementare și că este posibil ca acestea să nu existe în prezent, fiind de părere că înființarea unui centru de excelență al UE pentru IA ar putea contribui la furnizarea instrumentelor de care autoritățile de reglementare au nevoie pentru a-și desfășura activitatea și ar putea asigura, de asemenea, coerența abordării de reglementare la nivelul statelor membre.

ANEXĂ: LISTA ENTITĂȚILOR SAU PERSOANELOR DE LA CARE RAPORTOAREA A PRIMIT CONTRIBUȚII.

Următoarea listă este întocmită în mod absolut voluntar, sub responsabilitatea exclusivă a raportoarei. Raportoarea a primit contribuții de la următoarele entități sau persoane în pregătirea raportului, până la adoptarea acestuia în comisie:

Entitate	Persoană
BEUC - Organizația Europeană a Consumatorilor	David Martin
	Ermani Cerasaro
EDRI - Drepturi Digitale Europene	Sarah Chander

Insurance Europe	Arthur Hilliard
DIGITALEUROPE	Julien Chasserieau
Allied for Startups	Benedikt Blomeyer
Asociația europeană a producătorilor de marcă	Razvan Antemir
Centre for Information Policy Leadership (CIPL)	Bojana Bellamy
BSA	Thomas Boué
Comisia Europeană, DG CNCT	Kilian Gross
	Martin Bailey
	Jorge Remuinan Suarez
	Mihail Adamescu

25.2.2021

AVIZ AL COMISIEI PENTRU COMERȚ INTERNAȚIONAL

destinat Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor

referitor la conturarea viitorului digital al Europei: înlăturarea barierelor din calea funcționării pieței unice digitale și îmbunătățirea utilizării IA pentru consumatorii europeni (2020/2216(INI))

Raportor pentru aviz: Geert Bourgeois

SUGESTII

Comisia pentru comerț internațional recomandă Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor, care este comisie competentă, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. constată că producția și comerțul depind tot mai mult de transportul, stocarea și utilizarea la nivel transfrontalier a informațiilor digitale; subliniază că UE trebuie să promoveze tranziția digitală pentru a facilita redresarea în urma pandemiei de COVID-19 și pentru a-și spori reziliența în vederea depășirii provocărilor viitoare; ia act de faptul că tranziția digitală trebuie să respecte obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU, Acordul de la Paris și obiectivele UE în materie de climă și mediu;
2. consideră că Uniunea Europeană trebuie să ia măsuri urgente pentru a elimina decalajul digital față de SUA și China, ca să crească numărul companiilor de tehnologie din UE care au succes la nivel mondial și să fie un lider în definirea standardelor pentru o economie globală sustenabilă și digitală, bazată pe date, care să garanteze respectarea valorilor UE, a drepturilor omului, a protecției consumatorilor, a securității și a protecției datelor;
3. evidențiază că trebuie să se garanteze că tranziția digitală consolidează tehnologiile deschise, portabilitatea și interoperabilitatea; accentuează că acordul comercial actualizat cu China ar trebui să prevadă astfel de obiective;
4. constată că există riscul ca diferiți parteneri comerciali să aibă abordări ale reglementării comerțului digital incompatibile între ele; sprijină ferm soluțiile multilaterale în domeniul normelor comerțului digital și în cel al deschiderii sustenabile a piețelor, pentru a oferi beneficii concrete companiilor, consumatorilor și lucrătorilor; solicită ca negocierile multilaterale ale Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) privind comerțul electronic să se încheie de urgență și să ducă la un rezultat echilibrat; regretă că, în absența unor norme globale, companiile din UE se pot confrunta cu bariere netarifare în comerțul digital, cum ar fi geoblocarea nejustificată, localizarea datelor și

cerințe obligatorii privind transferul de tehnologie; constată că aceste bariere ridică probleme întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri); subliniază că normele globale privind comerțul digital ar putea crește și mai mult protecția consumatorilor; sprijină permanentizarea moratorului OMC privind transmisiile electronice și subliniază că este important să se clarifice definiția transmisiilor electronice; solicită să se pună în aplicare integral și să se adopte pe scară mai largă Acordul privind tehnologia informației al OMC, extinderea acestuia și Documentul de referință privind serviciile de telecomunicații al OMC;

5. subliniază că este important să se stabilească reguli care să interzică transferul forțat al drepturilor de proprietate intelectuală sub formă de coduri-sursă; subliniază, în acest sens, că UE nu ar trebui să își asume angajamente în legătură cu algoritmi; subliniază că este important să se păstreze un spațiu de politică publică al UE pentru auditarea sistemelor de IA cu grad ridicat de risc, garantând astfel protecția secretelor comerciale; invită Comisia să evalueze cu atenție impactul unei clauze privind codul sursă, care este în prezent dezbătută la negocierile din cadrul OMC pe tema comerțului electronic referitoare la viitoarea legislație a UE privind IA, precum și impactul acesteia asupra drepturilor consumatorului, și să implice Parlamentul European în această evaluare;
6. recunoaște ambiția de a transforma UE în lider mondial în domeniul dezvoltării și aplicării inteligenței artificiale (IA); solicită UE să colaboreze mai strâns cu partenerii, de exemplu, cu cei din Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și din OMC, pentru a stabili standarde globale pentru IA, în interesul reducerii barierelor comerciale și al promovării unei IA fiabile, în concordanță cu valorile UE; sprijină cooperarea internațională în materie de reglementare și alte forme de cooperare între țările OCDE în domeniul economiei digitale, inclusiv Parteneriatul mondial privind inteligența artificială; încurajează UE să își intensifice colaborarea cu ONU și cu organizațiile internaționale de standardizare pe această temă;
7. subliniază că fluxurile de date au un rol central în comerțul digital și că, pe lângă faptul că reprezintă un mijloc de producție, datele în sine au devenit un bun ce poate fi comercializat; subliniază, de asemenea, că datele electronice reprezintă o „materie primă” economică esențială în tranzițiile digitale; ia act de faptul că accesul la date și prelucrarea acestora sunt adesea indispensabile pentru furnizarea unor servicii digitale competitive, în special a celor care folosesc IA; subliniază, prin urmare, că cercetătorilor și companiilor trebuie să li se acorde o mai mare libertate de a utiliza datele pentru dezvoltarea IA, în conformitate cu Regulamentul general privind protecția datelor (RGPD); ia act de faptul că în UE trebuie accelerată rapid construcția infrastructurii rețelelor 5G, care este conformă cu obiectivele setului de instrumente al UE privind securitatea cibernetică a rețelelor 5G; invită Comisia să adopte norme privind comerțul digital care să sporească competitivitatea companiilor din UE, să asigure încrederea consumatorilor și să faciliteze fluxul liber de date la nivel transfrontalier, garantând, în același timp, respectarea normelor UE în domeniul protecției datelor și al vieții private și standardele de protecție a consumatorului; susține principiul conform căruia datele ar trebui să poată circula la nivel transfrontalier, cu condiția ca părțile implicate să poată institui instrumente adecvate de transfer legal pentru protecția și securitatea datelor cu caracter personal; evidențiază că, în conformitate cu RGPD, datele cu caracter personal pot fi transferate către țări din afara UE prin decizii privind caracterul adecvat al nivelului de protecție, prin clauze contractuale standard și prin reguli corporatiste obligatorii; solicită ca în viitoarele

acorduri comerciale să se abordeze, împreună cu partenerii comerciali, considerente privind protecția datelor, pentru a facilita procesul privind caracterul adecvat al nivelului de protecție și să se adauge prevederi ambițioase și flexibile privind fluxurile de date transfrontaliere; constată că cooperarea bilaterală și regională în materie de reglementare, ca de exemplu în promovarea recunoașterii reciproce, ar putea completa viitorul acord privind comerțul electronic al OMC, ținând seama de nivelul de protecție a datelor cu caracter personal prevăzut de fiecare legislație națională; cere ca acordul privind comerțul electronic al OMC și acordurile de liber schimb ale UE (ALS ale UE) să interzică ferm practicile nejustificate de localizare a datelor;

8. reamintește Comisiei că orice propunere referitoare la piața unică digitală ar trebui să respecte întru totul obligațiile internaționale ale UE, inclusiv acordurile comerciale din cadrul OMC și acordurile bilaterale; îndeamnă Comisia să evalueze pe deplin implicațiile geopolitice și strategice ale propunerilor sale; consideră că UE ar trebui să rămână un model de urmat în ceea ce privește construirea unei economii a datelor bazate pe norme deschise și că ar trebui să promoveze schimbul de date între UE și țările din afara UE; ia act de încheierea acordului privind Parteneriatul economic regional cuprinzător asiatic (RCEP) bazat pe norme, care a pregătit calea pentru cel mai amplu proiect de integrare economică din lume; regretă, cu toate acestea, lipsa unui capitol consistent despre dezvoltarea durabilă, care să includă angajamente privind conservarea mediului și drepturile sociale în RCEP, ceea ce demonstrează cât de necesar este ca UE să preia inițiativa în definirea unor norme globale pentru economia digitală; consideră că UE ar trebui să promoveze norme digitale care să respecte principiile democratice, drepturile omului și dezvoltarea durabilă; sprijină, în acest sens, propunerea de înființare a Consiliului pentru comerț și tehnologie UE-SUA; solicită ca Parlamentul European să fie informat pe deplin despre progresele înregistrate în privința acestei propuneri și să i se încredințeze sarcina de a supraveghea negocierile și viitoarele lucrări ale Consiliului pentru comerț și tehnologie UE-SUA, cu scopul de a promova cooperarea transatlantică în domeniul digital, inclusiv în ceea ce privește restricțiile la exporturile de tehnologie și controlul investițiilor străine directe; îndeamnă Comisia să garanteze un nivel ridicat de transparență; sprijină, în acest sens, lucrările la un acord transatlantic privind IA menit să creeze un consens mai puternic și mai larg cu privire la principiile inteligenței artificiale etice și ale guvernantei datelor și, în cadrul acestor principii, să stimuleze inovarea și schimbul de date în vederea dezvoltării IA, precum și să faciliteze comerțul și elaborarea unor norme compatibile și a unor standarde comune în comerțul digital, garantând că UE joacă un rol central în stabilirea acestor standarde; subliniază că acest acord transatlantic privind IA ar trebui să conțină, de asemenea, un capitol referitor la securitatea datelor și la protecția datelor utilizatorilor și consumatorilor; invită ambele părți să profite de impulsul dat de noua administrație Biden pentru a începe să lucreze urgent la aceste chestiuni și să ajungă la un acord în cadrul OCDE privind impozitarea echitabilă a economiei digitale;
10. subliniază rolul comerțului digital și al utilizării tehnologiei blockchain, de exemplu, în facilitarea accesului IMM-urilor, inclusiv în țările cel mai puțin dezvoltate, la lanțurile valorice globale, în eficientizarea proceselor și tranzacțiilor comerciale transfrontaliere și în reducerea costurilor acestora; constată, în acest sens, că IMM-urile sunt afectate cel mai grav de birocrăția opacă și de sarcinile de reglementare excesive și, prin urmare, subliniază că legislația trebuie simplificată și clarificată pentru a promova dezvoltarea și utilizarea de către IMM-uri a tehnologiilor digitale, în special a IA; invită Comisia să sprijine IMM-urile în transformarea lor digitală; subliniază, în special, beneficiile pe

care acest lucru le-ar putea aduce, și anume prin contribuția la capacitatea economică a femeilor și la o mai bună incluziune ulterioară a lor; ia act de faptul că utilizarea tehnologiei blockchain poate facilita diligența necesară pentru companii;

11. observă că IA este integrată în foarte multe sisteme extrem de diverse și că, prin urmare, terții răuvoitori vor avea mai multe posibilități de a profita; subliniază, în acest sens, că este necesar să se promoveze securitatea cibernetică prin susținerea standardelor, a orientărilor și a bunelor practici axate pe acest sector, pentru a ajuta companiile să își gestioneze riscurile de securitate cibernetică, având în vedere intensificarea atacurilor cibernetice la scară largă provenind din țări din afara UE, atacuri care urmăresc însușirea ilegală de informații comerciale sensibile, cum ar fi secretele comerciale și proprietatea intelectuală, și cărora le cad adesea victime companiile din UE; observă că ar putea fi avute în vedere acțiuni diplomatice sau represalii economice, ca mod de a exercita presiuni asupra statelor necooperante; este de părere că un acord încheiat în cadrul OCDE de a nu întreprinde acțiuni de spionaj comercial împotriva altor state membre ar descuraja țări din afara UE să realizeze astfel de acțiuni;
12. subliniază cât sunt de importante acordurile de liber schimb ale UE în promovarea intereselor și valorilor companiilor, consumatorilor și lucrătorilor din UE în economia digitală globală și consideră că acestea sunt complementare unei piețe unice digitale competitive; ia act de caracterul fundamental al cooperării cu Regatul Unit, care are un rol important în economia digitală mondială; salută capitolele privind comerțul și telecomunicațiile digitale din Acordul comercial și de cooperare dintre UE și Regatul Unit și le consideră un punct de referință pentru negocierile cu alți parteneri comerciali dezvoltați ai UE; cere să se includă capitole privind comerțul digital și telecomunicațiile în toate acordurile de liber schimb viitoare ale UE; solicită ca comerțul digital să fie un pilon al noii strategii comerciale a UE;
13. subliniază că este important să se corecteze dezechilibrele și denaturările actuale de pe piața mondială care împiedică creșterea companiilor din domeniul IT din UE; invită Comisia să colaboreze în continuare cu SUA, Japonia și alți parteneri care împărtășesc aceeași viziune pentru a reforma regulile OMC privind subvențiile, transferurile forțate de tehnologie și companiile de stat, printre altele; subliniază că trebuie să se asigure o mai bună respectare a acordurilor comerciale și de investiții actuale, să se avanseze către reciprocitate în anumite domenii ale politicii comerciale și de investiții și să se elaboreze noi cadre de reglementare ale UE, inclusiv un nou instrument privind subvențiile străine; consideră că este necesar să se creeze condiții de sprijin pentru companiile din domeniul IT din UE prin măsuri de finanțare adecvate și credite la export; sprijină elaborarea de garanții în legislația UE și în acordurile comerciale împotriva comportamentului anticoncurențial al tuturor actorilor din lanțul valoric digital, inclusiv din telecomunicații.

INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

Data adoptării	25.2.2021
Rezultatul votului final	+: 36 -: 4 0: 3
Membri titulari prezenți la votul final	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopoulou, Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Udo Bullmann, Jordi Cañas, Daniel Caspary, Miroslav Číž, Arnaud Danjean, Paolo De Castro, Emmanouil Fragkos, Raphaël Glucksmann, Markéta Gregorová, Enikő Győri, Roman Haider, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Herve Juvin, Karin Karlsbro, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Sara Matthieu, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Inma Rodríguez-Piñero, Massimiliano Salini, Helmut Scholz, Liesje Schreinemacher, Sven Simon, Dominik Tarczyński, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil
Membri supleanți prezenți la votul final	Markus Buchheit, Jean-Lin Lacapelle

VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

36	+
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Daniel Caspary, Arnaud Danjean, Eniko Gyori, Christophe Hansen, Danuta Maria Huebner, Gabriel Mato, Massimiliano Salini, Sven Simon, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler
S&D	Udo Bullmann, Miroslav Číž, Paolo De Castro, Raphaël Glucksmann, Bernd Lange, Margarida Marques, Inma Rodríguez-Piñero, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt
RENEW	Barry Andrews, Jordi Cañas, Karin Karlsbro, Samira Rafaela, Liesje Schreinemacher, Marie-Pierre Vedrenne
ID	Roman Haider, Hervé Juvin, Markus Buchheit, Danilo Oscar Lancini, Jean-Lin Lacapelle
ECR	Geert Bourgeois, Emmanouil Fragkos, Dominik Tarczynski, Jan Zahradil
NI	Carles Puigdemont i Casamajó

4	-
VERTS/ALE	Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Sara Matthieu

3	0
The Left	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz
NI	Tiziana Beghin

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri

23.3.2021

AVIZ AL COMISIEI PENTRU INDUSTRIE, CERCETARE ȘI ENERGIE

destinat Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor

referitor la conturarea viitorului digital al Europei: înlăturarea barierelor din calea funcționării pieței unice digitale și îmbunătățirea utilizării IA pentru consumatorii europeni (2020/2216(INI))

Raportoare pentru aviz (*): Nicola Beer

(*) Procedura comisiilor asociate – articolul 57 din Regulamentul de procedură

SUGESTI

Comisia pentru industrie, cercetare și energie recomandă Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor, care este comisie competentă, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. invită instituțiile europene să aibă ambiția de a face din Uniune liderul mondial în domeniul transformării digitale și al inteligenței artificiale (IA), stabilind obiectivul de a deveni cea mai competitivă și mai inovatoare regiune până în 2030 și mobilizând resursele necesare în acest sens, pe baza normelor și valorilor UE, precum și promovând cooperarea internațională în domeniul IA cu țări și cu actori globali care împărtășesc aceeași viziune; subliniază potențialul de a aduce valoare adăugată europeană și costurile actuale ale non-Europei în domeniul IA și al reglementării sectorului digital; solicită o abordare a reglementării care să nu se bazeze pe un instantaneu al stadiului actual al dezvoltării tehnologice, ci care să urmărească să garanteze că normele adoptate vor fi aplicabile și în cazul descoperirilor și fenomenelor tehnologice viitoare; solicită ca toate reglementările în domeniul IA și cel digital să fie echilibrate, proporționale și bazate pe principiile subsidiarității și neutralității tehnologice și pe evaluări aprofundate ale impactului; subliniază că inovarea, piețele deschise, integrarea valorilor europene bazate pe drepturile fundamentale și acceptarea socială sunt elemente ce ar permite Uniunii să deschidă calea către o societate digitală care să aducă beneficii oamenilor și societății, în ansamblu, să stimuleze creșterea și competitivitatea, să asigure suveranitatea și reziliența sa digitală și să consolideze importanța geopolitică și strategică a Uniunii; subliniază că reglementările UE privind datele și IA ar trebui să aibă ca scop construirea unei piețe unice digitale fără frontiere și a unei societăți și economii a datelor care să fie competitive, favorabile inovației, centrate pe factorul uman, fiabile și sigure și să sprijine dezvoltarea și implementarea IA, accesul la date, interoperabilitatea și portabilitatea datelor; subliniază că transformarea digitală trebuie să contribuie la dezvoltarea durabilă, echilibrând, în același timp, dimensiunile economică, socială, etică și de mediu; evidențiază că, dintre cele trei obiective esențiale

definite în comunicarea intitulată „Conturarea viitorului digital al Europei”, competitivitatea digitală și creșterea economică sunt condiții preliminare de neînlocuit pentru construirea unei societăți deschise, democratice și sustenabile, impulsionate de o tehnologie care funcționează în favoarea oamenilor; subliniază că, pentru a atinge acest obiectiv, este necesară o abordare europeană comună, care să respecte principiile și valorile sale fundamentale;

2. reamintește că, pentru ca Uniunea să se dezvolte în mod neîngrădit și pe baza valorilor sale, ea trebuie să ajungă la suveranitatea digitală; subliniază că investițiile în știință, cercetare și dezvoltare, inovarea în domeniul digital și al IA, precum și un acces mai bun la capitalul de risc și la date de înaltă calitate și nediscriminatorii reprezintă pietrele de temelie care garantează suveranitatea digitală a Uniunii; subliniază că IMM-urile și industria prelucrătoare europeană vor juca un rol esențial în acest proces de transformare; subliniază că a patra revoluție industrială va depinde, printre altele, de accesul la materii prime, cum ar fi litiul și pământurile rare, și că Uniunea trebuie să își reducă dependența de materiile prime critice importate prin limitarea consumului absolut și prin propria sa exploatare minieră responsabilă din punct de vedere ecologic și economia circulară; consideră că o politică mai fermă privind economia circulară aplicată dispozitivelor digitale și semiconductorilor ar putea contribui, în același timp, la suveranitatea industrială a Uniunii și la evitarea impactului negativ al activităților miniere legate de materiile prime; reamintește că IA și alte tehnologii digitale sunt adesea dezvoltate într-un context internațional; remarcă faptul că reglementarea neclară și fragmentată va determina întreprinderile inovatoare să își dezvolte produsele și serviciile în afara Europei; subliniază importanța liberei circulații a datelor peste frontiere; sprijină obiectivul Comisiei de a elimina obstacolele nejustificate din calea fluxurilor internaționale de date, precum și restricțiile cu care se confruntă întreprinderile europene în țările terțe; subliniază importanța accesului la date și a interoperabilității la nivelul întregii Uniuni atunci când se utilizează cantitatea din ce în ce mai mare de date industriale și publice; avertizează cu privire la utilizarea IA în sistemele care pedepsesc și recompensează cetățenii pe baza comportamentului lor social; invită Comisia să elaboreze o strategie privind finanțarea întreprinderilor nou-înființate europene pentru a stimula dezvoltarea acestora în Europa, astfel încât Europa să poată profita de locurile de muncă, ideile și întreprinderile inovatoare create astfel și pentru a împiedica delocalizarea acestor întreprinderi în țări din afara Europei; invită Comisia să studieze diferitele moduri în care Uniunea riscă să devină dependentă de actorii externi; reamintește că statele membre trebuie să își respecte angajamentul asumat în cadrul Strategiei Europa 2020 de a investi 3 % din PIB în cercetare și dezvoltare, pentru a asigura suveranitatea strategică a Uniunii în domeniul digital; reamintește că conceptul de „suveranitate sporită” nu contrazice conceptul de „comerț liber și echitabil”;
3. subliniază că amprenta actuală de mediu și amprenta de carbon a sectorului TIC rămân considerabile; subliniază că economiile de costuri și o mai bună gestionare pot fi realizate și prin dezvoltarea în continuare a tehnologiilor digitale, a IA și a roboticii, că învățarea automată ar putea contribui la reducerea emisiilor printr-o mai bună înțelegere a proceselor tehnologice, prin îmbunătățirea eficienței energetice, prin integrarea surselor regenerabile de energie și a stocării energiei, permițând partajarea unor seturi de date esențiale și bine definite și accesul la acestea, precum și includerea dimensiunii de mediu în deplină conformitate cu Pactul verde european; ia act de faptul că se poate ajunge la reduceri mai mari ale emisiilor și chiar la o neutralitate climatică deplină prin

stabilirea unor standarde de eficiență a centrelor de date pentru site-urile de găzduire, precum și a unor cerințe complementare pentru echipamentele și programele informatice de înaltă performanță și reutilizarea căldurii; subliniază că este important să se dezvolte un calcul de înaltă performanță mai eficient din punct de vedere energetic, cum ar fi centrul de date „Green IT cube”;

4. salută utilizarea programelor de finanțare ale UE pentru a sprijini digitalizarea societății și a industriei noastre, în măsura în care acestea se bazează pe principiile eficienței, transparenței și incluziunii; solicită punerea în aplicare coordonată a diferitelor fonduri pentru a maximiza sinergiile dintre programe; sugerează stabilirea unei ordini de prioritate strategice a fondurilor pentru construirea infrastructurii digitale necesare; evidențiază succesul întreprinderii comune pentru calculul european de înaltă performanță; salută propunerea publicată recent a Comisiei privind continuarea de către aceasta a activității de menținere și de promovare a rolului de lider al Europei în tehnicile de supercalcul și informatică cuantică, care este indispensabil pentru dezvoltarea IA; reamintește că IMM-urile reprezintă coloana vertebrală a economiei Europei și au nevoie de sprijin special din partea programelor de finanțare ale UE pentru a realiza tranziția digitală; salută planurile de a dezvolta în continuare Consiliul European pentru Inovare, în cadrul programului Orizont 2021-2027, într-un consiliu complet care să pună la dispoziție un „ghișeu unic” pentru întreprinderile nou-înființate, oferind instrumente de finanțare îmbunătățite și un serviciu de accelerare a afacerilor; invită Comisia și statele membre să crească investițiile în cercetare și să faciliteze cooperarea suplimentară între întreprinderile inovatoare, instituțiile de învățământ superior și instituțiile de cercetare; recunoaște că partajarea și reutilizarea componentelor aplicațiilor IA promovează utilizarea și adoptarea soluțiilor bazate pe IA; subliniază importanța cercetării științifice fundamentale privind bazele IA; constată că aplicațiile comerciale actuale de IA se bazează pe cercetări inițiate cu zeci de ani în urmă; evidențiază că este necesar să se permită realizarea de cercetări cuprinzătoare privind toate aplicațiile și tehnologiile IA; solicită soluții legislative, cum ar fi spațiile de testare în materie de reglementare, cu posibilitatea de extindere în cazul proiectelor-pilot reușite, care ar permite atât instituțiilor publice, cât și celor private să creeze un spațiu de testare sigur pentru cercetarea și dezvoltarea cazurilor de utilizare a IA cu grad ridicat de risc și a celor care nu prezintă un risc ridicat; face apel la inițiative europene care să se concentreze pe cercetarea efectuată de cercetători predoctorali; solicită să se investească masiv în polurile de excelență pentru inovare digitală și IA în toate statele membre, pe baza cooperării dintre întreprinderile inovatoare, instituțiile de învățământ superior și instituțiile de cercetare, pentru a asigura consolidarea capacităților și schimbul de bune practici și pentru a mobiliza cercetarea și inovarea de-a lungul întregului lanț valoric, atrăgând și păstrând astfel cele mai bune talente și investiții private; reamintește că IMM-urile și întreprinderile nou-înființate au un rol din ce în ce mai important în inovarea digitală; solicită să se ia măsuri pentru a facilita inovațiile acestora prin reducerea sarcinii administrative, facilitarea accesului la finanțare – inclusiv la credite și la capital de risc – sporind accesibilitatea informațiilor și oferind educație pentru a acoperi lacunele în materie de competențe;
5. regretă că doar 17 % dintre IMM-uri au reușit până în prezent să integreze cu succes tehnologia digitală în afacerile lor¹; reamintește că adoptarea digitalizării de către IMM-

¹ Raportul din 2018 al Grupului de lucru pentru centrele de inovare digitală https://ec.europa.eu/futurium/en/system/files/ged/dihs_access_to_finance_report_final.pdf

uri este o condiție necesară pentru a profita de acest al doilea val de digitalizare; subliniază că viitoarea legislație din domeniul digital ar trebui să evite sarcinile administrative sau de reglementare inutile pentru IMM-uri și să fie însoțită de orientări clare, cum ar fi un cadru european privind IA, robotica și tehnologiile conexe, abordând principiile etice și, după caz, standardele tehnice pentru a îmbunătăți performanța, interoperabilitatea, securitatea și confidențialitatea pentru o mai bună guvernanta a utilizării noilor tehnologii, cum ar fi IA; subliniază că insecuritatea juridică împiedică apariția unor unicorni, întreprinderi nou-înființate și IMM-uri de înaltă tehnologie; solicită crearea unui ecosistem digital în care IMM-urile să poată participa la inovarea tehnologică axată pe digitalizare și IA; solicită consolidarea centrelor europene de inovare digitală și o strategie mai clară pentru acestea, pentru a promova adoptarea pe scară largă a noilor tehnologii de către IMM-uri, întreprinderile cu capitalizare medie și cele nou-înființate; subliniază că rețeaua centrelor europene de inovare digitală ar trebui să asigure o acoperire geografică extinsă în întreaga Europă, inclusiv în regiunile îndepărtate, rurale și insulare, precum și să inițieze un dialog intersectorial; invită Comisia să elaboreze o strategie ambițioasă și cuprinzătoare pentru a sprijini crearea și dezvoltarea întreprinderilor nou-înființate, cu scopul de a avea, în termen de 10 ani, o nouă generație de unicorni digitali europeni; subliniază că strategia ar trebui să ia în considerare măsuri precum reducerea birocrăției și o infrastructură excelentă, accesul la finanțare, facilitarea spin-off-urilor în universități și întreprinderi, un acces mai bun la achizițiile publice, stimulente fiscale pentru întreprinderile nou-înființate și IMM-urile nou înființate, sprijinirea accesului la piețele mondiale încă de la început, introducerea unei vize pentru întreprinderile nou-înființate în UE, reducerea sarcinilor de reglementare, introducerea unor „spații de testare în materie de reglementare” și a unor ecosisteme speciale ale UE pentru întreprinderile nou-înființate, care să ajute oamenii să creeze întreprinderi, să atragă finanțare sau să acorde licențe pentru invențiile lor întreprinderilor existente în cadrul unui transfer de tehnologie; constată că aceste măsuri ar trebui dezvoltate printr-un dialog constant cu părțile interesate relevante;

6. subliniază lipsa fondurilor europene cu capital de risc, dificultatea de a accede la finanțare și indisponibilitatea datelor, rolul disproporționat de mare al entităților publice în finanțarea alocată în prezent și diferențele semnificative între statele membre în ceea ce privește ecosistemele startup-urilor și finanțarea disponibilă; recunoaște, de asemenea, barierele externe și interne, în special pentru sectoarele mai puțin mature, precum și pentru o gamă mai largă de sectoare, și pentru IMM-uri, care întâmpină dificultăți în implementarea aplicațiilor IA în comparație cu întreprinderile mari; solicită o abordare cuprinzătoare în Uniune, bazată pe o impozitare îmbunătățită și modernizată, care să promoveze antreprenoriatul prin regimuri fiscale echitabile și orientate spre creștere și printr-o reglementare favorabilă investitorilor, pentru a asigura accesul la finanțare pentru întreprinderile nou-înființate europene promițătoare în toate etapele creșterii; solicită să se depună eforturi comune pentru a preveni și a descuraja exodul întreprinderilor europene tinere și promițătoare, care adesea se confruntă cu lipsa de finanțare după intrarea pe piață;
7. subliniază că potențialul de creștere al Europei va fi determinat de competențele digitale ale populației și ale întreprinderilor sale; ia act de lacunele în materie de competențe vizibile în prezent pe piața europeană a forței de muncă și de necesitatea de a acoperi aceste lacune prin perfecționare și recalificare; solicită să se acorde o atenție sporită recalificării și perfecționării în materie de competențe și aptitudini digitale în cadrul sistemelor naționale de învățământ; solicită să se adopte măsuri pentru a combate

exodul de creiere și pentru a atrage cele mai strălucite minți, fără a aduce prejudicii sistemelor naționale ale pieței muncii și competențelor partenerilor sociali, făcând din Uniune un spațiu atractiv din punct de vedere financiar, intelectual și antreprenorial; subliniază că aceste măsuri ar trebui să fie finanțate în mod corespunzător pentru a îmbunătăți condițiile care permit atragerea cercetătorilor de vârf, sprijinind ecosistemele digitale ale universităților, ale centrelor de cercetare, ale incubatoarelor de afaceri și ale întreprinderilor care sunt deschise creativității, inovării și promovării unei infrastructuri digitale de ultimă generație; consideră că Noua agendă pentru competențe în Europa trebuie să abordeze provocările legate de adaptare și dezvoltarea de noi calificări, care să consolideze tranziția verde și pe cea digitală; subliniază, de asemenea, că necorelarea între cererea și oferta de competențe și deficitul de competențe pot fi prevenite prin îmbunătățirea și facilitarea cooperării dintre sistemele de educație, de formare și de recalificare și nevoia întreprinderilor de a inova; consideră că conturarea unui sector digital echitabil trebuie să meargă mână în mână cu aspectele educaționale, socializarea, condițiile de muncă echitabile, echilibrul între viața profesională și cea privată, democrația și buna guvernare; subliniază că, pentru a profita din plin de avantajele digitalizării, Uniunea trebuie să abordeze alfabetizarea și competențele digitale pentru toți; solicită să se ia măsuri care să vizeze creșterea și sprijinirea proiectelor și acțiunilor de formare pentru o mai mare diversificare în sectorul digital și reamintește necesitatea de a aborda disparitatea de gen în științe, tehnologie, inginerie și matematică (STIM), domeniu în care femeile sunt încă subreprezentate;

8. constată cu regret că până la 30 % dintre cetățenii UE nu au competențe digitale de bază², în timp ce până la 90 % din locurile de muncă necesită astfel de competențe de bază; solicită Comisiei să dezvolte strategii pentru a facilita tranziția digitală prin sprijinirea programelor de recalificare, îmbunătățind învățământul profesional, asigurând un acces mai bun la talente și furnizând programe de formare pe tot parcursul vieții pentru actualii și viitorii angajați, punând un accent special pe IMM-uri;
9. recunoaște oportunitățile și riscurile legate de crearea de noi locuri de muncă înalt calificate și, respectiv, de pierderea locurilor de muncă din cauza tranziției digitale; invită Comisia să elaboreze, în cooperare cu partenerii sociali, strategiile necesare pentru a reduce la minimum posibilele efecte negative și să exploreze potențialul digitalizării, al datelor și al IA de a crește productivitatea durabilă, de a crește bunăstarea angajaților, precum și de a investi în sisteme de sensibilizare și de alfabetizare digitală și de a garanta protecția continuă a drepturilor și libertăților acestora; invită Comisia să analizeze posibilitatea de a introduce standarde minime, protecția celor care lucrează pentru platformele digitale și supravegherea crescândă la locul de muncă, facilitată de digitalizare;
10. subliniază că utilizarea seturilor de date părtinoare poate duce în mod involuntar la aplicații IA părtinoare și remarcă în special riscul reproducerii prejudecăților în materie de gen, cultură, etnie, statut social, dizabilități sau orientare sexuală; subliniază că este necesar să se recunoască și să se combată prejudecățile din sistemele bazate pe date, atât în dezvoltarea, cât și în utilizarea acestora; subliniază că trebuie luată în considerare dimensiunea de gen, având în vedere reprezentarea insuficientă a femeilor în STIM și în companiile digitale; sprijină pe deplin obiectivul Comisiei de a crește numărul femeilor în domeniul tehnologiei, printre altele prin creșterea și sprijinirea

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/ip_20_1196

proiectelor și acțiunilor de formare; reamintește că femeile sunt subreprezentate la toate nivelurile sectorului digital din Europa, de la studii (32 % din femei la nivelul de licență, masterat sau niveluri echivalente) până la posturile universitare de vârf (15 %), și că decalajul este maxim în ceea ce privește competențele de specialitate și încadrarea în muncă în sectorul TIC, unde doar 18 % din posturile din cadrul Uniunii sunt ocupate de femei; invită Comisia și statele membre să alinieze măsurile care conturează tranziția digitală a UE la obiectivele Uniunii privind egalitatea de gen;

11. subliniază că realizarea unei societăți europene a gigabiților care să fie sigură și favorabilă incluziunii este o condiție prealabilă pentru succesul Uniunii în tranziția sa digitală; reamintește că succesul economiei Uniunii bazate pe date, precum și dezvoltarea și implementarea IA depind în primul rând de un ecosistem TIC mai larg, care să elimine decalajul social digital, de perfecționarea și recalificarea forței de muncă și de dezvoltarea internetului obiectelor, a fibrei optice și a tehnologiilor cuantice și blockchain; recunoaște rolul pe care tehnologia 5G îl poate avea în realizarea acestui obiectiv; ia act de faptul că rețelele de foarte mare capacitate vor permite Europei să facă de un salt cantitativ care va fi în beneficiul unui întreg ecosistem de tehnologii; subliniază rolul conectivității, alimentate în special de infrastructura 5G și de fibră optică, în transformarea modurilor de lucru și de educație, a modelelor de afaceri și a unor sectoare întregi, cum ar fi industria prelucrătoare, transporturile și asistența medicală, în special în combinație cu alte tehnologii, cum ar fi virtualizarea, tehnologia de tip cloud computing, tehnica de calcul la margine, IA, segmentarea rețelelor și automatizarea, și are potențialul de a obține o mai mare productivitate, mai multă inovare și mai multe experiențe ale utilizatorilor; reamintește că Uniunea ar trebui să depună eforturi pentru a depăși decalajul digital rural, care ar trebui luat în considerare în special atunci când fondurile Uniunii sunt utilizate pentru implementarea rețelelor 5G, pentru a reduce zonele neacoperite și pentru infrastructurile de conectivitate, în general; invită Comisia să stimuleze întreprinderile europene să înceapă dezvoltarea și consolidarea capacităților tehnologice pentru următoarea generație de rețele mobile; invită Comisia să analizeze impactul accesului inegal la tehnologiile digitale și al disparităților în materie de conectivitate între statele membre; ia act de faptul că investițiile în calculul de înaltă performanță (HPC) sunt esențiale pentru a valorifica pe deplin potențialul IA și al altor tehnologii emergente; solicită să se reducă decalajul în materie de investiții în conectivitate prin Next Generation EU, precum și prin finanțare națională și privată, pentru a compensa reducerea investițiilor UE în viitoarele tehnologii în cadrul financiar multianual (CFM) pentru perioada 2021-2027; solicită o strategie de comunicare a UE care să le ofere cetățenilor europeni informații fiabile, precum și campanii de sensibilizare cu privire la 5G și câmpurile electromagnetice, inclusiv luptând împotriva răspândirii dezinformării;
12. solicită acțiuni coordonate pentru a reduce și elimina decalajele digitale create de pandemie între diferitele state membre, regiunile, societățile, cetățenii, întreprinderile lor nou-înființate și alte întreprinderi, precum și alți actori din economia socială și din mediul academic; solicită o digitalizare incluzivă a societăților noastre, care să servească intereselor cetățenilor, luând în considerare accesibilitatea și caracterul abordabil din punct de vedere financiar și permițând o modernizare digitală echitabilă și cooperativă a sectorului public, care să vizeze o transformare digitală bazată pe valori prin promovarea drepturilor fundamentale și a valorilor democratice, astfel încât niciun cetățean să nu fie lăsat în urmă în tranziția către o societate digitalizată;

13. solicită o abordare a securității cibernetice la nivelul întregii societăți; subliniază că proiectarea noilor abordări ale securității cibernetice ar trebui să se bazeze pe reziliența și adaptabilitatea în fața presiunilor și a atacurilor; solicită o abordare holistică a securității cibernetice, în care întregul sistem să fie luat în considerare, de la conceperea și utilizarea sistemului până la educația și formarea cetățenilor; subliniază că transformarea digitală, odată cu digitalizarea rapidă a serviciilor și introducerea pe scară largă a dispozitivelor conectate, face ca societatea și economia noastră să fie mai expuse atacurilor cibernetice; subliniază că progresele înregistrate în domeniul informaticii cuantice vor perturba tehnicile de criptare existente, care sunt o piatră de temelie pentru viața privată a cetățenilor, proprietatea intelectuală industrială și securitatea națională; invită Comisia să sprijine cercetarea care ar permite Europei să facă față acestei provocări, protejând, în același timp, drepturile cetățenilor la viața privată, și subliniază necesitatea unei criptări de la un capăt la altul solide și sigure; invită Comisia să exploreze utilizarea protocoalelor și aplicațiilor de securitate cibernetică bazate pe tehnologia blockchain pentru a îmbunătăți reziliența, fiabilitatea și robustețea infrastructurilor IA; evidențiază că este necesar să se includă componente de securitate cibernetică în toate politicile sectoriale; subliniază că, pentru a asigura o protecție eficace, instituțiile UE și cele naționale trebuie să colaboreze, cu sprijinul Agenției Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică (ENISA), pentru a asigura securitatea, integritatea, reziliența și sustenabilitatea infrastructurilor critice și a rețelelor de comunicații electronice; salută propunerea Comisiei de revizuire a Directivei NIS³ și intenția sa de a extinde domeniul său de aplicare și de a reduce diferențele dintre statele membre în ceea ce privește punerea în aplicare; subliniază că este esențial să se asigure securitatea, integritatea și reziliența infrastructurilor critice și a rețelelor de comunicații electronice; subliniază legătura dintre securitatea cibernetică puternică pentru infrastructurile critice și rețelele de comunicații electronice și suveranitatea digitală a Uniunii; solicită o abordare prudentă față de potențialele dependențe de furnizorii cu grad ridicat de risc, în special pentru implementarea rețelelor 5G; reamintește că legislația actuală a Uniunii nu prevede cerințe obligatorii de securitate cibernetică pentru produse și servicii, în general; solicită să fie incluse cerințe esențiale în faza de proiectare (securitatea de la stadiul concepției) și, de asemenea, să se utilizeze standarde și procese de securitate cibernetică adecvate atât pe durata ciclului de viață al produselor și serviciilor, cât și de-a lungul lanțurilor lor de aprovizionare; solicită să se consolideze activitățile de importanță strategică pentru Uniune în ceea ce privește infrastructura critică, inclusiv tehnologia și cercetarea în domeniul securității cibernetice, precum și prevenirea riscurilor în ceea ce privește implementarea rețelelor 5G;
14. recunoaște că implementarea inteligenței artificiale (IA) este esențială pentru competitivitatea europeană în era digitală; subliniază că, pentru a facilita adoptarea IA în Europa, este necesară o abordare europeană comună, bazată pe abordarea unei IA de încredere, axate pe factorul uman, pe transparență și pe norme clare privind răspunderea, pentru a evita fragmentarea pieței interne; subliniază că controlul uman ar trebui să fie întotdeauna posibil atunci când cetățenii interacționează cu sisteme automatizate cu grad ridicat de risc pentru a se asigura că o decizie automatizată poate fi verificată și corectată; este convins că crearea unui cadru de reglementare european clar și securitatea juridică pe termen lung vor crește încrederea consumatorilor, a sectorului public, a întreprinderilor, industriilor și cercetării;

³ Directiva (UE) 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2016 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune, JO L 194, 19.7.2016, p. 1.

15. recunoaște că IA este o tehnologie bazată pe date; subliniază că accesul la date este esențial pentru dezvoltarea IA în Europa; recunoaște că utilizarea sporită a produselor și a dispozitivelor industriale conectate la internet nu numai că va stimula competitivitatea, va permite dezvoltarea de noi produse și servicii și va facilita inovarea, dar va genera și noi riscuri în ceea ce privește viața privată, informarea și securitatea cibernetică; invită Comisia să revizuiască și să dezvolte în continuare accesul la date, asigurându-se că datele publice sunt produse în formate de date deschise și sunt ușor accesibile, în special pentru întreprinderile nou-înființate și IMM-uri; solicită o nouă abordare a reglementării datelor, care să faciliteze cercetarea, inovarea și competitivitatea, acordând mai multe drepturi de acces la date și de utilizare a acestora atunci când ele sunt considerate a fi date anonimizate și nesensibile, precum și norme clare și echilibrate, în primul rând privind protecția drepturilor fundamentale și a drepturilor de proprietate intelectuală și a secretelor de afaceri; subliniază că dezechilibrele actuale existente pe piață între platformele cu rol de control și IMM-uri, precum și accesul limitat la date, continuă să creeze dificultăți pentru IMM-urile europene; evidențiază că este necesar să se extindă accesul IMM-urilor la date; solicită să se adopte o abordare care să favorizeze practicile de schimb de date pe bază voluntară, ca principiu general, inclusiv oferirea de stimulente pentru a permite schimbul de date; subliniază importanța unor proceduri clare de autorizare pe piață și a unor politici de acces pe piață la nivel întregii Uniuni; salută noua strategie a Comisiei în domeniul cloud și Inițiativa europeană în domeniul cloud computingului; ia act de hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene „Schrems II”, care a constatat că Scutul de confidențialitate UE-SUA nu garantează un nivel adecvat de protecție față de cel prevăzut de Regulamentul general privind protecția datelor și de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene; consideră că fluxul liber de date pe piața internă este necesar pentru a exploata întregul potențial al economiei datelor și subliniază că menținerea fluxului de date trebuie să rămână piatra de temelie a obiectivelor Europei; reamintește Comisiei că trebuie facilitate transferurile transatlantice de date și fluxurile de date dintre UE și SUA, respectând pe deplin legislația și standardele UE și ale statelor membre, că Strategia în domeniul cloud și Inițiativa în domeniul cloud computingului nu înlocuiesc nevoia de securitate juridică pentru transferurile internaționale de date și că trebuie îndeplinite întotdeauna condițiile privind protecția datelor, viața privată, securitatea și interesele justificate și nediscriminatorii ale politicilor publice; subliniază insecuritatea juridică cu care se confruntă în prezent IMM-urile, care se bazează în principal pe clauze contractuale standard; ia act de capacitatea limitată a IMM-urilor de a respecta cerințele actuale, cum ar fi evaluările autoadevării țărilor terțe, și de impactul negativ pe care acest lucru îl are asupra fluxurilor internaționale de date, a inovării și a creșterii; insistă, prin urmare, ca Comisia să creeze un cadru sigur din punct de vedere juridic pentru transferurile transatlantice și internaționale de date, care să garanteze drepturile fundamentale ale cetățenilor europeni în ceea ce privește datele cu caracter personal și viața privată; reamintește Comisiei angajamentele sale față de principiul numărului constant și față de reducerea sarcinii de reglementare;
16. avertizează cu privire la suprareglementarea IA și descurajează adoptarea oricăror abordări „universale” sau „instantanee” în materie de reglementare, care pot conduce la o imagine de ansamblu distorsionată sau la potențiale lacune; reamintește că reglementarea trebuie să fie proporțională și flexibilă, pe baza instrumentelor legislative existente și a bunelor practici, cu excepția domeniilor cu risc ridicat, în care ar trebui examinată cu atenție necesitatea unei noi abordări în materie de reglementare, lăsând deschisă posibilitatea autoreglementării și a practicilor voluntare, precum și respectarea

deplină a principiilor neutralității tehnologice și proporționalității;

17. salută semnarea de către toate statele membre ale UE a Declarației de la Berlin privind societatea digitală și guvernarea digitală bazată pe valori; subscrie la recunoașterea rolului administrațiilor publice în stimularea unei transformări digitale bazate pe valori a societăților noastre europene și la cele șapte principii ale declarației; invită Comisia să sprijine realizarea acestor șapte principii și punerea în aplicare a acțiunilor și măsurilor prin intermediul fondurilor europene; solicită adoptarea de către sectorul public a tehnologiilor digitale avansate și a tehnologiilor conexe, cu scopul de a îmbunătăți serviciile publice, de a le face mai accesibile și de a reduce sarcinile administrative, de a îmbunătăți eficiența, transparența și responsabilitatea și de a oferi servicii mai bune și inovatoare; subliniază că interoperabilitatea facilitează cooperarea transfrontalieră, asigurând apariția unor servicii publice comune noi sau consolidarea dezvoltării acestor servicii la nivelul Uniunii și impulsionează dezvoltarea cetățeniei digitale europene; subliniază că adoptarea și utilizarea IA și a datelor de către sectorul public poate deschide calea către inovarea bazată pe valorile europene; subliniază că IA poate contribui la unificarea gândirii compartimentate, prin conectarea și eficientizarea serviciilor publice cu scopul de a îmbunătăți administrația în beneficiul cetățenilor și al întreprinderilor, precum și de a furniza fluxuri de date în timp real pentru servicii și luarea deciziilor; solicită ca UE să adopte doar o IA demnă de încredere și „centrată pe factorul uman”, să informeze întotdeauna cetățenii atunci când interacționează cu un sistem automat sau când un sistem automat ia decizii care le-ar putea afecta viața și să se asigure că există întotdeauna posibilitatea unui control uman care poate verifica și corecta orice decizie; subliniază că este important ca administrațiile să colecteze și să pună la dispoziție date publice ca o modalitate de a consolida inovarea, de a facilita evaluarea politicilor puse în aplicare și de a sprijini procesul decizional bazat pe date; subliniază că standardele comune, arhitecturile modulare și utilizarea software-ului cu sursă deschisă în sectorul public facilitează implementarea și dezvoltarea instrumentelor și capacităților digitale strategice, sporind în același timp încrederea și garantând transparența; subliniază că programele informatice, datele și instrumentele care sunt generate de sectorul public sau finanțate integral din fonduri publice ar trebui să fie reutilizabile și accesibile în mod deschis, atât timp cât acest demers este compatibil cu drepturile fundamentale, precum și cu normele privind protecția drepturilor de proprietate intelectuală, a datelor cu caracter personal și a vieții private; sprijină crearea unui „ecosistem de încredere”, așa cum este menționat în Cartea albă a Comisiei privind IA, care ar trebui să inspire cetățenilor suficientă încredere pentru a adopta aplicații IA și să ofere întreprinderilor și organizațiilor publice securitatea juridică necesară pentru a inova în domeniul implementării IA; ia act de agențiile și mecanismele de reglementare și de supraveghere care sunt deja instituite în sectoare precum asistența medicală, producția, finanțele și transporturile; consideră că este necesar să se consolideze autoritățile de reglementare sectoriale și să se adopte, totodată, o abordare orizontală complementară; subliniază importanța strategiilor și a abordărilor specifice industriei.

INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

Data adoptării	18.3.2021
Rezultatul votului final	+: 72 -: 0 0: 4
Membri titulari prezenți la votul final	Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Michael Bloss, Manuel Bompard, Paolo Borchia, Markus Buchheit, Cristian-Silviu Bușoi, Jerzy Buzek, Carlo Calenda, Andrea Caroppo, Maria da Graça Carvalho, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Pilar del Castillo Vera, Martina Dlabajová, Christian Ehler, Valter Flego, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Claudia Gamon, Jens Geier, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Henrike Hahn, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Ivars Ijabs, Romana Jerković, Eva Kaili, Seán Kelly, Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski, Andrius Kubilius, Miapetra Kumpula-Natri, Thierry Mariani, Eva Maydell, Joëlle Mélin, Dan Nica, Angelika Niebler, Ville Niinistö, Aldo Patriciello, Mauri Pekkarinen, Mikuláš Peksa, Tsvetelina Penkova, Clara Ponsatí Obiols, Sira Rego, Robert Roos, Maria Spyraki, Jessica Stegrud, Beata Szydło, Riho Terras, Grzegorz Tobiszowski, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Marie Toussaint, Isabella Tovaglieri, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho
Membri supleanți prezenți la votul final	Matteo Adinolfi, Andrus Ansip, Damien Carême, Jakob G. Dalunde, Cyrus Engerer, Cornelia Ernst, Elena Kountoura, Elena Lizzi, Marian-Jean Marinescu, Sven Schulze, Nils Torvalds

VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

72	+
PPE	François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Seán Kelly, Andrius Kubilius, Marian-Jean Marinescu, Eva Maydell, Angelika Niebler, Aldo Patriciello, Sven Schulze, Maria Spyraki, Riho Terras, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
S&D	Carlo Calenda, Josianne Cutajar, Cyrus Engerer, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Romana Jerković, Eva Kaili, Miapetra Kumpula-Natri, Dan Nica, Tsvetelina Penkova, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
Renew	Andrus Ansip, Nicola Beer, Nicola Danti, Martina Dlabajová, Valter Flego, Claudia Gamon, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Mauri Pekkarinen, Nils Torvalds
ID	Matteo Adinolfi, Paolo Borchia, Elena Lizzi, Thierry Mariani, Joëlle Mélin, Isabella Tovaglieri
Verts/ALE	Michael Bloss, Damien Carême, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Henrike Hahn, Ville Niinistö, Mikuláš Peksa, Marie Toussaint
ECR	Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski, Robert Roos, Beata Szydło, Grzegorz Tobiszowski, Evžen Tošenovský
The Left	Elena Kountoura, Sira Rego
NI	Andrea Caroppo, Clara Ponsatí Obiols

0	-

4	0
ID	Markus Buchheit
ECR	Jessica Stegrud
The Left	Manuel Bompard, Cornelia Ernst

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri

1.3.2021

AVIZ AL COMISIEI PENTRU TRANSPORT ȘI TURISM

destinat Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor

referitor la conturarea viitorului digital al Europei înlăturarea barierelor din calea funcționării pieței unice digitale și îmbunătățirea utilizării IA pentru consumatorii europeni (2020/2216(INI))

Raportor pentru aviz: Kosma Złotowski

SUGESTII

Comisia pentru transport și turism recomandă Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor, care este comisie competentă, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. salută abordarea pe care Comisia Europeană intenționează să o adopte cu privire la tranziția digitală, care scoate în evidență clar obiectivele care trebuie să fie îndeplinite în următorul deceniu; consideră că o astfel de viziune structurată va fi benefică pentru sectorul transporturilor și al turismului și va contribui la transformarea Uniunii Europene într-un lider digital global; avertizează că mai multe țări din întreaga lume avansează rapid către punerea la dispoziție pe piață a mobilității automatizate; invită, așadar, UE să răspundă mult mai proactiv la evoluțiile rapide din acest sector, printr-un cadru juridic și financiar adaptat start-up-urilor europene și dezvoltatorilor europeni de noi tehnologii; subliniază că este în joc autonomia strategică a Uniunii; reliefează că aplicațiile IA au o oportunitate uriașă de a crește la nivel mondial și că UE ar trebui să își asigure o cotă importantă de piață cu ajutorul unei combinații inteligente de politici menite să creeze un mediu de afaceri productiv și atractiv pentru proiectele din domeniul IA;
2. îndeamnă statele membre să includă în planurile lor de redresare proiecte pentru digitalizarea transporturilor; evidențiază că trebuie să se asigure o finanțare stabilă și adecvată a programelor europene de cercetare, a investițiilor în AI, în tehnologia blockchain și în internetul obiectelor și a procesului de construire a infrastructurilor de transport și TIC pentru sistemele de transport inteligente, inclusiv a instalării sigure a rețelelor 5G, a dezvoltării rețelei 6G și a viitoarelor rețele wireless, astfel încât să poată fi exploatat întreg potențialul transportului digitalizat în timp ce se respectă standarde ridicate de siguranță a transporturilor; observă că nivelul de adoptare a IA în sectorul transporturilor va depinde de infrastructura digitalizată modernă;
3. accentuează că, pentru implementarea IA în sectorul transporturilor, va fi necesar să se dezvolte noi infrastructuri de transport și să se modernizeze infrastructurile existente;

subliniază că, deși au existat multe cereri în acest sens, fondurile alocate în cadrul financiar multianual (CFM) 2021-2027 sunt insuficiente pentru nevoile sectorului transporturilor; avertizează asupra decalajului semnificativ dintre durata de viață a infrastructurilor de transport digitale și a celor fizice; invită statele membre să asigure infrastructuri de transport sigure, rezistente, de înaltă calitate, care să înlesnească implementarea serviciilor de mobilitate conectată și automatizată;

4. subliniază că trebuie accelerată modernizarea infrastructurii de transport și a infrastructurii digitale relevante în rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T); invită deci Comisia ca, atunci când va revizui Regulamentul privind rețeaua TEN-T¹ și Regulamentul privind coridoarele de transport feroviar de marfă², să propună mecanisme care să accelereze această modernizare; regretă, în această privință, decizia Consiliului European de a reduce bugetul alocat pachetului digital al Mecanismului pentru interconectarea Europei; invită statele membre să asigure un sprijin adecvat pentru digitalizarea sectorului, în cadrul planurilor lor naționale de redresare și reziliență; apreciază faptul că programele europene de finanțare au capacitatea de a atrage investiții private, care sunt esențiale pentru a finanța tehnologiile disruptive și a implementa la scară largă mobilitatea automatizată;
5. reliefează că sectorul transporturilor este și va fi în continuare unul dintre sectoarele în care consumatorii și cetățenii vor interacționa zilnic cu IA; împărtășește, așadar, opinia Comisiei potrivit căreia un cadru clar, transparent și coerent al Uniunii, care să favorizeze dezvoltarea unei IA centrate pe om, să cuprindă aspecte legate de siguranță, confidențialitate și securitate în concordanță cu cadrul juridic relevant al UE și să prevadă respectarea autonomiei, supravegherii și răspunderii umane nu numai că ar determina consumatorii și întreprinderile să aibă mai multă încredere în IA – încurajând, astfel, utilizarea altor tehnologii emergente în sectorul transporturilor – și ar asigura previzibilitatea și securitatea juridică, ci ar îmbunătăți și componentele sociale, economice și de mediu ale transporturilor; evidențiază că, dacă nu se va ajunge la un acord asupra unei abordări de reglementare a UE, acest lucru va genera riscuri;
6. accentuează potențialul enorm al IA în sectorul transporturilor și capacitatea sa de a crește nivelul de automatizare a transportului rutier, feroviar, pe apă și aerian; subliniază că IA are rolul de a stimula multimodalitatea și transferul modal, precum și dezvoltarea orașelor inteligente, îmbunătățind astfel călătoriile tuturor cetățenilor, întrucât face ca transportul, logistica și fluxurile de trafic să fie mai eficiente, mai sigure și mai ecologice;
7. evidențiază că este nevoie de un cadru de reglementare pentru utilizarea IA în sectorul transporturilor care să includă, de exemplu, norme privind proiectele-pilot, în temeiul cărora proiectele care au succes să poată să fie dezvoltate în continuare pentru piața de masă (cu ajutorul unui mediu de testare a reglementării); subliniază că orice reglementare în domeniul IA ar trebui să adopte o abordare neutră din punct de vedere tehnologic și să respecte principiul proporționalității; observă rolul important pe care îl pot juca clusterurile tehnologice și centrele de inovare digitală pentru a sprijini inovarea

¹ Regulamentul (UE) nr. 1315/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind orientările Uniunii pentru dezvoltarea rețelei de transport transeuropene și de abrogare a Deciziei nr. 661/2010/UE (JO L 348 20.12.2013, p. 1).

² Regulamentul (UE) nr. 913/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie 2010 privind rețeaua feroviară europeană pentru un transport de marfă competitiv, JO L 276, 20.10.2010, p. 22.

în sectorul transporturilor și a stimula cooperarea dintre întreprinderi, instituțiile academice și sectorul public; subliniază că datele trebuie să fie ușor de citit și interoperabile, conform principiilor FAIR, să creeze sinergii între țări și sectoare, să grupeze cunoștințe și să creeze clustere tehnologice;

8. accentuează potențialul enorm al sistemelor care utilizează IA în sectorul transporturilor în ceea ce privește siguranța rutieră, inclusiv a pietonilor și a bicicliștilor, și realizarea obiectivelor enunțate în proiectul „Viziunea zero”; observă că, în lipsa unui volum mare de date de înaltă calitate și interoperabile, adoptarea IA în infrastructura de transport și în vehicule va fi limitată, ceea ce poate afecta competitivitatea UE și siguranța transporturilor; solicită mai multe activități de cercetare și dezvoltare pentru a crește siguranța produselor și subliniază că este nevoie de un nou cadru de reglementare armonizat pentru conducerea automatizată;
9. subliniază că există un mare potențial de creștere a eficienței sistemului de transport prin utilizarea tehnologiei IA în vehicule și în sistemele de gestionare a traficului, lucru ce poate reduce, printre altele, durata călătoriilor, traficul aglomerat, emisiile dăunătoare și costurile; reliefează că IA va contribui la dezvoltarea în mai mare măsură a multimodalității continue, potrivit conceptului de „mobilitate ca serviciu” (MaaS); consideră că integrarea serviciilor de transport oferă oportunități de a răspunde mai bine nevoilor de mobilitate ale cetățenilor europeni și de a optimiza transportul public, limitând, totodată, numărul de vehicule private de pe stradă; invită Comisia să analizeze cum se poate facilita dezvoltarea echilibrată a MaaS, în special în zonele urbane;
10. observă că utilizarea IA în sectorul aviației se axează în prezent pe managementul traficului și configurarea planificării spațiului aerian; salută realizările întreprinderii comune SESAR (Programul de cercetare privind managementul traficului aerian în cerul unic european), care a sprijinit o serie de proiecte ce au de-a face cu IA și cu managementul traficului aerian; solicită să se intensifice activitățile de cercetare și investițiile, pentru a maximiza potențialul legat de consumatori al IA în sectorul aviației, prin îmbunătățiri ale proceselor de marketing, vânzări, distribuție și stabilire a prețurilor ale companiilor aeriene, precum și prin îmbunătățirea serviciilor de handling la sol (verificările de siguranță etc.); observă că IA poate dezvolta navigația automatizată în transportul maritim pe distanțe lungi și scurte și pe căile navigabile interioare și îmbunătăți supravegherea maritimă în contextul creșterii traficului naval; observă, în plus, că IA poate contribui la îmbunătățirea eficienței energetice și a legăturii dintre porturi și hinterland; subliniază că porturile vor fi actori esențiali în implementarea inteligenței artificiale în sectorul transportului maritim; solicită implementarea IA și amplificarea digitalizării la scară largă în toate porturile europene, în vederea creșterii eficienței și a competitivității;
11. subliniază că nevoia de norme clare și coerente privind stabilirea și partajarea responsabilității și a răspunderii în cazul unei defecțiuni sau al unui accident este unul dintre obstacolele esențiale din calea implementării practice a tehnologiilor bazate pe IA în sectorul transporturilor, așa cum a afirmat în raportul său din 20 octombrie 2020 conținând recomandări adresate Comisiei referitoare la un regim de răspundere civilă privind inteligența artificială³; evidențiază că trebuie să se stabilească o împărțire clară și justă a responsabilităților între producătorii, operatorii și utilizatorii de vehicule și

³ Texte adoptate, P9_TA(2020)0276.

sisteme autonome, pe baza capacității de a controla riscurile, pentru a asigura, printre altele, cea mai bună siguranță posibilă a produselor, repartizarea adecvată a riscurilor, responsabilitatea și răspunderea; subliniază, prin urmare, că Uniunea Europeană ar trebui să folosească în mod optim toate instrumentele de care dispune, pentru a maximiza atât siguranța sistemelor de transport IA, cât și posibilitatea de a identifica răspunderea, dacă este necesar; cere companiilor de asigurări să îmbunătățească modul în care integrează în politica lor de subscriere noile riscuri ce rezultă din mobilitatea conectată și automatizată;

12. subliniază că ar trebui să se pună în evidență oportunitățile oferite de IA, iar factorii de decizie politică ar trebui să se străduiască să informeze cetățenii și întreprinderile, pentru ca ei să poată evalua potențialul și implicațiile IA; accentuează, în acest sens, că este important să se poarte campanii de informare și comunicare eficace, pentru a se asigura că cetățenii înțeleg și conștientizează; subliniază că claritatea juridică va crește încrederea consumatorilor, ceea ce va avea un impact pozitiv asupra întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) din UE care dezvoltă astfel de tehnologii și va facilita extinderea unei piețe puternice a UE;
13. observă că obiectivele stabilite Comisie în Cartea albă privind inteligența artificială (COM(2020)0065) vor putea fi realizate numai dacă se asigură accesul larg al cetățenilor și al întreprinderilor la date publice și industriale de bună calitate, generate nu numai de sectorul transporturilor, ci și de toate sectoarele conexe acestuia, și dacă se pun la dispoziție infrastructurile și vehiculele inteligente necesare pentru a colecta și prelucra aceste date în condiții de siguranță; consideră că trebuie stimulat urgent accesul la datele care sunt în momentul de față blocate în sectorul privat și evidențiază că trebuie să se asigure libertatea entităților publice și private de a face schimb de date și de a prelucra date brute, date fără caracter personal și date anonimizate, în deplină conformitate cu acquis-ul UE în materie de date și confidențialitate; reliefează că, pentru a elimina barierele din calea schimbului de date și a reutilizării datelor, este nevoie de acțiuni legislative, deși trebuie asigurat un nivel corespunzător de protecție a datelor cu caracter personal și a vieții private; invită Comisia să evalueze impactul pe care îl poate avea asupra mediului implementarea la scară largă a infrastructurii de date mari consumatoare de energie (și anume, centrele de date și fermele de servere), pentru a promova implementarea ei sustenabilă, în conformitate cu Pactul verde;
14. consideră binevenite comunicarea Comisiei din 19 februarie 2020 intitulată „O strategie europeană privind datele” (COM(2020)0066) și propunerea sa de regulament privind guvernanta europeană a datelor (COM/2020/0767); evidențiază că trebuie să se creeze o piață unică veritabilă a datelor și, în mod expres, un spațiu european comun al datelor despre mobilitate care să poată, prin schimburile de date B2B, B2G și G2B, printre altele, facilita accesul la date și utilizarea acestora de către microîntreprinderile, întreprinderile mici și mijlocii și start-up-urile din domeniul transporturilor și voiajelor, fără a aduce atingere legislației privind protecția datelor; subliniază că accesul la date are o importanță crucială pentru dezvoltarea tehnologiei IA, care va fi din ce în ce mai importantă în sectoarele transporturilor și turismului; accentuează, prin urmare, că cercetătorilor și companiilor, mai ales IMM-urilor, trebuie să li se ofere o mai mare libertate de accesare și utilizare a datelor pentru dezvoltarea IA, pentru a putea dezvolta și implementa tehnologii IA de bună calitate; reliefează că Europa are nevoie de o infrastructură digitală de înaltă calitate și securizată din punct de vedere cibernetic, precum și de un acces mai bun la date și de o calitate mai bună a datelor, în concordanță

cu dispozițiile prevăzute de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și de Regulamentul general privind protecția datelor⁴ (RGPD);

15. subliniază că e important să se creeze stimulente pentru schimbul voluntar de date și accesul liber la date, pentru a înlesni dezvoltarea de centre de date bazate pe IA care au o infrastructură europeană deschisă și transparentă de tip cloud (de exemplu, Gaia-X) și să se prelucreze datele generate în traficul de rețea; observă că această infrastructură ar trebui să se bazeze pe principiile portabilității, interoperabilității și criptării; evidențiază că este nevoie de o mai bună cooperare cu și între întreprinderile europene în vederea elaborării de standarde tehnice relevante pentru piață, care să încurajeze interoperabilitatea și transferul de tehnologie, precum și concurența; consideră că organizațiile europene de standardizare ar trebui să aibă un rol de lider în acest domeniu și să ajute la identificarea lacunelor din standardele internaționale; accentuează că libertățile oferite de piața unică constituie principalul potențial de creștere a competitivității digitale și a inovării în Europa și, prin urmare, trebuie să se elimine imediat orice fragmentare și orice barieră frontalieră nejustificată din calea fluxurilor de date, a colaborării în domeniul cercetării și a exporturilor de bunuri și servicii digitale între statele membre, astfel încât să se asigure faptul că societatea beneficiază de toate avantajele pieței unice;
16. observă că creșterea conectivității și a automatizării transporturilor va expune tot mai mult acest sector amenințărilor cibernetice și infraționalității cibernetice; subliniază, în acest sens, că transporturile reprezintă o infrastructură critică și că, pe măsură ce devine mai digital, acest sector ar trebui să conceapă o cultură solidă a securității cibernetice; evidențiază că această cultură trebuie să înglobeze, sub supravegherea Agenției Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică, sisteme de securitate cibernetică relevante pentru fiecare sector, dar că toate aceste sisteme trebuie să aibă același cadru general, în efortul de a îmbunătăți schimbul de informații și prevenirea coordonată a amenințărilor comune și răspunsul la acestea; reliefează că este necesar să se dezvolte competențe cibernetice în UE și să se păstreze abordarea axată pe securitate cibernetică încă din stadiul conceperii, pentru a asigura implementarea unor sisteme automatizate și bazate pe IA care să fie sigure, reziliente și robuste, atât pentru infrastructură, cât și pentru vehicule;
17. invită statele membre să pună în aplicare corect Directiva privind securitatea rețelelor și a sistemelor informatice⁵ și invită Comisia să supravegheze acest proces; salută viitoarea revizuire a directivei, deoarece este menită să îmbunătățească reziliența cibernetică a infrastructurii de transport și să răspundă mai eficient la atacurile cibernetice; subliniază că organizațiile de inspecție și omologare autorizate trebuie să aibă acces deplin la datele specifice și la informațiile din software-ul vehiculelor, într-un efort de a depista manipulările frauduloase și de alt fel și de a asigura securitatea cibernetică a vehiculelor; cere să se respecte în întregime normele stabilite de cadrul UE privind protecția și confidențialitatea datelor, inclusiv de Directiva asupra

⁴Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (JO L 119, 4.5.2016, p. 1).

⁵ Directiva (UE) 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2016 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune (JO L 194, 19.7.2016, p. 1).

confidențialității și comunicațiilor electronice⁶ și RGPD;

18. evidențiază că dezvoltarea dinamică a serviciilor digitale inovatoare și a modelelor de afaceri în sectorul transporturilor și al turismului nu va fi posibilă fără acces gratuit și nerestricționat la datele publice care intră în domeniul de aplicare al infrastructurii de informații spațiale, cum ar fi datele geodezice și cartografice, modelele de teren, ortofotoplanurile, datele privind geometria clădirilor și obiectele topografice utilizate pentru cartografiere; accentuează că publicarea unui volum atât de mare de date spațiale va influența pozitiv utilizarea acestor date de către antreprenorii europeni care își desfășoară activitatea în sectorul noilor tehnologii; invită Comisia să creeze un sistem de stimulente pentru ca statele membre să sprijine procesul de deschidere a resurselor de date geodezice și de punere la dispoziție gratuit a acestora;
19. recunoaște ambiția ca UE să devină lider mondial în dezvoltarea și aplicarea IA în sectoarele transporturilor și turismului și evidențiază că UE ar trebui să acționeze ca un lider mondial în conceperea unor norme și standarde etice și juridice care să fie clare, eficiente, centrate pe factorul uman și uniforme pentru schimbul de date și utilizarea IA în sectorul transporturilor, stabilind astfel, eventual, standarde pentru restul lumii; observă că în UE ar trebui să se evite fragmentarea pieței digitale a datelor privind traficul, care ar reprezenta un obstacol în calea inovării digitale;
20. atrage atenția asupra imprevizibilității legislative cu care se confruntă dezvoltatorii de tehnologie IA, din cauza cadrului instituțional și de reglementare a chestiunilor ce țin de IA aflat în continuă evoluție la nivelul UE; prin urmare, cere Comitetului european pentru protecția datelor să prezinte orientări privind procedurile standardizate de utilizare a datelor, inclusiv o listă de criterii pentru anonimizarea efectivă, cu scopul de a crește previzibilitatea legislativă pentru dezvoltatorii de tehnologie IA în sectoarele transporturilor și turismului, în conformitate cu normele privind protecția datelor cu caracter personal; consideră că autoritățile naționale ar trebui să urmeze aceste orientări ale UE atunci când își exercită autoritatea publică, ca o modalitate de asigurare a respectării consecvente a reglementărilor și de eliminare a obstacolelor din calea funcționării pieței unice digitale;
21. evidențiază că digitalizarea transporturilor va fi un factor esențial în procesele de decarbonizare a sectorului, contribuind astfel la realizarea obiectivelor UE de a avea zero emisii până în 2050; subliniază că aplicarea soluțiilor digitale pentru toate modurile de transport și toate infrastructurile poate reduce emisiile prin implementarea mobilității conectate, electrificarea parcurilor de vehicule, gestionarea eficientă a logisticii și controlul vitezei;
22. reliefează că alimentarea IA cu date brute și nefiltrate creează riscul de reparație a prejudecăților și a discriminărilor; reamintește că orice decizie în ceea ce privește furnizarea unui serviciu trebuie validată de o ființă umană, IA fiind folosită pentru a sprijini decizia respectivă;
23. observă potențialul considerabil al microîntreprinderilor, al întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) și al start-up-urilor din sectoarele transporturilor și turismului din

⁶ Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice) (JO L 201, 31.7.2002, p. 37).

Europa care își desfășoară activitatea pe piața unică digitală; subliniază că trebuie să se acorde suficient sprijin financiar și organizațional pentru inovare și pentru îmbunătățirea competențelor digitale ale angajaților din acest sector; accentuează că mediul de reglementare și mediul financiar ar trebui să permită înființarea și dezvoltarea start-up-urilor și a întreprinderilor comune în domeniul IA în Europa; subliniază că UE ar trebui să folosească instrumentele de care dispune pentru a examina investițiile străine și pentru a împiedica achizițiile agresive, dând astfel întreprinderilor europene posibilitatea să se extindă și să concureze pe piața mondială;

24. evidențiază că o concurență limitată pe piața serviciilor digitale în sectoarele transporturilor și turismului creează bariere semnificative pentru IMM-uri; constată că IMM-urile sunt afectate în cea mai mare măsură de birocrația opacă și de obstacolele administrative excesive; prin urmare, subliniază că legislația trebuie simplificată și clarificată pentru a promova dezvoltarea și utilizarea de către IMM-uri a tehnologiilor digitale, în special a IA și că legislația trebuie să țină seama de diferențele dintre pozițiile pe piață ale operatorilor de pe piața unică; subliniază că un cadru al datelor specifice transporturilor ar trebui să se axeze pe stimularea creșterii economice prin accesul la seturi mari de date, în special pentru IMM-uri, lucru ce ar ajuta sectoarele transporturilor și turismului din UE să profite de oportunitățile de pe piața de astăzi, îmbunătățind, în consecință, siguranța transporturilor, protejând viața privată și crescând competitivitatea;
25. subliniază rolul brevetelor esențiale pentru standarde în implementarea deplină și cu succes a tehnologiilor IA în sectorul transporturilor; invită Comisia să revizuiască actualul cadru juridic al UE privind drepturile de proprietate intelectuală, cu scopul de a asigura protecția juridică adecvată și practici echitabile și nediscriminatorii de acordare de licențe, ținând seama de particularitățile cercetării și dezvoltării (C&D) atunci când este vorba de tehnologiile IA;
26. solicită stimulente menite să acorde IMM-urilor care își desfășoară activitatea în sectoarele transporturilor și turismului accesul la date fără caracter personal produse de alte părți interesate private, într-un proces voluntar și reciproc avantajos;
27. reamintește că UE este principala destinație turistică din lume; subliniază necesitatea de a facilita redresarea acestui sector într-un mod sustenabil; subliniază rolul esențial pe care digitalizarea, IA și robotica îl vor juca în relansarea acestui sector, contribuind astfel la sustenabilitatea industriei pe termen lung; observă că este nevoie de o finanțare adecvată și stimulente pentru unitățile turistice, în special pentru microîntreprinderi și întreprinderile mici și mijlocii, care să le permită să profite de beneficiile digitalizării și să își modernizeze oferta pentru consumatori;
28. invită Comisia și statele membre să creeze incubatoare și acceleratoare tehnologice pentru a oferi sprijin și a permite apariția și creșterea unor noi întreprinderi inovatoare în sectorul turismului, care să utilizeze aceste tehnologii, și să promoveze poziția de lider digital a UE în sectorul turismului prin C&D, întreprinderi comune și parteneriate public-privat cu privire la aspecte precum gestionarea mulțimilor, mobilitatea și serviciile contactless, precum și îmbunătățirea imaginii IMM-urilor locale implicate în lanțul de aprovizionare în domeniul turismului;
29. accentuează că implementarea la scară largă a rețelelor 5G va crea oportunități de

muncă complet noi în sectorul transporturilor și va determina creșterea semnificativă a productivității economiilor europene; evidențiază însă că, din cauză că pe piața locurilor de muncă se produc schimbări rapide, anumite locuri de muncă ar putea deveni desuete, ceea ce face să fie esențiale recalificarea și perfecționarea angajaților care lucrează în aceste sectoare, atât în ceea ce privește competențele digitale de bază, cât și cele avansate; invită Comisia și statele membre să pună la dispoziție mijloace specifice pentru recalificarea și perfecționarea angajaților care nu au competențe digitale; subliniază că este important să se garanteze respectarea și aplicarea drepturilor fundamentale ale lucrătorilor într-un astfel de mediu de lucru aflat în continuă evoluție;

30. consideră că obținerea poziției de lider digital va depinde de producerea și stimularea de către UE a talentului digital și de dezvoltarea know-how-ului european; pune în evidență, în acest sens, oportunitățile oferite de programele europene, cum ar fi viitorul program Europa digitală; îndeamnă statele membre să investească în educație și să le asigure elevilor, de la o vârstă fragedă, competențele de bază necesare pentru a-i îndrepta către cariere în științe, tehnologie, inginerie și matematică (STIM);
31. regretă că persistă disparitatea de gen în carierele și studiile STIM și invită Comisia și statele membre să dezvolte în continuare mecanisme pentru a obține echilibrul de gen în acest domeniu; subliniază faptul că eliminarea acestei disparități este benefică și pentru digitalizarea sectorului transporturilor; observă că îmbunătățirea competențelor digitale și a expertizei în materie de securitate cibernetică în IMM-urile europene are implicații pozitive pe termen lung pentru competitivitatea și reziliența europeană;
32. subliniază că inovațiile tehnologice și IA au un potențial foarte mare de a adapta modurile de transport pentru persoanele cu dizabilități, permițând o mobilitate mai incluzivă și accesibilă pentru toți; consideră oportun faptul că IA poate crește și mai mult participarea persoanelor cu dizabilități pe piața forței de muncă;
33. subliniază că evoluțiile tehnologice în domeniul transporturilor și al mobilității, în special aplicațiile IA și vehiculele autonome, prezintă un mare potențial de simplificare a vieții de zi cu zi a oamenilor și a activității cotidiene a întreprinderilor și de furnizare de soluții de transport mai sigure, mai eficiente și mai accesibile ca preț; solicită o politică industrială sănătoasă, bazată pe tranziția digitală și pe tranziția verde și menită să dezvolte capacitățile de infrastructură, logistice, computaționale și digitale nepuse în evidență ale UE, deoarece acest lucru ar ajuta UE să obțină poziția de lider digital în toate sectoarele; îndeamnă Uniunea să își asigure lanțul de aprovizionare în domeniul transporturilor, prin diversificarea ofertei și prin creșterea autonomiei strategice a UE în domeniul materialelor și al serviciilor, deoarece întreruperea acestora din urmă ar putea afecta sănătatea și siguranța publică; invită Comisia să ia în considerare aceste elemente în cadrul tuturor actualizărilor strategiei industriale a UE;
34. subliniază că o economie inovatoare și competitivă a datelor se bazează pe deschidere și interoperabilitate; subliniază că transparența și practicile comerciale loiale de pe platformele de transport și turism, și anume cele privind algoritmi bazați pe IA care influențează serviciile, stabilirea prețurilor și publicitatea, sunt esențiale pentru a asigura protecția și încrederea consumatorilor, precum și pentru a promova un mediu competitiv;

INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

Data adoptării	25.2.2021
Rezultatul votului final	+: 41 -: 1 0: 7
Membri titulari prezenți la votul final	Magdalena Adamowicz, Andris Ameriks, José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Marco Campomenosi, Massimo Casanova, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Andor Deli, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Ismail Ertug, Gheorghe Falcă, Giuseppe Ferrandino, João Ferreira, Mario Furore, Søren Gade, Isabel García Muñoz, Jens Gieseke, Elsi Katainen, Elena Kountoura, Julie Lechanteux, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Giuseppe Milazzo, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Philippe Olivier, Rovana Plumb, Dominique Riquet, Dorien Rookmaker, Massimiliano Salini, Sven Schulze, Vera Tax, Barbara Thaler, István Ujhelyi, Petar Vitanov, Elissavet Vozenberg-Vrionidi, Lucia Vuolo, Roberts Zile, Kosma Złotowski
Membri supleanți prezenți la votul final	Clare Daly, Carlo Fidanza, Marianne Vind

VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

41	+
ECR	Carlo Fidanza, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
ID	Marco Campomenosi, Massimo Casanova, Julie Lechanteux, Philippe Olivier, Lucia Vuolo
PPE	Magdalena Adamowicz, Andor Deli, Gheorghe Falcă, Jens Gieseke, Elżbieta Katarzyna Łukacjewska, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Giuseppe Milazzo, Cláudia Monteiro de Aguiar, Massimiliano Salini, Sven Schulze, Barbara Thaler, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
Renew	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Ismail Ertug, Giuseppe Ferrandino, Isabel García Muñoz, Bogusław Liberadzki, Rovana Plumb, Vera Tax, István Ujhelyi, Marianne Vind, Petar Vitanov
The Left	Clare Daly, João Ferreira, Elena Kountoura

1	-
NI	Dorien Rookmaker

7	0
ECR	Peter Lundgren
NI	Mario Furore
Verts/ALE	Ciarán Cuffé, Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Tilly Metz

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri

16.3.2021

AVIZ AL COMISIEI PENTRU CULTURĂ ȘI EDUCAȚIE

destinat Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor

referitor la conturarea viitorului digital al Europei: înlăturarea barierelor din calea funcționării pieței unice digitale și îmbunătățirea utilizării IA pentru consumatorii europeni (2020/2216(INI))

Raportoare pentru aviz (*): Sabine Verheyen

(*) Procedura comisiilor asociate – articolul 57 din Regulamentul de procedură

SUGESTII

Comisia pentru cultură și educație recomandă Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor, care este comisie competentă, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. reamintește că IA ar trebui să fie dezvoltată, implementată și utilizată din faza de proiectare în mod echitabil și etic, cu o abordare centrată pe om și cu respectarea deplină a valorilor și principiilor Uniunii, a drepturilor omului, a libertății de exprimare și de informare, a dreptului la viață privată, a protecției datelor, a nediscriminării, a libertății și pluralismului mass-mediei și a diversității culturale; subliniază că cadrul juridic privind IA trebuie să țină seama strict de drepturile fundamentale, de aspectele etice și de garanțiile juridice, pentru a ne proteja societățile democratice și cetățenii, în calitate de utilizatori și de consumatori ai sistemelor de IA; evidențiază că transparența și supravegherea independentă sunt esențiale pentru a reduce erorile sistematice, a evita toate formele de discriminare sau abuz și a asigura statul de drept;
2. reamintește că, pentru a fi etică, IA trebuie dezvoltată, implementată și folosită în mod sustenabil și responsabil din punct de vedere social, aplicând o strategie de egalitate de gen, respectând diversitatea culturală, promovând alfabetizarea digitală, eliminând decalajului digital și protejând drepturile de proprietate intelectuală;
3. evidențiază că o viziune coerentă la nivelul Uniunii este de o importanță crucială pentru a realiza o veritabilă piață unică digitală într-o societate bazată pe IA care să aducă beneficii depline utilizatorilor; reiterează că sunt importante sensibilizarea publicului cu privire la IA și consolidarea nivelului de alfabetizare în materie de IA; accentuează că este nevoie să se ofere oportunități de învățare și formare pentru a permite societății europene să dobândească competențe digitale de bază, precum și o înțelegere a utilizării și a riscurilor potențiale ale IA, pentru a beneficia integral de folosirea acestor

tehnologii și a capacita cetățenii pentru a participa pe deplin la piața unică digitală și la societate; își reiterează, în acest sens, opinia potrivit căreia inovarea în domeniul IA și al roboticii trebuie integrată în planurile de educație, astfel cum s-a subliniat în Planul de acțiune pentru educația digitală, adoptat recent; își reia apelul adresat Comisiei și statelor membre de a asigura punerea în aplicare și evaluarea fără probleme a acestui plan;

4. subliniază că transformarea digitală afectează domeniul educației, care este pe punctul de a trece prin cele mai semnificative schimbări de la introducerea învățământului obligatoriu încoace; accentuează că, potrivit unor estimări, 65 % dintre copiii care încep acum școala primară vor ajunge să desfășoare noi tipuri de activități profesionale, care încă nu există; evidențiază că alfabetizarea digitală este o competență esențială și că este necesar să se asigure accesul egal la aceste competențe, precum și la echipamente digitale, așa cum a arătat provocarea reprezentată de predarea și învățarea de la distanță în timpul pandemiei de COVID-19; își reia apelul adresat Comisiei și statelor membre de a se ocupa cu mare atenție de discrepanțele create de decalajul digital în ceea ce privește accesul la informații, educație și locuri de muncă, inclusiv prin investiții adecvate în infrastructură, echipamente și resurse;
5. subliniază că este nevoie ca IA să fie pusă pe scară largă la dispoziția sectoarelor și industriilor culturale și creative în întreaga Europă, cu scopul de a menține condiții de concurență echitabile și o concurență loială pentru toate părțile interesate și toți actorii din Europa;
6. evidențiază potențialul reprezentat de tehnologiile IA pentru sectoarele și industriile culturale și creative, de la o mai bună gestionare a publicului, comunicare și implicare, până la organizarea asistată a conținuturilor, revalorizarea arhivelor culturale, precum și verificarea asistată a faptelor și jurnalismul de date; accentuează, în continuare, potențialul soluțiilor bazate pe IA, cum ar fi transpunerea textului în voce și a vocii în text și subtitrarea și traducerea automată, pentru a îmbunătăți accesul la cultură, informații și educație al persoanelor cu dizabilități, inclusiv al persoanelor cu deficiențe de vedere și de auz și al altor grupuri vulnerabile; solicită ca sectoarele și industriile culturale și creative să fie integrate ca prioritate politică în domeniul IA la nivelul Uniunii și evidențiază că cooperarea cu aceste sectoare ar putea fi de neprețuit pentru a aduce inovarea în domeniul IA mai aproape de populație și pentru a găsi soluții creative și posibilități de utilizare a IA;
7. atrage atenția că Uniunea nu ar trebui să rămână și mai mult în urmă în cursa mondială a IA, în special în ceea ce privește adoptarea comercială și finanțarea IA; deplânge absența culturii din strategiile și recomandările de politică în domeniul IA atât la nivel național, cât și la nivelul Uniunii; evidențiază că o mai bună înțelegere a riscurilor și beneficiilor tehnologiilor de IA va crește cererea de astfel de tehnologii din partea societății și, în consecință, dezvoltarea lor; în acest sens, invită statele membre să investească în activități de sensibilizare legate de tehnologiile de IA; subliniază necesitatea de a institui, în colaborare cu toate părțile interesate relevante, inclusiv actorii mici și mijlocii, un cadru juridic clar pentru IA etică, sustenabilă și responsabilă din punct de vedere social care să acorde prioritate creativității și accesului la cultură pentru a asigura Uniunii un loc în avangarda dezvoltării tehnologice, a inovării bazate pe IA și a creării de valoare în întreaga lume și pentru a maximiza beneficiile sale, evaluând totodată potențialele riscuri pentru societate;

8. solicită dezvoltarea, cu finanțare națională și din partea Uniunii, a unor programe de formare în IA pentru profesori din toate domeniile din întreaga Europă; reamintește cerințele speciale ale educației și formării profesionale (EFP) cu privire la IA și solicită o abordare bazată pe colaborare la nivel european, menită să crească potențialul oferit de IA în EFP în întreaga Europă;
9. accentuează că transpunerea Directivei serviciilor mass-media audiovizuale¹ (DSMAV) și a Directivei privind drepturile de autor² în dreptul național este esențială pentru realizarea unei veritabile piețe unice digitale care promovează diversitatea culturală; îndeamnă statele membre care nu au făcut încă acest lucru să finalizeze în cel mai scurt timp posibil transpunerea acestor directive; accentuează că viitorul act legislativ privind serviciile digitale și Actul legislativ privind piețele digitale, precum și politicile Uniunii privind datele și orice reglementare viitoare privind IA, în special în ceea ce privește sectoarele și industriile culturale și creative, ar trebui să fie în conformitate cu principiile și obligațiile prevăzute de aceste directive;
10. îndeamnă Uniunea să adopte măsuri pentru a preveni sau a atenua riscurile asociate cu efectele negative ale IA și să stabilească standarde și reguli de bază concrete și aplicabile, în mod specific în domeniul sensibil al sistemelor de IA în asigurarea respectării legii, cum ar fi software-urile de recunoaștere facială;
11. evidențiază că sectorul serviciilor digitale se dezvoltă rapid și, prin urmare, accentuează că este nevoie să se asigure faptul că noile reglementări nu împiedică deschiderea acestei piețe; subliniază că principiul neutralității rețelei trebuie să rămână piatra de temelie a mediului online;
12. consideră că orice cadru privind IA ar trebui să se bazeze pe transparență, pe explicabilitate, atunci când este relevant, și pe responsabilitate și ar trebui să apere drepturile și obligațiile prevăzute în Regulamentul general privind protecția datelor (RGPD), inclusiv minimizarea datelor, limitarea scopului și protecția datelor începând cu momentul conceperii și în mod implicit;
13. evidențiază că IA poate fi un instrument eficient care să contribuie la asigurarea respectării normelor privind conținutul online, de exemplu, identificând conținutul ilegal sau dăunător, dezinformarea sau știrile false și poate fi folosită și pentru a ajuta la implementarea mecanismului de notificare și retragere; accentuează însă că utilizarea IA, dacă nu este reglementată adecvat, poate ridica probleme privind drepturile fundamentale, în special privind libertatea de exprimare, precum și accesul la informații, diversitatea culturală și pluralismul mass-mediei; reamintește, în acest sens, că este necesar ca, atunci când este dezvoltată, implementată și folosită în Uniune, IA să respecte drepturile fundamentale și dreptul Uniunii; evidențiază că este necesară intervenția umană, deoarece mecanismele automatizate folosite pentru a asigura respectarea normelor în mediul online nu pot evalua pe deplin contextul, pot genera

¹ Directiva (UE) 2018/1808 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 noiembrie 2018 de modificare a Directivei 2010/13/UE privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (Directiva serviciilor mass-media audiovizuale) având în vedere evoluția realităților pieței, JO L 303, 28.11.2018, p. 69.

² Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE, JO L 130, 17.5.2019, p. 92.

rezultate fals pozitive și pot inhiba activitatea legitimă și echitabilă; accentuează că orice utilizare a IA trebuie să aplice strict principiul transparenței și să fie însoțită de norme clare privind responsabilitatea, fiind garantat un mecanism efectiv de recurs; atrage atenția că piața unică digitală ar trebui să se bazeze pe principiul „ceea ce este ilegal offline este ilegal și online”; accentuează și faptul că ceea ce este legal offline ar trebui să rămână legal și online, în special în ceea ce privește libertățile fundamentale, cum ar fi libertatea de exprimare;

14. reamintește că articolul 13 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene („Carta”) referitor la libertatea artelor și științelor afirmă că artele și cercetarea științifică trebuie să fie libere și că libertatea academică trebuie respectată; atrage atenția asupra încălcării libertăților artistice în Europa, prezentată pe scurt în raportul Freemuse intitulat „The State of Artistic Freedom 2020” („Situția libertății artistice în 2020”);
15. solicită să se ofere informații complete și ușor de înțeles de către utilizator privind cazurile în care este folosită IA, modul în care ea funcționează și modul în care pot fi contestate deciziile bazate pe aceasta; arată, de asemenea, că rezultatele oferite de IA în sine ar trebui să constituie doar indicii, niciodată probe hotărâtoare;
16. constată că platformele mari au achiziționat o cantitate uriașă de date și au înlocuit serviciile unui sistem divers și descentralizat, caracterizat de standarde deschise, cu modelul „walled gardens” (grădini împrejmuite), în care utilizatorii sunt blocați; accentuează că, în consecință, unele piețe sunt caracterizate de platforme mari cu efecte de rețea semnificative, care pot acționa drept controlori de facto ai fluxului de informații în economia digitală; consideră, așadar, necesară introducerea unor obligații suplimentare privind protecția datelor, transparența, alegerea utilizatorilor și interoperabilitatea, pentru a garanta condiții de concurență echitabile și binele consumatorilor;
17. evidențiază că Uniunea trebuie să depună eforturi pentru a avea norme unitare, clare și actualizate, care să nu stea în calea inovării pe piața internă; solicită deci o abordare centrată pe factorul uman, echilibrată și precaută a proceselor decizionale automatizate, care să respecte și să protejeze drepturile fundamentale și aspectele etice și să fie în conformitate cu cadrele de reglementare aplicabile, cum ar fi DSMAV, Directiva privind drepturile de autor și RGPD, precum și cu viitorul act legislativ privind serviciile digitale;
18. reamintește că este nevoie urgent de concurență mai loială pentru serviciile online ale sectoarelor și industriilor culturale și creative în Europa, pentru a contracara efectele de creare de rețele și de concentrare de pe piața datelor, care tind să aducă beneficii inechitabile marilor companii digitale; salută, în acest sens, propunerea de act legislativ privind serviciile digitale și de act legislativ privind piețele digitale, care ar trebui să contribuie la modelarea în continuare a viitorului digital al Europei;
19. reamintește că statele membre și instituțiile UE au obligația, în temeiul Cartei și al Convenției europene a drepturilor omului, de a se asigura că dreptul la viața privată, la protecția datelor, la libera exprimare și la întrunire, la nediscriminare, la demnitate și alte drepturi fundamentale ale niciunei persoane nu sunt restrânse nejustificat prin folosirea unor tehnologii noi și emergente;
20. observă că Uniunea trebuie să acorde atenție modului în care datele sunt stocate și

prelucrate; subliniază că și integritatea datelor trebuie protejată, iar modul în care datele sunt interpretate de IA nu trebuie să conducă la opresiune sau la discriminare;

21. accentuează că, pentru ca piața digitală europeană să prospere și să permită o IA eficace și etică, sunt necesare cantități semnificative de date compatibile și de calitate; evidențiază că este important ca orice viitor cadru de politică în materie de IA să fie conceput în așa fel încât să asigure niveluri ridicate de protecție și control al datelor personale, care trebuie să fie prelucrate în mod echitabil, fără discriminare și pe baza acordului persoanelor în cauză, respectându-se totodată toate normele de protecție a datelor și a vieții private; reamintește că orice proces algoritmic automatizat de luare a deciziilor trebuie să fie transparent și responsabil, respectând cum se cuvine drepturile și responsabilitățile tuturor actorilor relevanți, pentru a se evita interpretarea eronată a datelor;
22. accentuează că, pentru a deveni lider în folosirea tehnologiilor bazate pe IA care respectă standardele etice și drepturile fundamentale și a rămâne competitivă pe piața digitală mondială și a-și valorifica întregul potențial, Uniunea trebuie să își consolideze capacitățile, inclusiv cu ajutorul Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT), încurajând mai multe persoane să urmeze cariere în sectoare legate de TIC, de exemplu, prin formarea unui număr mai mare de specialiști în date în domeniul IA, dar și de specialiști în noile domenii conectate, cum ar fi investițiile prin IA și siguranța IA; solicită, în acest scop, un sprijin mai puternic pentru crearea și consolidarea rețelelor axate pe IA, avându-se, în același timp, în continuare în vedere posibilitatea creării unor rețele universitare și de cercetare paneuropene axate pe IA; evidențiază că absența specialiștilor și profesioniștilor în domeniul datelor poate conduce, printre altele, la o interpretare greșită a datelor, ceea ce poate crea erori sistematice și rezultate distorsionate.

**INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

Data adoptării	15.3.2021
Rezultatul votului final	+: 29 -: 0 0: 0
Membri titulari prezenți la votul final	Asim Ademov, Isabella Adinolfi, Christine Anderson, Ilana Cicurel, Gilbert Collard, Gianantonio Da Re, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Ryszard Antoni Legutko, Predrag Fred Matić, Dace Melbārde, Victor Negrescu, Niklas Nienäß, Peter Pollák, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa, Monica Semedo, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Membri supleanți prezenți la votul final	Christian Ehler, Marcel Kolaja

**VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

29	+
ECR	Ryszard Antoni Legutko, Dace Melbārde, Andrey Slabakov
ID	Christine Anderson, Gilbert Collard, Gianantonio Da Re
NI	Isabella Adinolfi
PPE	Asim Ademov, Christian Ehler, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Renew	Iana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva, Monica Semedo
S&D	Hannes Heide, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Victor Negrescu, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa, Massimiliano Smeriglio
The Left	Niyazi Kizilyürek
Verts/ALE	Marcel Kolaja, Niklas Nienaa

0	-
----------	----------

0	0

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri

25.2.2021

AVIZ AL COMISIEI PENTRU AFACERI JURIDICE

destinat Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor

referitor la conturarea viitorului digital al Europei: înlăturarea barierelor din calea funcționării pieței unice digitale și îmbunătățirea utilizării IA pentru consumatorii europeni (2020/2216(INI))

Raportoare pentru aviz (*): Marion Walsmann

(*) Procedura comisiilor asociate – articolul 57 din Regulamentul de procedură

SUGESTII

Comisia pentru afaceri juridice recomandă Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor, care este comisie competentă, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

Considerații generale

1. subliniază importanța unei piețe unice digitale deplin funcționale și impactul pozitiv pe care utilizarea IA, a roboticii și a tehnologiilor conexe îl poate avea asupra piețelor și societății noastre, deoarece acestea au potențialul de a contribui în mod efectiv la abordarea provocărilor cu care se confruntă societățile, astfel cum s-a demonstrat în special în timpul pandemiei de COVID-19; consideră, cu toate acestea, că impactul de natură socioeconomică, de natură juridică și de natură etică trebuie abordate cu atenție, în conformitate cu valorile UE, pentru a se asigura claritatea juridică pentru consumatori și întreprinderi;
2. susține că IMM-urile, întreprinderile nou-înființate și întreprinderile în curs de extindere trebuie să fie sprijinite în transformarea lor digitală, deoarece reprezintă coloana vertebrală a economiei Europei și joacă un rol important în adoptarea noilor tehnologii în Europa; invită Comisia să adopte o abordare proporționată pentru a permite acestor societăți să se dezvolte și să inoveze, inclusiv măsuri specifice pentru digitalizarea IMM-urilor și a întreprinderilor nou-înființate în legislația viitoare, să efectueze o verificare a adecvării pentru IMM-uri înainte de a introduce acte legislative și să mențină la minimum sarcinile și obstacolele administrative, printre altele, ținând seama de poziția lor în fiecare etapă a transformării digitale, elaborând standarde echitabile și eficiente, eliminând barierele juridice inutile din calea accesului la date și îmbunătățind accesul transfrontalier la conținutul digital, realizând în același timp obiectivele de politică subiacente;

3. subliniază că IMM-urile se confruntă cu numeroase provocări pe piața digitală, deoarece mulți dintre proprietarii lor nu sunt conștienți de valoarea datelor pe care le creează, nu dispun de instrumentele necesare pentru a le prelucra și nu sunt suficient de pregătiți pentru a funcționa într-o economie digitală și că accesul real la justiție pentru IMM-uri necesită cunoștințe specializate în domeniile juridic și tehnologic, o combinație rară și costisitoare; invită, prin urmare, Comisia să integreze promovarea cunoștințelor specializate tehnologice juridice în Europa în strategia sa privind competențele digitale, subliniază necesitatea de a crește investițiile și salută lansarea unor noi instrumente de finanțare pentru a sprijini întreprinderile din domeniul inteligenței artificiale din întreaga Europă, inclusiv IMM-urile și întreprinderile nou-înființate;
4. subliniază că piața unică digitală și IA se dezvoltă rapid și, prin urmare, evidențiază importanța unui cadru european flexibil, orientat spre viitor, proporționat și armonizat; îndeamnă Comisia să prezinte propuneri și inițiative bazate pe echilibrul corect, care să sprijine inovarea și să asigure siguranța și protecția consumatorilor, evitând astfel o abordare universală, pe de o parte, și fragmentarea pieței unice digitale prin abordări naționale divergente, inclusiv niveluri inutile de bariere sectoriale în domeniul IA, pe de altă parte;

Îmbunătățirea utilizării IA pentru consumatorii europeni

5. evidențiază că este necesar un nou cadru de reglementare armonizat pentru IA pentru a face față riscurilor potențiale ale unui proces decizional automatizat și pentru a maximiza încrederea utilizatorilor și beneficiile pentru aceștia, protejând în același timp interesul superior al cetățenilor UE și asigurând un nivel adecvat de protecție; invită, prin urmare, Comisia să prezinte o evaluare aprofundată a impactului, care să identifice lacunele juridice din legislația existentă, urmată de o propunere privind un cadru legislativ bazat pe riscuri, favorabil inovării, robust și orientat spre viitor, inspirat de o abordare umanistă și centrată pe factorul uman, pentru utilizarea IA și a sistemelor cu procese decizionale automatizate care se concentrează pe eliminarea lacunelor juridice, fără a aduce atingere legislației sectoriale existente;
6. este ferm convins că definițiile armonizate și adaptate exigențelor viitorului pentru „IA” și „risc ridicat” sunt cruciale pentru asigurarea clarității juridice pentru consumatori și întreprinderi, inclusiv în scopul solicitării de daune în legătură cu o defecțiune sau cu un accident, și în cadrul unei abordări bazate pe risc; reamintește că această abordare ar trebui să țină seama de potențialul acestor tehnologii de a încălca drepturile fundamentale și a cauza prejudicii sau daune persoanelor sau societății în ansamblu și reamintește necesitatea unei supravegheri umane depline a dezvoltării, implementării și utilizării în orice moment a aplicațiilor de IA cu grad ridicat de risc;
7. consideră că lipsa unor norme europene clare privind atribuirea responsabilității în cazul unei defecțiuni sau al unui accident cauzate de aplicații de IA constituie unul dintre obstacolele-cheie ce se află în calea implementării tehnologiilor bazate pe IA destinate utilizării pe scară largă și, prin urmare, este convins că legislația existentă trebuie modernizată în concordanță cu evoluțiile tehnologice, printre care cele facilitate de IA; îndeamnă Comisia să actualizeze, printre altele, Directiva privind răspunderea pentru produsele cu defect¹, în special prin redefinirea termenilor „produs”, „daună” și „defect” și prin luarea în considerare a unor ajustări ale conceptului de „sarcină a probei”, care ar

¹ JO L 210, 7.8.1985, p. 29.

trebui să reflecte modificările aduse Directivei privind siguranța generală a produselor², și prin propunerea unui cadru de răspundere pentru operatorii de IA pe baza rezultatelor evaluării impactului, care să țină seama de vulnerabilitatea utilizatorilor și consumatorilor de IA prin garantarea protecției efective a acestora, să asigure despăgubirea echitabilă a victimelor atunci când se produc daune și se bazează pe proporția de control pe care operatorul o deține asupra riscului, ținând seama de faza de dezvoltare și de implementare; subliniază că actualizarea legislației ar trebui să fie în concordanță cu recomandările corespunzătoare ale Parlamentului European;

8. subliniază că societatea, inclusiv consumatorii, ar trebui să beneficieze de dezvoltarea, implementarea și utilizarea responsabile ale tehnologiilor de IA care să aducă beneficii cetățenilor, să creeze oportunități pentru întreprinderi și să servească binelui societății; solicită, prin urmare, Comisiei să definească norme etice clare pentru dezvoltarea, implementarea și utilizarea IA, a roboticii și a tehnologiilor conexe care respectă pe deplin drepturile fundamentale și garantează demnitatea umană, echitatea, siguranța, securitatea, transparența, buna administrare și drepturile în materie de protecție a consumatorilor, ținând seama de principiile unei mai bune reglementări, și invită Comisia să colaboreze îndeaproape cu statele membre pentru punerea în aplicare și asigurarea respectării principiilor etice, să elaboreze orientări și să implice cetățenii și părțile interesate pertinente;
9. subliniază că, pentru antrenarea IA, libera circulație a datelor în cadrul pieței unice digitale funcționale, în concordanță cu legislația aplicabilă, cum ar fi Regulamentul general privind protecția datelor (RGPD)³, este esențială și că acest lucru ar trebui să se bazeze pe un cadru juridic solid care să promoveze încrederea în rândul întreprinderilor și să includă, după caz, norme contractuale adecvate, nediscriminatorii și echitabile care să abordeze dezechilibrele existente în materie de putere sau de piață, asigurând o abordare favorabilă consumatorilor în ceea ce privește accesul la date și controlul acestora și limitând barierele inutile din calea disponibilității datelor în concordanță cu normele europene privind protecția datelor, incluzând, în condiții adecvate, datele generate în legătură cu furnizarea de servicii de interes general în conformitate cu dreptul aplicabil al Uniunii; salută angajamentul Comisiei de a construi o veritabilă piață unică europeană a datelor, care să permită întreprinderilor să se dezvolte și să se extindă, să inoveze și să concureze sau să coopereze în condiții echitabile;
10. reamintește dimensiunea mondială a oportunităților inerente tehnologiilor de IA și subliniază că UE ar trebui să se poziționeze ca lider mondial în dezvoltarea IA; invită Comisia să promoveze o cooperare internațională coerentă cu țările care împărtășesc aceeași viziune, care să contribuie la crearea de sinergii privind IA între entitățile europene, precum și cu alte foruri multilaterale, pentru a alinia eforturile și a coordona mai bine dezvoltarea IA; îndeamnă Comisia să sprijine eforturile multilaterale de a discuta procesele internaționale de standardizare în forurile relevante pentru a ghida dezvoltarea, implementarea și utilizarea IA; ia act, în acest sens, de ambiția de a introduce o strategie de cooperare digitală la nivel mondial și un acord transatlantic privind IA;

Funcționarea pieței unice în ceea ce privește elementele digitale

² Jo L 11, 15.1.2002, p. 4.

³ JO L 119, 4.5.2016, p. 1.

11. subliniază că cetățenii, în calitate de utilizatori și consumatori, ar trebui să fie întotdeauna informați în timp util și inteligibil cu privire la existența sistemelor algoritmice și de faptul că beneficiază deja de norme solide de protecție a datelor, cum ar fi RGPD și Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice⁴; solicită adoptarea rapidă a unui regulament solid privind viața privată și comunicațiile electronice, precum și aplicarea eficientă a RGPD și a principiilor sale, inclusiv a vieții private începând cu momentul conceperii și în mod implicit; apreciază faptul că Comisia prevede măsuri care să capaciteze persoanele fizice să își exercite drepturile și să încurajează sistemele centrate pe consumatori, bazate pe practici echitabile și nediscriminatorii, care să le permită consumatorilor să aibă control asupra alegerilor lor, protejându-le întotdeauna consimțământul, dreptul de a primi explicații și, dacă este posibil, dreptul de a utiliza un dispozitiv conectat și toate funcțiile acestuia, chiar dacă consumatorii își retrag consimțământul de a face schimb de date cu producătorul dispozitivului sau cu părți terțe;
12. solicită Comisiei să se asigure că utilizatorii și consumatorii sunt informați în mod corespunzător și că drepturile lor sunt clar definite și garantate efectiv atunci când sistemele de IA personalizează un produs sau un serviciu pentru utilizatorii săi și atunci când interacționează cu sistemele automatizate de luare a deciziilor sau fac obiectul unor procese și decizii autonome și că sistemele decizionale automate nu dăunează consumatorilor sau nu generează rezultate subiective, inechitabile, nerezonabile sau nelegitime, pătinoare sau discriminatorii pentru consumatorii de pe piața unică;
13. subliniază că utilizarea algoritmilor de autoînvățare permite întreprinderilor să obțină o imagine cuprinzătoare a situației personale și a comportamentului consumatorului, permițându-le să își adapteze publicitatea și evidențiază necesitatea de a asigura o protecție solidă a drepturilor utilizatorilor în Actul legislativ privind serviciile digitale (DSA), în special pentru a proteja, printre altele, libertatea de exprimare și de informare și libertatea de a presta servicii, precum și pentru a proteja utilizatorii de practici comerciale dăunătoare bazate pe direcționarea sau exploatarea neconsensuală a datelor; reiterează necesitatea transparenței termenilor contractuali, care să permită utilizatorului să ia o decizie în cunoștință de cauză și a condițiilor legate de posibilitatea și amploarea schimbului de date cu părțile terțe;
14. subliniază că este necesar să se garanteze o mai mare transparență a reglementărilor interne ale platformelor de internet referitoare la consumatori, precum și conformitatea acestora cu standardele europene în ceea ce privește protecția acestora și că este inacceptabil ca consumatorii să fie expuși la produse nesigure și contrafăcute; evidențiază, prin urmare, că sunt necesare responsabilități clare pentru piețele online, bazate pe principiul proporționalității, pentru a întări piața unică digitală; subliniază că responsabilitatea platformelor care găzduiesc conținuturi pentru bunurile vândute sau cărora le fac publicitate pe acestea ar trebui clarificată în cadrul actului legislativ privind serviciile digitale (DSA) pentru ca măsurile de protecție a consumatorilor, care ar trebui respectate întotdeauna, precum și măsurile reparatorii aferente pentru comercianții cu amănuntul și consumatori să fie luate în considerare, printre altele, prin eliminarea decalajului juridic în care cumpărătorii nu au reușit să obțină satisfacția la care au dreptul în conformitate cu legea sau cu contractul de furnizare de bunuri, de exemplu din cauza incapacității de a identifica vânzătorul principal (principiul comercial

⁴ JO L 201, 31.7.2002, p. 37.

„cunoașteți-vă clientul”); propune să se ia în considerare posibilitatea de a impune furnizorilor de servicii digitale din țările terțe care furnizează servicii în UE să desemneze un reprezentant în cadrul Uniunii;

15. invită Comisia să evalueze dezvoltarea și utilizarea tehnologiilor registrelor distribuite, inclusiv a tehnologiilor blockchain, în special a contractelor inteligente pe piața unică digitală, să ofere orientări și să ia în considerare elaborarea unui cadru juridic adecvat pentru a asigura certitudinea juridică pentru întreprinderi și consumatori, îndeosebi în ceea ce privește legalitatea, asigurarea respectării contractelor inteligente în situațiile transfrontaliere și, după caz, cerințele notariale;
16. recunoaște că există dezechilibre pe piață în ceea ce privește întreprinderile digitale, deoarece platformele mari cu efecte de rețea semnificative care rezultă, de exemplu, din datele pe care le dețin ar putea impune practicile lor comerciale consumatorilor și clienților și, prin urmare, ar putea acționa în calitate de „controlor online” de facto al economiei digitale, ceea ce creează obstacole semnificative și concurență neloială, care are un impact disproporționat asupra IMM-urilor; îndeamnă Comisia să introducă măsuri pentru a proteja drepturile consumatorilor, ale întreprinderilor nou-înființate și ale IMM-urilor prin restabilirea unor condiții de concurență echitabile pe piața internă și prin obligații clare de interoperabilitate;

INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

Data adoptării	22.2.2021
Rezultatul votului final	+: 24 -: 0 0: 0
Membri titulari prezenți la votul final	Manon Aubry, Gunnar Beck, Geoffroy Didier, Pascal Durand, Angel Dzhambazki, Ibán García Del Blanco, Jean-Paul Garraud, Esteban González Pons, Mislav Kolakušić, Gilles Lebreton, Karen Melchior, Jiří Pospíšil, Franco Roberti, Marcos Ros Sempere, Ernő Schaller-Baross, Stéphane Séjourné, Raffaele Stancanelli, Marie Toussaint, Adrián Vázquez Lázara, Axel Voss, Marion Walsmann, Tiemo Wölken, Lara Wolters, Javier Zarzalejos
Membri supleanți prezenți la votul final	Andrzej Halicki, Javier Nart, Emil Radev

VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

24	+
EPP	Geoffroy Didier, Esteban González Pons, Jiří Pospíšil, Ernő Schaller-Baross, Axel Voss, Marion Walsmann, Juan Ignacio Zoido Álvarez
S&D	Ibán García Del Blanco, Franco Roberti, Marcos Ros Sempere, Tiemo Wölken, Lara Wolters
RENEW	Pascal Durand, Karen Melchior, Stéphane Séjourné, Adrián Vázquez Lázara
ID	Gunnar Beck, Jean-Paul Garraud, Gilles Lebreton
VERTS/ALE	Marie Toussaint
ECR	Angel Dzhambazki, Raffaele Stancanelli
GUE/NGL	Manon Aubry
NI	Mislav Kolakušić

0	-

0	0

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri

15.2.2021

AVIZ AL COMISIEI PENTRU LIBERTĂȚI CIVILE, JUSTIȚIE ȘI AFACERI INTERNE

destinat Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor

referitor la conturarea viitorului digital al Europei: înlăturarea barierelor din calea funcționării pieței unice digitale și îmbunătățirea utilizării IA pentru consumatorii europeni (2020/2216(INI))

Raportoare pentru aviz: Annalisa Tardino

(*) Procedura comisiilor asociate – articolul 57 din Regulamentul de procedură

SUGESTII

Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne recomandă Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor, care este comisie competentă, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

- A. întrucât tehnologiile din domeniul inteligenței artificiale (IA) sunt dezvoltate rapid și sunt utilizate în multe sectoare, oferind șanse uriașe statelor membre, cetățenilor acestora și economiei europene;
- B. întrucât, având în vedere criza provocată de coronavirus și efectul său semnificativ asupra vieții noastre în contextul creșterii utilizării instrumentelor digitale, este și mai urgentă crearea unui cadru fiabil și sigur pentru aplicarea IA;
- C. întrucât utilizarea IA prezintă și riscuri și ridică semne de întrebare cu privire la etica, sfera și transparența colectării, utilizării și difuzării datelor personale;
- D. întrucât cadrul juridic actual al UE, inclusiv protecția consumatorilor, precum și normele privind siguranța produselor și răspunderea nu sunt întotdeauna adecvate scopului de a răspunde efectiv riscurilor generate de IA, robotică și tehnologiile conexe,
 1. subliniază necesitatea de a construi un cadru fiabil și sigur pentru aplicarea IA care se bazează pe legislația existentă; consideră că aplicarea IA în Uniune și utilizarea conexă a datelor cu caracter personal ale cetățenilor UE ar trebui să respecte valorile și drepturile noastre fundamentale, așa cum sunt recunoscute de Carta drepturilor fundamentale a UE, cum ar fi demnitatea umană, viața privată, protecția datelor și securitatea;
 2. evidențiază importanța dezvoltării unui mediu IA capabil să exploateze la maximum posibilitățile și să reducă la minimum riscurile tehnologiilor IA și, mai ales, să prevină utilizarea acestora cu rea-intenție; subliniază că, pentru a evita incertitudinea juridică,

acest cadru ar trebui să stabilească clar regimurile adecvate de răspundere, responsabilitate, securitate și trasabilitate;

3. subliniază faptul că, întrucât IA cuprinde, prin definiție, prelucrarea datelor, ea trebuie să respecte legislația UE privind protecția datelor, în special Regulamentul general privind protecția datelor (RGPD);
4. reamintește că IA poate genera lipsă de imparțialitate și, prin urmare, diferite forme de discriminare pe motive de gen, rasă, culoare, origine etnică sau socială, trăsături genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice sau de altă natură, apartenența la o minoritate națională, proprietate, naștere, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală; în acest sens, reamintește că drepturile tuturor trebuie protejate pe deplin și că nu ar trebui să fie permise în niciun fel inițiativele în domeniul IA care sunt discriminatorii;
5. subliniază că această lipsă de imparțialitate și discriminare pot apărea din seturile de date care sunt deja părtinitoare, reflectând discriminarea existentă actualmente în societate; subliniază că IA trebuie să evite prejudecăți care conduc la o discriminare interzisă și nu trebuie să reproducă procesele de discriminare; subliniază necesitatea de a lua în considerare aceste riscuri la conceperea tehnologiilor IA, precum și importanța colaborării cu furnizorii de tehnologie IA pentru eliminarea lacunelor persistente care facilitează discriminarea; recomandă ca echipele care concep și dezvoltă IA să reflecte diversitatea societății;
6. subliniază că asigurarea integrității și securității rețelelor de IA și robotică interconectate este esențială și că trebuie luate măsuri ferme pentru a asigura rezistența împotriva atacurilor și a preveni încălcările securității, scurgerile de date, „otrăvirea” datelor („data poisoning”), atacurile cibernetice și utilizarea abuzivă a datelor cu caracter personal;
7. reiterează importanța dotării autorităților publice independente de protecție a datelor cu resursele necesare pentru a le permite să monitorizeze și să asigure în mod eficace respectarea legislației privind protecția datelor;
8. subliniază că este important ca algoritmi să fie transparenți pentru a proteja pe deplin drepturile fundamentale; subliniază necesitatea ca legiuitorii, având în vedere consecințele etice și juridice importante, să ia în considerare chestiunea complexă a răspunderii, în special legată de daunele materiale și/sau daunele provocate persoanelor, și că răspunderea în toate aplicațiile IA ar trebui să revină întotdeauna unei persoane fizice sau juridice.
9. constată că IA este adesea utilizată pentru a permite algoritmilor de luare automată a deciziilor să difuzeze și să organizeze conținutul prezentat utilizatorilor; subliniază că acești algoritmi sunt o „cutie neagră” pentru utilizatori; invită Comisia să propună recomandări pentru a extinde controlul utilizatorilor asupra conținutului pe care îl afișează și să oblige aplicațiile și platformele online de utilizare a IA să le ofere utilizatorilor posibilitatea de a alege conținutul afișat într-o ordine neutră, pentru a le oferi un control mai mare asupra modului în care este clasificat conținutul, inclusiv opțiunile de clasificare în afara obiceiurilor lor obișnuite de consum și pentru a renunța complet la orice gestionare a conținutului;
10. subliniază că dezvoltarea sistemelor IA trebuie să respecte principiile transparenței și

responsabilității și să permită înțelegerea de către oameni a acțiunilor și deciziilor determinate de tehnologia IA; subliniază importanța asigurării unei abordări centrate pe factorul uman atunci când se elaborează cadrul de reglementare pentru tehnologiile IA, pentru a garanta respectarea drepturilor fundamentale; subliniază, în acest sens, că utilizatorii trebuie să fie conștienți de modul în care sunt utilizate datele lor și de momentul în care comunică sau interacționează cu un sistem IA pentru a spori gradul de conștientizare, încrederea și încrederea consumatorilor în noile tehnologii;

11. reamintește că Regulamentul general privind protecția datelor include dreptul de a fi informat în privința logicii implicate în prelucrarea datelor;
12. reamintește că, în conformitate cu articolul 22 din RGPD, persoanele vizate au dreptul la intervenția umană atunci când o decizie bazată pe prelucrarea automată le afectează semnificativ.

**INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

Data adoptării	4.2.2021
Rezultatul votului final	+ : 48 - : 1 0 : 4
Membri titulari prezenți la votul final	Magdalena Adamowicz, Malik Azmani, Pernando Barrena Arza, Nicolas Bay, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareș Bogdan, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Joachim Stanisław Brudziński, Jorge Buxadé Villalba, Damien Carême, Clare Daly, Marcel de Graaff, Anna Júlia Donáth, Lena Düpont, Cornelia Ernst, Nicolaus Fest, Jean-Paul Garraud, Andrzej Halicki, Balázs Hidvéghi, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Livia Járóka, Assita Kanko, Peter Kofod, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Nuno Melo, Roberta Metsola, Nadine Morano, Maite Pagazaurtundúa, Nicola Procaccini, Emil Radev, Paulo Rangel, Terry Reintke, Diana Riba i Giner, Ralf Seekatz, Michal Šimečka, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Annalisa Tardino, Dragoș Tudorache, Tom Vandendriessche, Jadwiga Wiśniewska, Javier Zarzalejos
Membri supleanți prezenți la votul final	Anne-Sophie Pelletier, Tomáš Zdechovský

**VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

48	+
ECR	Joachim Stanisław Brudziński, Jorge Buxadé Villalba, Patryk Jaki, Assita Kanko, Nicola Procaccini, Jadwiga Wiśniewska
ID	Nicolas Bay, Nicolaus Fest, Jean-Paul Garraud, Peter Kofod, Annalisa Tardino, Tom Vandendriessche
NI	Laura Ferrara, Martin Sonneborn, Milan Uhrík
PPE	Magdalena Adamowicz, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareș Bogdan, Lena Düpont, Andrzej Halicki, Balázs Hidvéghi, Livia Járóka, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Nuno Melo, Roberta Metsola, Nadine Morano, Emil Radev, Paulo Rangel, Ralf Seekatz, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
RENEW	Malik Azmani, Anna Júlia Donáth, Sophia in 't Veld, Moritz Körner, Maite Pagazaurtundúa, Michal Šimečka, Ramona Strugariu, Dragoș Tudorache
VERTS/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Damien Carême, Alice Kuhnke, Terry Reintke, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

1	-
ID	Marcel de Graaff

4	0
The LEFT	Pernando Barrena Arza, Clare Daly, Cornelia Ernst, Anne-Sophie Pelletier

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri

22.3.2021

AVIZ AL COMISIEI PENTRU OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ ȘI AFACERI SOCIALE

destinat Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor

referitor la conturarea viitorului digital al Europei: înlăturarea barierelor din calea funcționării pieței unice digitale și îmbunătățirea utilizării IA pentru consumatorii europeni (2020/2216(INI))

Raportor pentru aviz: Konstantinos Arvanitis

SUGESTII

Comisia pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale recomandă Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor, care este comisie competentă, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

- A. întrucât cea de a patra revoluție industrială, digitalizarea și inteligența artificială (IA) provoacă schimbări fundamentale și structurale pe piața muncii, la locul de muncă și în profilurile profesionale, dar și în comportamentul consumatorilor și în modul de viață al oamenilor în general; întrucât se speră că aceste schimbări vor aduce beneficii cetățenilor și societății, îmbunătățind nivelul de trai și creând noi oportunități de angajare și modele de afaceri mai sustenabile, antrenând totodată o serie de riscuri și probleme în raport cu care vor trebui evaluate și adaptate constant și dinamic cadrele legislative aplicabile, în conformitate cu normele și principiile UE, cum ar fi Pilonul european al drepturilor sociale, Carta drepturilor fundamentale a UE și Carta socială europeană, dar și cu Orientările etice pentru o IA fiabilă ale Grupului de experți la nivel înalt pentru IA¹;
- B. întrucât noile oportunități create de transformarea digitală și de piața unică digitală ar trebui să îi capaciteze pe toți cetățenii UE și să le ofere posibilitatea de a prospera;
- C. întrucât digitalizarea și inteligența artificială au potențialul de a schimba substanțial modul în care oamenii primesc informații, comunică și gândesc;
- D. întrucât, date fiind sinergiile sale cu piața muncii, sistemul de învățământ ar trebui să anticipeze mai bine nevoile viitoare ale pieței muncii și să se poată adapta în consecință;

¹ Comisia Europeană, „Ethics guidelines for Trustworthy AI” (Orientări etice pentru o inteligență artificială fiabilă), 8 aprilie 2019.

- E. întrucât IA poate crea locuri de muncă și piețe ale muncii mai sigure și mai incluzive;
- F. întrucât, după toate probabilitățile, IA și digitalizarea stimulează sinergiile om-mașină, oferind avantaje pentru economie și societate și noi posibilități pentru întreprinderi și lucrători, dar pe de altă parte pun o serie de probleme de ordin etic, juridic și pentru siguranța locurilor de muncă; întrucât IA la locul de muncă poate lărgi accesul la piața muncii, îmbunătățind condițiile sanitare și siguranța la locul de muncă, dar poate fi folosită și pentru a monitoriza, evalua, prevedea și dirija performanțele lucrătorilor, cu consecințe directe și indirecte pentru carierele lor; întrucât IA trebuie să aibă un efect pozitiv asupra condițiilor de muncă și să fie aplicată în spiritul respectului pentru drepturile omului și drepturile și valorile fundamentale ale Uniunii; întrucât IA ar trebui să pună omul pe primul loc, să îmbunătățească prosperitatea oamenilor și a societății și să contribuie la o tranziție echitabilă și justă; întrucât acest lucru le poate permite unor grupuri sociale care înainte erau excluse, precum persoanele cu dizabilități, să aibă acces mai ușor la piața muncii și întrucât riscurile asociate cu dispariția anumitor sectoare profesionale ar trebui contrabalansate creând noi oportunități de angajare și locuri de muncă mai multe și mai bune decât cele care se pierd;
- G. întrucât, în medie, 16 % dintre lucrătorii din UE se tem că din cauza digitalizării competențelor nu vor mai avea căutare²;
- H. întrucât IA este o prioritate strategică al cărei potențial poate fi valorificat la maximum numai dacă utilizatorii și consumatorii sunt conștienți de beneficiile și provocările pe care le poate genera; întrucât au fost cazuri în care aplicațiile IA au încălcat reglementările existente, de exemplu în domeniul protecției datelor;
- I. întrucât oportunitățile și riscurile potențiale trebuie integrate în procesul educațional, inclusiv pentru combaterea excluziunii digitale, fiind nevoie de campanii de informare la nivel european care să ajute populația să înțeleagă bine elementele esențiale ale dezvoltării IA;
- J. întrucât supravegherea, monitorizarea și controlul tehnologic la locul de muncă³ pot exercita o presiune nejustificată asupra angajaților, forțându-i să fie mai rapizi și mai eficienți și spionându-le fiecare mișcare;
- K. întrucât de multe ori nici întreprinderile, nici lucrătorii și nici reprezentanții lor nu cunosc aplicațiile IA și funcțiile și datele pe care se bazează;
- L. întrucât, dată fiind cererea tot mai mare pe piața muncii de competențe specifice în IA și de cunoștințe de specialitate de înalt nivel, toți cetățenii europeni trebuie să înțeleagă IA în măsura necesară pentru viața lor de zi cu zi;
- M. întrucât schimbările tehnologice rapide din ziua de azi sunt adesea însoțite de răspândirea de informații false, de mistificări și de interpretări eronate care pot submina

² Cedefop, „Artificial or human intelligence? Digitalisation and the future of jobs and skills: opportunities and risks” (Inteligență artificială sau umană? Digitalizarea și viitorul locurilor de muncă și al competențelor: oportunități și riscuri”), p. 3.

³ Ca, de pildă, instrumentele de previzionare și de avertizare, monitorizarea și controlul organizării timpului de la distanță și gestionarea algoritmică. A se vedea Mateescu, A., Nguyen, A., „Explainer: Workplace Monitoring & Surveillance” („Ghid explicativ: Monitorizarea și supravegherea la locul de muncă”), Data & Society, 6 februarie 2019.

aspectele pozitive și oportunitățile dezvoltării tehnologice;

- N. întrucât considerentul 71 al Regulamentului (UE) 2016/679 (Regulamentul general privind protecția datelor) recunoaște dreptul de a nu fi recrutat prin algoritmi electronici, fără intervenție umană;
- O. întrucât decalajul digital are aspecte specifice de ordin socioeconomic, geografic, de gen, de vârstă și de accesibilitate, care trebuie tratate;
- P. întrucât pandemia de COVID-19 a scos în evidență importanța soluțiilor digitale, inclusiv a muncii de la distanță, cu tot cu implicațiile sale de ordin tehnic și social; întrucât nu există dispoziții comune la nivelul UE pentru aplicarea IA la locul de muncă, ceea ce ar putea duce la denaturări ale pieței și la dezavantaje competitive; întrucât IA ar trebui să facă obiectul unui cadru normativ corespunzător;
- Q. întrucât gestionarea algoritmică a muncii, a locurilor de muncă și a lucrătorilor poate crea dezechilibre de putere și opacitate în procesul decizional și trebuie să fie transparentă pentru ca lucrătorii să poată contesta efectiv aceste decizii; întrucât se recurge tot mai mult la inteligența artificială (inclusiv IA cu grad mare de risc⁴) nu numai la locul de muncă, ci și în alte procese administrative; întrucât ar trebui oferite informații simple și ușor de înțeles despre folosirea IA în procesele din câmpul muncii, întrucât înțelegerea caracteristicilor de bază ale algoritmilor este o condiție prealabilă pentru o utilizare etică;
- R. întrucât Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) a întocmit recomandări pentru IA⁵;
- S. întrucât în temeiul articolului 22 alineatul (1) din RGPD lucrătorii au dreptul de a nu face obiectul unei decizii bazate exclusiv pe prelucrarea automată, adică trebuie să existe supervizare umană;
- T. întrucât supervizarea umană și transparența sunt elemente esențiale pentru a garanta conformitatea sistemelor de IA cu legislația aplicabilă;
- U. întrucât Consiliul încurajează promovarea unei abordări etice și centrate pe ființa umană în privința IA⁶;
- V. întrucât partenerii sociali europeni au încheiat un acord-cadru privind digitalizarea, care cuprinde un capitol privind IA și garantarea principiului controlului uman⁷;
- W. întrucât eforturile de combatere a prejudecăților de gen și a inegalităților în sectorul digital sunt insuficiente; întrucât decalajul între femei și bărbați persistă în toate domeniile tehnologiei digitale, nu în ultimul rând în domeniul IA, osificând astfel o

⁴ Cartea albă a Comisiei Europene din 19 februarie 2020, intitulată „Inteligența artificială - O abordare europeană axată pe excelență și încredere” (COM(2020)0065), p.18.

⁵ Instrumente legale ale OCDE, “Recommendation of the Council on Artificial Intelligence” (Recomandarea Consiliului pentru inteligența artificială), 22 mai 2019.

⁶ Concluziile Consiliului din 16 iunie 2020 privind conturarea viitorului digital al Europei, JO C 202 I, 16.6.2020, p. 1.

⁷Acordul-cadru al partenerilor sociali europeni privind digitalizarea, iunie 2020.

orientare preponderent masculină în sectorul digital în viitorul apropiat;

- X. întrucât în rezoluția sa din 17 decembrie 2020 referitoare la o Europă socială puternică pentru tranziții juste⁸, Parlamentul European a cerut să se interzică folosirea IA în procesele de recrutare;
1. subliniază că este important să existe o abordare europeană comună a aspectelor etice ale IA; subliniază nevoia urgentă de a aplica principiul „etică prin concepție” ca principiu călăuzitor în proiectarea și utilizarea inteligenței artificiale; subliniază că cadrul de reglementare al UE trebuie să garanteze că IA este centrată pe factorul uman și că în economia digitală demnitatea umană și drepturile fundamentale ale lucrătorilor sunt respectate pe deplin; subliniază, de asemenea, că cadrul european privind IA⁹ trebuie să respecte normele și principiile UE, de exemplu Pilonul european al drepturilor sociale;
 2. este încântat de impactul pozitiv pe care îl poate avea IA asupra piețelor forței de muncă europene, ca, de pildă, crearea de locuri de muncă, mai sigure și mai incluzive, combaterea discriminării la recrutare și de remunerare, promovarea unei mai bune concordanțe a competențelor și optimizarea fluxurilor de muncă, cu condiția să se atenueze riscurile și să se actualizeze cu regularitate cadrele normative, în pas cu înaintarea valului digital;
 3. subliniază că IA trebuie axată pe ființa umană, să fie transparentă, sigură și securizată și să respecte drepturile fundamentale și legile și reglementările aplicabile – inclusiv RGPD – în tot ciclul de viață al sistemului, în special dacă se aplică la locul de muncă; solicită să se pună la punct un sistem de certificare temeinic, bazat pe proceduri de testare și pe principiul precauției, prin care întreprinderile să poată demonstra că produsele lor de IA respectă drepturile fundamentale și normele Uniunii;
 4. subliniază că înainte de a dezvolta, a introduce și a pune în funcțiune sisteme de IA ar trebui efectuată o analiză cuprinzătoare a riscurilor, pentru a evalua impactul asupra drepturilor fundamentale și a condițiilor de muncă, inclusiv impactul asupra sănătății și siguranței la locul de muncă și consecințele sociale; atrage atenția că aceste analize ar trebui să cuprindă riscurile legate de deciziile umane și discriminarea socială, precum și evaluarea oricăror riscuri profesionale care pot surveni;
 5. subliniază că autoritățile competente ar trebui să aibă acces la toate informațiile privind datele utilizate pentru instruire, la modelele statistice și principiile teoretice legate de soluțiile bazate pe IA, precum și la validarea empirică a rezultatelor acestora;
 6. subliniază că tranziția digitală trebuie să se reflecte mai bine în sistemele de educație și instruire și să fie însoțită de progrese în democrația la locul de muncă, buna guvernare și calitatea serviciilor publice;
 7. reiterează importanța educației și a învățământului continuu pentru a dobândi calificările necesare în era digitală și pentru a combate excluziunea digitală; invită statele membre să investească în sisteme de învățământ, instruire profesională și învățare pe tot

⁸ Texte adoptate, P9_TA(2020)0371.

⁹ Comisia Europeană, „Ethics guidelines for Trustworthy AI” (Orientări etice pentru o inteligență artificială fiabilă), 8 aprilie 2019.

parcursul vieții de înaltă calitate, adaptate nevoilor și incluzive, dar și în politici de recalificare și perfecționare profesională a lucrătorilor din sectoare care pot fi afectate grav de IA; evidențiază necesitatea de a înzestra oamenii cu competențele necesare de scris și citit, matematice și digitale, precum și competențe în domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STIM) și competențe non-tehnice transversale, cum ar fi gândirea critică, creativitatea și spiritul antreprenorial; subliniază că trebuie acordată o atenție deosebită includerii grupurilor dezavantajate în acest proces;

8. subliniază că sistemele și algoritmi IA trebuie să fie întotdeauna centrați pe factorul uman și să fie în primul rând un ajutor pentru dezvoltarea umană; avertizează că IA nu ar trebui folosită pentru a manipula sau submina alegerea sau comportamentul rațional sau pentru supraveghere necuvenită;
9. recunoaște oportunitățile și provocările din era digitală și spectrul larg de efecte ale procesului de digitalizare asupra societății, economiei și muncii în UE; subliniază că se simte nevoia unui dialog cuprinzător și democratic despre politica digitală cu cetățenii, partenerii sociali și alte părți interesate relevante, pentru a dezvolta principii, cadre și instrumente care să ia în calcul impactul asupra lucrătorilor și societății; subliniază că noile tehnologii, inclusiv IA, ar trebui să promoveze o piață a muncii sustenabilă și incluzivă și să ajute la o mai bună corelare a competențelor și la ocuparea posturilor vacante;
10. subliniază că IA și orice act legislativ conex nu trebuie să afecteze în vreun fel exercitarea drepturilor fundamentale, recunoscute de statele membre și la nivelul UE, aici intrând dreptul sau libertatea de a face grevă sau de a apela la alte acțiuni prevăzute de relațiile de muncă din statele membre, în conformitate cu legislația și/sau practicile naționale, nici nu trebuie să afecteze dreptul de a negocia, încheia și a face să se respecte acorduri colective sau de a participa la acțiuni colective în acord cu legislația și/sau practicile naționale;
11. subliniază că IA poate ajuta la îmbătrânirea activă și în condiții bune de sănătate, astfel încât persoanele în vârstă să poată rămâne active în societate și, dacă doresc acest lucru, să rămână active profesional mai mult timp;
12. invită Comisia și statele membre să adopte strategii de comunicare pentru IA pentru a preveni difuzarea dezinformării și a mistificărilor; pune în lumină nevoia de a purta un dialog social despre aplicarea IA la nivel de întreprindere; consideră esențial ca lucrătorii și reprezentanții lor să fie consultați și să li se ofere informații suficiente înainte de implementarea IA; subliniază că folosirea IA trebuie să fie transparentă, iar sistemele de IA la locul de muncă trebuie să respecte viața privată și demnitatea lucrătorilor; îndeamnă Comisia și statele membre să vegheze ca sindicatele să aibă acces în întreprinderi și să fie lăsate să discute cu lucrătorii, chiar și atunci când munca se face digital; subliniază că trebuie să li se garanteze tuturor lucrătorilor, inclusiv celor din economia digitală, dreptul la negocieri colective și la acțiuni colective; recomandă utilizarea soluțiilor digitale pentru a promova negocierile colective;
13. reamintește importanța cooperării între cercetători, industrie, partenerii sociali și guverne în cercetarea și inovarea în domeniul tehnologiilor digitale, astfel încât să se ia în considerare toate aspectele sociale și umane⁶ și să se introducă sisteme de testare adecvate și riguroase pentru sistemele IA și cadre de instruire pentru lucrători la

implementarea IA; reamintește că o asemenea cooperare este importantă pentru a evalua mai bine și în timp util datele în ideea de a anticipa noi tipuri de profesii și competențele necesare și, în general, impactul pe termen scurt și lung al IA asupra pieței muncii; evidențiază că trebuie să se asigure o finanțare stabilă și adecvată a programelor europene de cercetare în domeniul IA;

14. subliniază că utilizatorii și lucrătorii trebuie să fie informați ori de câte ori sunt utilizate sisteme IA la locul de muncă sau pentru a personaliza produse sau servicii, inclusiv parametrii aplicați de algoritmi și cum se folosește IA; atenționează că este important să se înțeleagă mai bine cum algoritmi prelucrează și evaluează datele; subliniază necesitatea de a dezvolta competențe în domeniul IA la locul de muncă prin instruire și educație pentru lucrători și reprezentanții lor, pentru a le permite să înțeleagă mai bine implicațiile soluțiilor IA;
15. solicită partenerilor sociali de la nivelul întreprinderilor să monitorizeze împreună implementarea IA; subliniază că trebuie să se acorde o atenție deosebită datelor colectate la locul de muncă cu ajutorul IA, mai ales dacă sunt utilizate pentru a lua decizii care vizează resursele umane; atrage atenția că lucrătorii rămân proprietarii datelor despre ei, chiar și după încheierea raporturilor de muncă; invită Comisia, statele membre și partenerii sociali să analizeze dacă trebuie adoptate dispoziții speciale de protecție a datelor la locul de muncă raportate la IA;
16. reamintește că acquis-ul Uniunii în domeniul social și al muncii se aplică integral în cazul IA și invită Comisia și statele membre să asigure aplicarea corespunzătoare a legislației despre serviciile digitale, pentru a preveni, printre altele, exploatarea lucrătorilor și munca nedeclarată; observă că Uniunea poate să devină un lider mondial în promovarea unei utilizări responsabile social a IA;
17. reamintește că utilizarea și gestionarea aplicațiilor și algoritmilor de IA și a proceselor dezvoltate cu ajutorul său afectează toate aspectele muncii și drepturile lucrătorilor, de exemplu procesele de recrutare sau gestionarea oamenilor și a fluxurilor de lucru, și nu trebuie să discrimineze lucrătorii și grupurile vulnerabile și nici să agraveze inegalitățile pe criterii de sex, vârstă, stare de sănătate, dizabilitate, cetățenie, rasă sau maternitate; subliniază necesitatea de a furniza informații simple și inteligibile cu privire la utilizarea IA în procesele profesionale; invită Comisia să prevadă garanții adecvate în viitorul cadru de reglementare privind IA pentru a combate discriminarea, inclusiv inegalitățile de gen și stereotipurile aferente IA, asigurându-se că informațiile sau seturile de date utilizate pentru a gestiona sau a antrena IA folosită la locul de muncă reflectă diversitatea pe baza unor date de calitate și nu sunt subiective, cu ajutorul unor instrumente precum sistemele de rating bazate pe consumatori; subliniază că IA nu trebuie să amplifice inegalitățile și stereotipurile transformând prin algoritmi ideile preconceptuate și prejudecățile din sistemele analogice în echivalentul digital al acestora;
18. invită Comisia și statele membre să analizeze sistemele algoritmice și să facă periodic evaluări ale riscurilor pentru a evalua și clasifica tipurile de algoritmi și domeniile de aplicare în funcție de impactul asupra lucrătorilor; încurajează Comisia, statele membre și companiile să evalueze și să cântărească riscurile potențiale ale gestionării algoritmice a persoanelor și a lucrătorilor, îndeosebi lipsa de transparență, sentimentul potențial de singurătate și izolare, precum și potențialele intruziuni în viața privată a

lucrătorilor¹⁰ în raport cu beneficiile potențiale, cum ar fi posibilitatea de a identifica din vreme stresul, problemele de sănătate și oboseala, reducerea expunerii la hărțuire și violență și în general susținerea acțiunilor de prevenire bazate pe dovezi, evaluarea riscurilor și concentrarea pe aspecte precise ale siguranței și sănătății la locul de muncă și inspecțiile¹¹; invită Comisia și statele membre să apere cum se cuvine drepturile și demnitatea lucrătorilor, ocrotindu-i de utilizările potențial dăunătoare ale instrumentelor de gestionare algoritmică, ca instrumentele de anticipare a comportamentului angajaților, monitorizarea de la distanță în timp real a performanței și progreselor și software-ul de urmărire a gestionării timpului;

19. solicită ca pentru noile tehnologii bazate pe IA să se aplice principiul precauției; evidențiază principiul fundamental potrivit căruia omul trebuie să controleze întotdeauna mașinile și să poată fi tras la răspundere, iar deciziile luate de IA, inclusiv orice decizie managerială sugerată de IA trebuie să poată fi contestată și eventual revocată; subliniază că trebuie respectate normele de siguranță și securitate aferente IA și că este important să se efectueze verificări și controale regulate în acest sens, pentru a evita rezultate eronate din partea IA; reamintește că trebuie definită clar răspunderea legală în cazul utilizării IA, atât în cazul accidentelor profesionale, cât și în cazul prejudiciilor pricinuite unor terți; afirmă încă o dată că orice utilizare a IA la locul de muncă trebuie să respecte și să apere adecvat dreptul consfințit de articolul 22 alineatul (1) din RGPD de a nu face obiectul unei decizii bazate exclusiv pe prelucrarea automată;
20. invită Comisia și statele membre să investească în politici și programe focalizate structural pentru a sprijini transformarea digitală pentru lucrători și cetățeni cu ajutorul fondurilor UE disponibile; subliniază că dezvoltarea infrastructurii și a competențelor sunt condiții prealabile pentru tranziția digitală;
21. subliniază că accesul la competențele și cunoștințele necesare despre IA ne poate ajuta să depășim decalajul digital din societate și că soluțiile IA ar trebui să sprijine integrarea pe piața muncii a grupurilor vulnerabile, precum persoanele cu dizabilități sau cele care locuiesc în zone periferice sau rurale;
22. evidențiază faptul că accesul la soluții de IA este strâns legat de accesul la internetul de mare viteză și că, prin urmare, acoperirea cu internet în bandă largă trebuie să fie o prioritate, pentru a se evita discriminarea și accesul inegal la aceste tehnologii;
23. remarcă potențialul întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) care operează în economia digitală; subliniază că trebuie să se acorde suficient sprijin financiar și organizațional, firmelor pentru inovare și angajaților și angajatorilor pentru perfecționarea competențelor digitale din toate sectoarele și serviciile;
24. își reînnoiește apelul de a le oferi protecție juridică lucrătorilor pe platforme online pentru ca să li se respecte drepturile de muncă și a li se garanta accesul la o protecție socială adecvată, în conformitate cu Recomandarea Consiliului din 8 noiembrie 2019

¹⁰ van Rijmenam, M., *Algorithmic management: what is it (and what's next)?*, [Managementul algoritmic: ce este (și ce urmează)?], 12 noiembrie 2020

¹¹ Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA), briefing de politică intitulat „Impact of Artificial Intelligence on Occupational Safety and Health” (Impactul inteligenței artificiale asupra securității și sănătății în muncă), 2021.

privind accesul la protecție socială pentru lucrători și pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă¹²; invită statele membre să îmbunătățească condițiile de muncă și de angajare pentru lucrătorii de pe platformele online și să garanteze un mediu de lucru decent și oportunități de instruire pe tot parcursul vieții; invită Comisia și statele membre să ia măsuri pentru ca lucrătorii de pe platforme să își poată exercita efectiv dreptul de a-și transfera datele, inclusiv ratingurile primite de la consumatori;

25. invită Comisia să propună un cadru legislativ pentru a reglementa condițiile de telemuncă în întreaga UE și a asigura condiții de muncă și de angajare decente în economia digitală;
26. invită Comisia să îmbunătățească, în apropiata sa propunere legislativă, condițiile de muncă ale lucrătorilor de pe platforme, astfel încât să se garanteze un mediu de lucru sănătos și sigur, condiții de angajare de calitate și salarii corespunzătoare, dreptul de a se deconecta, obligația angajatorilor de a asigura permanent recalificarea în domeniul digital și verificări complete și transparente ale identității online a lucrătorilor;
27. reamintește că flexibilitatea și auto-organizarea lucrătorilor nu trebuie să fie sinonime cu supravegherea disproporționată sau cu utilizarea abuzivă a tehnologiilor digitale, care pot genera și alimenta forme de discriminare sau de exploatare;
28. ia act de deficitul de competențe de pe piața europeană a forței de muncă; felicită Comisia pentru versiunea actualizată a Agendei europene a competențelor și noul Plan de acțiune pentru educația digitală (2021--2027), care vor ajuta lucrătorii să își perfecționeze competențele digitale și să și dobândească calificările necesare pentru viața profesională a viitorului și să își adapteze calificările și cunoștințele la tranzițiile digitală și ecologică; consideră, de asemenea, binevenită recent adoptata recomandare a Consiliului privind EFP¹³ și roagă statele membre să o pună rapid în aplicare prin actualizarea programelor naționale de formare și instruire profesională și de recalificare, perfecționare și învățare pe tot parcursul vieții, pentru a da avânt alfabetizării digitale și a promova incluziunea digitală; subliniază necesitatea de a integra aspectele etice ale IA și de a urmări promovarea unor atitudini etice în toate programele de învățământ și de instruire destinate dezvoltatorilor de IA și persoanelor care lucrează cu IA; reamintește că dezvoltatorii, programatorii, factorii de decizie și întreprinderile care lucrează cu IA trebuie să-și cunoască responsabilitățile de ordin etic; consideră că este la fel de important să se pună la dispoziția utilizatorilor finali și a consumatorilor informații cuprinzătoare și să se poarte discuții periodice în acest sens între toate părțile vizate;
29. reamintește că femeile sunt subreprezentate la toate nivelurile în sectorul digital din Europa, de la studenți (32 % cu studii de licență, master sau alte studii echivalente) până la posturi academice de vârf (15 %), cea mai mare discrepanță întâlnindu-se în sectorul TIC; subliniază că pentru 90 % din locurile de muncă este nevoie de competențe digitale de bază¹⁴, și că în UE¹⁵ femeile reprezintă numai 17 % din persoanele care studiază și

¹² JO C 387, 7.3.2019, p. 1.

¹³ Recomandarea Consiliului din 24 noiembrie 2020 privind educația și formarea profesională (EFP) pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență, JO C 417, 2.12.2020, p. 1.

¹⁴ Studiu realizat pentru Comisia Europeană intitulat „ICT for Work: Digital Skills in the Workplace” (TIC pentru muncă: competențe digitale la locul de muncă), 10 mai 2017

¹⁵ Eurostat, „Girls and women underrepresented in ICT” (Fete și femei subreprezentate în TIC), 25 aprilie 2018.

urmează o carieră în sectorul TIC și numai 36 % din absolvenții STIM¹⁶, deși fetele sunt înaintea băieților la abilități digitale¹⁷; subliniază importanța educației, a competențelor și a sprijinului pentru încadrarea în muncă și dezvoltarea profesională a femeilor, pentru a veni de hac prejudecăților de gen și a sprijini egalitatea de gen; cere să se facă eforturi mai mari, atât la nivel național, cât și la nivelul UE, pentru a trata această problemă a reprezentării dezechilibrate a femeilor, în special în STIM, sectorul TIC și educația digitală, promovând activ participarea fetelor și femeilor prin acțiuni concrete de politică; invită Comisia și statele membre să ia măsuri ferme pentru a elimina decalajul digital dintre femei și bărbați; cere să se implementeze acțiunile și măsurile de mai sus pentru ca inegalitățile existente să nu se agraveze sau să se repete;

30. subliniază că trebuie elaborate module de educație și formare pentru profesioniștii aflați la mijlocul carierei, pentru a-i ajuta să se recalifice și să se pregătească pentru tranzițiile profesionale;
31. invită Comisia și statele membre să îmbunătățească reglementările privind sănătatea și siguranța la locul de muncă în contextul sinergiilor dintre om și mașină. roagă Comisia să apere sănătatea psihologică și mintală a lucrătorilor printr-un cadru legislativ la nivelul UE privind stresul la locul de muncă și prevenirea riscurilor psihosociale; subliniază că lucrătorii din sectorul digital au nevoie de acces la sprijin psihologic, mai ales lucrătorii implicați în moderarea de conținut; roagă EU-OSHA să includă aspecte psihologice ale muncii în Campania pentru sănătate la locul de muncă derulată la nivelul UE dedicată digitalizării și sănătății și securității în muncă;
32. subliniază necesitatea de a garanta implicarea unor persoane cu profiluri cât mai diverse, printre care femei, tineri, persoane de culoare și persoane cu dizabilități, în dezvoltarea, implementarea și utilizarea IA; reamintește că tehnologiile bazate pe IA aplicate la locul de muncă trebuie să fie accesibile tuturor, conform principiului proiectării pentru toate categoriile de utilizatori; pune în lumină potențialul soluțiilor digitale, precum munca la distanță și aplicațiile de IA, de a sprijini integrarea și dezvoltarea profesională a persoanelor cu dizabilități pe piața muncii; invită statele membre să investească în dispozitive de asistență și conectivitate, precum instrumente de asistență în muncă, soluții de mobilitate sau sisteme inteligente de senzori, și să ușureze accesul persoanelor cu dizabilități la ele, pentru a le ajuta să se integreze în societate și să își asigure un nivel de trai decent;
33. invită Autoritatea Europeană a Muncii să fie în primele rânduri în demersurile de a facilita procesul de transformare către o economie digitală socială;
34. relevă cât este de important să se mobilizeze fonduri ale UE pentru IMM-uri pentru a stimula adoptarea IA și a reacționa corespunzător la schimbările structurale din toate sectoarele și regiunile afectate de tranziția digitală.

¹⁶ Comisia Europeană, Direcția Generală Cercetare și Inovare, „She Figures 2018” (Statistici despre femei 2018), februarie 2019.

¹⁷ International Association for the Evaluation of Educational Achievement (AIE), „International Computer and Information Literacy Study 2018” (Studiu internațional privind cunoștințele de bază despre computer și informatică 2018).

**INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

Data adoptării	17.3.2021
Rezultatul votului final	+: 48 -: 2 0: 3
Membri titulari prezenți la votul final	Abir Al-Sahlani, Marc Angel, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, David Casa, Margarita de la Pisa Carrión, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Rosa Estaràs Ferragut, Nicolaus Fest, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helène Fritzon, Alicia Homs Ginel, France Jamet, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Radka Maxová, Sandra Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoș Pișlaru, Manuel Pizarro, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Beata Szydło, Eugen Tomac, Romana Tomc, Marie-Pierre Vedrenne, Marianne Vind, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tatjana Ždanoka, Tomáš Zdechovský
Membri supleanți prezenți la votul final	Konstantinos Arvanitis, Marc Botenga, Johan Danielsson, Jeroen Lenaers, Pierfrancesco Majorino, Alin Mituța, Eugenia Rodríguez Palop, Anne Sander

**VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

48	+
ECR	Lucia Ďuriš Nicholsonová
ID	Dominique Bilde, France Jamet, Elena Lizzi, Stefania Zambelli
NI	Daniela Rondinelli
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Rosa Estaràs Ferragut, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Radan Kanev, Stelios Kypourouopoulos, Jeroen Lenaers, Miriam Lexmann, Dennis Radtke, Anne Sander, Eugen Tomac, Romana Tomc, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, Radka Maxová, Alin Mituța, Dragoș Pîslaru, Monica Semedo, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Marc Angel, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Johan Danielsson, Estrella Durá Ferrandis, Heléne Fritzon, Alicia Homs Ginel, Pierfrancesco Majorino, Manuel Pizarro, Marianne Vind
The Left	Konstantinos Arvanitis, Marc Botenga, Sandra Pereira, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri, Tatjana Ždanoka

2	-
ID	Nicolaus Fest, Guido Reil

3	0
ECR	Margarita de la Pisa Carrión, Elzbieta Rafalska, Beata Szydło

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri

25.2.2021

AVIZ AL COMISIEI PENTRU AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

destinat Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor

referitor la conturarea viitorului digital al Europei: înlăturarea barierelor din calea funcționării pieței unice digitale și îmbunătățirea utilizării IA pentru consumatorii europeni (2020/2216(INI))

Raportor pentru aviz: Ivo Hristov

SUGESTII

Comisia pentru agricultură și dezvoltare rurală recomandă Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor, care este comisie competentă, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

- A. întrucât schimbările climatice și declinul biodiversității au deja un impact semnificativ asupra agriculturii și silviculturii, având un impact direct asupra producției și disponibilității resurselor naturale, afectând producția agricolă și zootehnică și întregul lanț alimentară și, implicit, consumatorii; întrucât acest impact negativ ar putea fi atenuat prin utilizarea tehnologiilor bazate pe inteligența artificială (IA) și a instrumentelor inovatoare;
- B. întrucât acțiunile noastre de combatere a schimbărilor climatice reclamă luarea unor decizii importante în domeniul producției agricole și zootehnice în Uniune și să li se impună acestor sectoare să contribuie mai mult la sustenabilitatea mediului, inclusiv cu ajutorul IA; întrucât ar trebui să se impună cerințe identice pentru produsele din țări terțe cu care UE încheie acorduri de liber schimb;
- C. întrucât IA și alte instrumente inovatoare au potențialul de a perfecționa practicile de producție care, în vederea unei utilizări tot mai eficiente a resurselor, sunt esențiale pentru atingerea obiectivelor de sustenabilitate ale Uniunii;
- D. întrucât se preconizează că populația lumii va ajunge la 9,7 miliarde până în 2050, iar cererea de alimente va fi substanțial mai mare;
- E. întrucât noile tehnologii pot stimula tranziția către un sector agroalimentar mai sustenabil în UE, în conformitate cu obiectivele Pactului verde european;
- F. întrucât strategia „De la fermă la consumator” și strategia privind biodiversitatea și-au propus să ajute fermierii să cultive produse de calitate și să reducă pierderile de nutrienți și utilizarea pesticidelor și a îngrășămintelor până în 2030; întrucât eforturile îndreptate în această direcție ar putea fi sprijinite de digitalizarea sectorului agroalimentar și de

- utilizarea tehnologiilor bazate pe IA și pe internetul obiectelor (IoT), ceea ce poate permite crearea de noi instrumente menite să înlocuiască pesticidele care ar putea prezenta un risc pentru sănătatea umană și poate favoriza o utilizare mai limitată a acestora prin agricultura de precizie, reducând totodată costurile pentru fermieri;
- G. întrucât unul dintre obiectivele generale ale viitoarei politici agricole comune (PAC) este de a promova agricultura inteligentă;
- H. întrucât sectoarele tehnologice au crescut exponențial în ultimii ani, în special platformele specializate în utilizarea și stocarea de date;
- I. întrucât Cartea albă privind inteligența artificială a recunoscut că agricultura este unul dintre sectoarele în care IA poate crește eficiența;
- J. întrucât propunerea pentru următorul cadru financiar multianual (CFM) prevede alocarea a 10 miliarde EUR din bugetul Orizont Europa pentru cercetare și dezvoltare în agricultură și silvicultură, ceea ce ar trebui să contribuie la dezvoltarea infrastructurii tehnologice de IA pentru acest sector; întrucât distribuția tehnologiilor digitale în agricultură, silvicultură și industria alimentară poate determina cultivarea unei cantități suficiente de materii prime, producerea de alimente sustenabile și la prețuri accesibile, îmbunătățirea protecției plantelor, protejarea sănătății animalelor și contribuții la dezvoltarea rurală, reducând totodată impactul negativ asupra mediului și costurile de producție;
- K. întrucât există diferențe enorme în ceea ce privește adoptarea și acoperirea benzii largi de acces de nouă generație (NGA) în zonele rurale¹;
- L. întrucât bolile plantelor și dăunătorii cauzează în continuare pierderea a aproximativ 30 % din recoltele anuale la nivel mondial; întrucât soluțiile digitale pot detecta dăunătorii plantelor și deficitul de nutrienți și pot sugera măsuri adecvate pentru anumite boli;
- M. întrucât în mai multe state membre a început procesul de înființare a unor centre digitale pentru agricultură, despre care se preconizează că vor avea un rol important în introducerea și implementarea IA și a soluțiilor digitale;
- N. întrucât Parlamentul a adoptat o rezoluție la 20 octombrie 2020 conținând recomandări adresate Comisiei referitoare la un cadru al aspectelor etice ale inteligenței artificiale, roboticii și tehnologiilor conexe²;
- O. întrucât tranziția digitală în agricultură necesită mai multe investiții în factori-cheie ai economiei digitale, cum ar fi banda largă NGA și formarea fermierilor pentru a debloca întregul potențial al digitalizării și al IA în sectorul agricol;
- P. întrucât unele părți ale sectorului agricol aplică deja tehnologii IA care au potențialul de a crește și de a fi utilizate la o scară mai largă în întregul sector; întrucât utilizarea acestor tehnologii continuă să fie absentă sau limitată în multe alte părți ale sectorului agricol;

¹ Comisia Europeană. Indicele economiei și societății digitale. Indicatori individuali DESI — acoperire internet rapid în bandă largă 1b1 (NGA)

² Texte adoptate, P9_TA(2020)0275.

- Q. întrucât educația și formarea sunt esențiale pentru introducerea fără probleme și cu succes a tehnologiilor IA în sectorul agricol, atât în rândul generației mai noi, cât și în rândul membrilor actuali ai comunității agricole;
- R. întrucât informațiile privind bunele practici în domeniul IA ar trebui să fie puse la dispoziția mai multor experți și părți interesate, pentru a crește gradul de sensibilizare și a crea oportunități pentru acest sector în întreaga Uniune, dar și la nivel regional și local, după caz;
- S. întrucât sectorul agricol, digitalizarea sa și aplicarea IA în acest sector depind de date fiabile și de o infrastructură stabilă din alte sectoare, inclusiv instrumentele aerospațiale și meteorologice, precum și instrumentele pentru testarea solului și măsurarea indicatorilor privind animalele, printre altele; întrucât de aici ar putea rezulta necesitatea unor modernizări tehnologice și îmbunătățiri în unele regiuni și state membre;
- T. întrucât tehnologiile IA și digitalizarea au potențialul de a îmbunătăți randamentul agricol în zonele cu constrângeri naturale, care sunt adesea afectate de accesul la resurse limitate și de variațiile considerabile între anotimpuri; întrucât, din cauza constrângerilor care le caracterizează, acestea rămân deseori în afara sferei de aplicare a cercetărilor generale;
- U. întrucât cercetarea și activitățile bazate pe IA în domeniul agriculturii și al creșterii animalelor pot face acest sector mai atractiv pentru tineri și pot deci ajuta la rezolvarea problemei reînnoirii generațiilor;
- V. întrucât demonstrațiile sau folosirea unor tehnologii IA care nu sunt pe deplin funcționale în sectorul agroalimentar sau a unor studii care nu sunt pe deplin finalizate riscă să pună în pericol încrederea comunității agroalimentare în IA;
- W. întrucât start-up-urile din sectorul agroalimentar joacă un rol important pentru acest sector în ceea ce privește introducerea de noi tehnologii și tehnici, care pot aduce beneficii și pot înlesni adoptarea tehnologiilor IA de către sector;
- X. întrucât IA poate contribui la colectarea unor date mai exacte și actualizate privind bunăstarea animalelor, ceea ce poate îmbunătăți atât calitatea cercetării sectoriale, cât și procesele decizionale;
- Y. întrucât prezența elementelor de peisaj în zonele agricole este favorabilă biodiversității, poate contribui la atenuarea fenomenelor meteorologice extreme și protejează solul de eroziune și deșertificare; întrucât colectarea de date prin teledetecție de înaltă rezoluție asigură înregistrarea lor corectă și poate îmbunătăți auditarea și preveni excluderea incorectă a unor părți ale suprafeței eligibile ce conțin elemente de peisaj sau evaluarea injustă a pășunilor împădurite sau a altor sisteme agroforestiere ca fiind suprafețe neagricole,
1. consideră că aspectele legate de bunăstare, îmbunătățirea condițiilor de muncă, protejarea mijloacelor de subsistență ale fermierilor, ale lucrătorilor și/sau ale operatorilor agricoli și forestieri, cererile societății în materie de alimente și sănătate, inclusiv de alimente sigure, hrănitoare și sustenabile, securitatea alimentară, capacitatea de adaptare a producătorilor la noile tehnologii IA, reducerea costurilor ridicate de producție pentru fermierii europeni, bunăstarea animalelor și alte aspecte etice și sociale

ar trebui să fie o prioritate la evaluarea aplicabilității și impactului IA și ale tehnologiilor similare în acest sector și în zonele rurale; subliniază că IA trebuie folosită în mod sustenabil și etic;

2. consideră că lucrătorii se tem în mod justificat că adoptarea IA va provoca pierderi de locuri de muncă și, prin urmare, această adoptare trebuie să respecte principiile tranziției juste, în special obiectivul creării de noi locuri de muncă, și nu să creeze șomaj prin progresul tehnologic;
3. invită autoritățile responsabile din statele membre să pregătească și să publice analize ale impactului introducerii tehnologiilor IA asupra locurilor de muncă și a lucrătorilor pe termen scurt, mediu și lung, cu scopul de a pregăti și implementa, sub semnul parteneriatului social și al dialogului cu angajatorii, angajații și sindicatele sau reprezentanții acestora, o tranziție lină către noile modele de agricultură bazate pe IA, oricare ar fi ele, adoptând politici și soluții responsabile din punct de vedere social și juste pentru lucrătorii din sector, pentru a ajuta piața muncii să se adapteze în consecință și a evita excluziunea socială și economică;
4. este ferm convins că beneficiile IA și digitalizarea ar trebui să fie accesibile tuturor producătorilor agricoli și crescătorilor de animale, indiferent de dimensiunea sau amplasamentul fermei sau a/al structurilor lor; subliniază că IMM-urile din sectorul agroalimentar trebuie să fie sprijinite în transformarea lor digitală din cauza resurselor lor limitate;
5. invită Comisia să faciliteze și să garanteze, în limitele competențelor sale, finanțarea și distribuirea echitabilă și egală a beneficiilor în domeniul IA între diferitele sectoare, în toate regiunile Uniunii, inclusiv în zonele îndepărtate, rurale și insulare, și un acces echitabil și egal la acestea, pentru a evita apariția altor dezbinări și a unei Uniuni cu două viteze în ceea ce privește aspecte precum IA; subliniază că trebuie consolidate urgent capacitățile digitale și infrastructura digitală, pentru a evita apariția altor dezbinări și a unei Uniuni cu două viteze în ceea ce privește aspecte precum IA;
6. subliniază că agricultura este un sector în care IA va juca un rol esențial în soluționarea problemelor și provocărilor legate de producția și aprovizionarea cu alimente, astfel că, pentru a deveni un actor competitiv în domeniul tehnologiei digitale și al tehnologiei IA, în special al tehnologiilor legate de agricultură, este nevoie de investiții mai specifice și cu un grad mai ridicat de prioritate în digitalizare, conectivitate în zonele rurale, IA, instrumente inovatoare și eficiente, cercetare, analize științifice și socioeconomice menite să îmbunătățească calitatea și utilizarea sustenabilă a resurselor naturale precum solul și apa în producția agricolă și silvică în Uniune, dar și de măsuri de conservare a solului și de protejare a biodiversității, de adaptare la schimbările climatice și de atenuare a acestora, ținând seama de importanța tot mai mare a soluțiilor digitale în perioada pandemiei de COVID-19 și de importanța garantării unui sector agricol și alimentar funcțional în Uniune;
7. afirmă că, atunci când este vorba de fonduri publice, cercetarea, dezvoltarea și implementarea inteligenței artificiale ar trebui să se ghideze după principiul „bani publici, date publice”; subliniază că orice finanțare publică a IA în agricultură ar trebui să se concentreze pe soluții globale la provocările comune în materie de mediu, climă și securitate alimentară, ținând seama totodată de impactul socioeconomic al acesteia,

pentru a pune inovarea în slujba binelui comun;

8. subliniază că tehnologiile internetului obiectelor și mai ales ale inteligenței artificiale reprezintă o oportunitate semnificativă pentru modernizarea, automatizarea și îmbunătățirea eficienței și sustenabilității sectorului agroalimentar, precum și pentru dezvoltarea locală în zonele rurale;
9. consideră că decalajul digital reprezintă un obstacol în calea împărțirii avantajelor aduse de sectorul IA și că multe ferme din Europa nu sunt suficient de pregătite pentru a aplica inovațiile sau IA;
10. subliniază importanța dezvoltării de aplicații tehnologice care să răspundă unor nevoi reale ale fermierilor, printr-un proces de participare de la bază la vârf; subliniază că trebuie să se organizeze formări adecvate la nivel regional/local care să le ofere fermierilor expertiza și competențele digitale necesare, de exemplu sub îndrumarea unor consultanți în domeniul agriculturii digitale, în special în cazul fermelor mici și mijlocii, unde utilizarea tehnologiilor digitale nu întotdeauna este văzută ca fiind profitabilă, cu scopul de a le ajuta să achiziționeze, să implementeze, să utilizeze și să beneficieze de aplicațiile adecvate, lucru esențial pentru obținerea de beneficii în sectorul agroalimentar;
11. invită statele membre să aibă în vedere includerea mai multor formări și cursuri în domeniul IA atât în cadrul învățământului superior general, cât și în cadrul învățământului superior de specialitate în domeniul agroalimentar, dar și ca parte a educației informale;
12. subliniază că datele colectate de la fermieri prin tehnologii IA ar trebui să rămână proprietatea fermierilor; subliniază că, în prezent, nu există un cadru juridic al UE pentru a controla utilizarea datelor colectate și evaluate de întreprinderile agroalimentare și că utilizarea abuzivă a datelor agricole poate duce la practici anticoncurențiale, inclusiv la discriminarea prin prețuri și la speculă pe piețele de mărfuri, care pot afecta negativ veniturile fermierilor;
13. subliniază că cercetarea mai amănunțită a modului în care pot fi utilizate semnalele de la sateliții Galileo pentru a produce hărți de înaltă rezoluție care să indice umiditatea sau conținutul de carbon al solului i-ar putea ajuta pe fermieri să ia decizii cu privire la gestionarea apei și a factorilor de producție și, de asemenea, ar putea fi aplicată pentru a monitoriza respectarea bunelor condiții agricole și de mediu (GAEC) în ceea ce privește protecția turbăriilor și a pajiștilor;
14. subliniază că sunt necesare investiții suplimentare în infrastructura de date destinată sectorului agricol și în conectivitatea în zonele rurale;
15. constată că aplicarea tehnologiilor IoT existente în sectorul agricol poate duce la creșterea producției vegetale și la culturi mai calitative; consideră că utilizarea tehnologiilor digitale și a IA în sectorul agroalimentar este necesară pentru a îmbunătăți sustenabilitatea, eficiența, precizia și productivitatea;
16. pune în evidență potențialul pe care îl are internetul obiectelor în agricultura de precizie, în special în ceea ce privește detectarea condițiilor meteorologice, a substanțelor nutritive din sol și a nevoilor de apă, precum și în identificarea infestărilor cu dăunători

și a bolilor plantelor; reliefează că monitorizarea prin instrumente automatizate și digitale poate scădea substanțial utilizarea pesticidelor, micșorând astfel și mai mult amprenta de mediu și climatică a agriculturii;

17. subliniază că investițiile în IA reprezintă un risc financiar major și pot agrava supraîndatorarea fermierilor, făcându-i, astfel, mai dependenți de alți actori din sectorul agricol și contribuind la transferul valorii produse de ferme către furnizorii de echipamente agricole;
18. subliniază că interoperabilitatea sistemelor de IA este esențială pentru libertatea de alegere a fermierului atunci când utilizează aplicații și dispozitive digitale;
19. scoate în evidență că fermele mici și mijlocii sunt cele trebuie sprijinite în special în tranziția către tehnologia digitală și tehnologia IA și în punerea în aplicare a acestora, deoarece ele reprezintă modelul familial al agriculturii europene, care trebuie menținut și sprijinit, iar introducerea de noi tehnologii digitale și IA accesibile ar putea ajuta la coordonarea acestui model de producție în special și la menținerea în mai mare măsură și susținerea practicilor tradiționale care în prezent au o profitabilitate scăzută și, pentru supraviețuirea lor în viitor, ar contribui la atragerea generațiilor tinere în agricultură, dezvoltarea piețelor locale și a circuitelor de aprovizionare scurte și ar proteja patrimoniul biologic și cultural local, identificând totodată soluții sustenabile la problemele legate de protecția și securitatea datelor;
20. subliniază că trebuie întărite sinergiile dintre diferitele fonduri structurale și de investiții, cu scopul de a ajuta sectoarele agroalimentare să devină mai reziliente din punct de vedere economic și mai sustenabile din punctul de vedere al mediului;
21. subliniază că este important să se reducă decalajul digital și decalajul între generații care există în multe regiuni agricole din Uniune; subliniază necesitatea unei finanțări stabile și adecvate pentru construirea infrastructurii digitale destinate sectorului agricol;
22. invită toate statele membre să mobilizeze fondurile Uniunii pentru a asigura sustenabilitatea și creșterea ecosistemului paneuropean de centre de inovare digitală în domeniul agriculturii, acestea fiind mecanisme ce pot promova și accelera adoptarea tehnologiilor IoT și IA în agricultură;
23. subliniază că, pentru ca agricultura să beneficieze de noile tehnologii digitale și IA, printre altele, acoperirea universală de bandă largă trebuie să fie finalizată cât mai curând posibil în toate zonele rurale;
24. subliniază că calitatea colectării datelor și a seturilor de date utilizate are un impact major asupra eficiențelor care pot fi atinse; invită Comisia să asigure standardizarea seturilor de date și o revizuire de înaltă calitate pentru a elimina prejudecățile și a integra valorile Pactului verde în produsele IA; subliniază că valoarea adăugată în lanțul generat de aceste date trebuie să le revină agricultorilor;
25. subliniază că, prin optimizarea întregului lanț, tehnologiile IA pot contribui, de asemenea, la reducerea pierderilor de alimente;
26. subliniază că tranziția și abordarea digitală, precum și furnizarea și implementarea de tehnologii IA nu ar trebui să facă discriminări între lucrătorii agricoli, inclusiv lucrătorii

angajați și lucrătorii care desfășoară activități independente, și ar trebui să ofere un sprijin specific corespunzător pentru recalificare și perfecționare în locuri de muncă și profesii de calitate;

27. consideră că potențialul IA și al tehnologiilor conexe poate și ar trebui să fie utilizat pentru a îmbunătăți trasabilitatea și etichetarea produselor agroalimentare și forestiere și pentru a garanta standarde ridicate de securitate alimentară, inclusiv în privința unor aspecte precum originea sau metodele de producție, dar și sustenabilitatea produselor, integritatea, autenticitatea și prevenirea fraudelor legate de alimente, și măsuri care să asigure o concurență loială între diferiții actori implicați și pe piețele de desfacere, oferind astfel mai multă transparență consumatorilor europeni; menționează că soluțiile oferite de sistemele blockchain ar trebui explorate în acest sens;
28. consideră că IA ar trebui promovată pentru a menține și îmbunătăți productivitatea agricolă și sustenabilitatea în agricultură, inclusiv în ceea ce privește impactul schimbărilor climatice asupra practicilor agricole;
29. invită autoritățile competente din statele membre să prezinte și să promoveze doar acele tehnologii IA și studii privind IA care sunt pe deplin funcționale și finalizate, astfel încât comunitatea agroalimentară să poată beneficia cât mai mult de pe urma lor, fără prejudecăți sau presupuneri cu privire la IA la scară mai largă;
30. consideră că inovarea digitală în agricultură poate fi un factor care să contribuie la reînnoirea generațiilor în sector, atrăgând tinerii către acest domeniu, lucru care la rândul său poate fi un răspuns la depopularea zonelor rurale și exodul creierelor;
31. invită toate statele membre să includă în planurile lor strategice privind PAC și în planurile lor de dezvoltare rurală măsuri care să sprijine posibilitățile oferite de cercetarea și dezvoltarea în domeniul agriculturii, precum și introducerea și utilizarea pe scară mai largă a unei IA sigure și fiabile și a unor instrumente inovatoare la prețuri accesibile pentru beneficiari;
32. invită statele membre să reducă sarcinile administrative și eventualele obstacole în calea implementării investițiilor în IA, elaborând în acest scop standarde echitabile și eficiente, și să ofere consiliere independentă și informațiile și formările necesare, inclusiv pentru fermierii tineri și micii fermieri, precum și fermierii din regiunile mai puțin avantajate;
33. invită Comisia să țină seama pe deplin de nivelurile diferite de pregătire a statelor membre, prin evaluarea planurilor strategice privind PAC;
34. invită statele membre să pună la dispoziție resurse pentru modernizarea și reînnoirea tehnologică și materială a bazelor științifice care lucrează la sau cu IA, cum ar fi institutele agricole, universitățile sau alte organisme specializate, pentru a colecta date mai actualizate și mai exacte cu privire la efectul pe care îl are IA asupra plantelor, animalelor, solurilor și apei, printre altele;
35. invită Comisia să integreze agricultura de precizie ca o componentă-cheie în strategia „De la fermă la consumator”, astfel încât să se poată exploata pe deplin potențialul său de gestionare sustenabilă a resurselor și de producție alimentară eficientă;
36. invită statele membre să elaboreze instrumente specifice de analiză a datelor, cu accent

deosebit pe costuri/beneficii pentru a oferi fermierilor informațiile de care au nevoie privind tehnologiile digitale;

37. consideră că Uniunea ar trebui să permită mai multe investiții pentru a deveni un actor competitiv în domeniul tehnologiei digitale și al tehnologiei IA, mai precis în domeniul tehnologiilor destinate agriculturii;
38. invită Comisia să organizeze consultări ample cu statele membre, cu sectorul și cu mediul academic privind niște propuneri concrete de abordare a dezvoltării și implementării IA;
39. invită Comisia să includă cel puțin doi reprezentanți cu experiență în domeniul agricol și un reprezentant cu experiență în domeniul silvic în Grupul de experți la nivel înalt privind inteligența artificială;
40. invită toate statele membre să includă cel puțin un expert din sectoarele agriculturii, silviculturii și amenajării teritoriului în centrele de inovare cu un grad înalt de specializare în IA, astfel cum a propus Comisia în cartea sa albă din 19 februarie 2020 intitulată „Inteligența artificială – O abordare europeană axată pe excelență și încredere” (COM(2020)0065);
41. invită Comisia să pună la dispoziție resursele necesare pentru a crea și întreține o bază de date, în toate limbile oficiale ale Uniunii, a bunelor practici în materie de IA în agricultură, astfel încât să se poată face un schimb de experiență mai rapid și mai cuprinzător și să se îmbunătățească procesele din acest domeniu;
42. invită statele membre care au zone cu constrângeri naturale să pună la dispoziție resurse suficiente pentru cercetarea privind utilizarea IA în aceste zone, cu scopul de a ajuta fermierii în cauză să folosească mai bine resursele disponibile;
43. invită Comisia să conceapă și să construiască o platformă digitală sau un site web dedicat(ă) evoluțiilor IA în sectorul agroalimentar al Uniunii;
44. observă că pe piața serviciilor digitale avansate care utilizează tehnologii IA pentru agricultură concurența este limitată; consideră că tehnologia și cunoștințele din agricultură trebuie să fie împărtășite între statele membre, pentru a face față împreună provocărilor viitoare;
45. invită Comisia să efectueze analize amănunțite privind utilizarea dispozitivelor de colectare și măsurare a datelor și a dispozitivelor magnetice și pe bază de unde pentru animalele cel mai frecvent crescute în ferme, cum ar fi bovinele, ovinele, caprinele, porcinele, păsările de curte și albinele, analize care vor fi esențiale pentru proiectarea și utilizarea IA la nivelul Uniunii; subliniază că, din cauză că dispun de puține resurse, IMM-urile din sectorul agroalimentar trebuie sprijinite în transformarea lor digitală, reducând dezechilibrele digitale în ceea ce privește capacitățile și infrastructura, în special în orașele mai mici și în zonele rurale și îndepărtate;
46. invită autoritățile competente de la nivel național, regional și local din statele membre să contribuie la crearea de centre digitale naționale și, după caz, regionale și locale pentru agricultură;

47. atrage atenția asupra costurilor exorbitante ale diferitelor soluții digitale disponibile pe piață pentru agricultură; ia act de faptul că grație platformelor cu sursă deschisă, astfel de soluții au prețuri mai accesibile, ceea ce face ca mai mulți fermierii să le adopte mai rapid; solicită ca toate procesele de achiziții publice și toate programele de finanțare din Uniune să includă cerințe privind accesul la date deschise, precum și să promoveze utilizarea de software și hardware cu sursă deschisă.

**INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

Data adoptării	24.2.2021
Rezultatul votului final	+ : 40 - : 5 0 : 0
Membri titulari prezenți la votul final	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Benoît Biteau, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Ivan David, Paolo De Castro, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Pär Holmgren, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Chris MacManus, Colm Markey, Alin Mituța, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno, Maxette Pirbakas, Bronis Ropė, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Membri supleanți prezenți la votul final	Petros Kokkalis

VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

40	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Mara Bizzotto, Angelo Ciocca, Ivan David, Gilles Lebreton, Maxette Pirbakas
NI	Dino Giarrusso
PPE	Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Colm Markey, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno
The Left	Luke Ming Flanagan, Petros Kokkalis, Chris MacManus

5	-
Verts/ALE	Benoît Biteau, Martin Häusling, Pär Holmgren, Bronis Ropė, Sarah Wiener

0	0
---	---

Legenda simbolurilor utilizate:

+ : pentru

- : împotriva

0 : abțineri

30.3.2021

AVIZ AL COMISIEI PENTRU DREPTURILE FEMEILOR ȘI EGALITATEA DE GEN

destinat Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor

referitor la conturarea viitorului digital al Europei: înlăturarea barierelor din calea funcționării pieței unice digitale și îmbunătățirea utilizării IA pentru consumatorii europeni (2020/2216(INI))

Raportoare pentru aviz: Maria da Graça Carvalho

SUGESTII

Comisia pentru drepturile femeilor și egalitatea de gen recomandă Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor, care este comisie competentă, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

- A. întrucât utilizarea întregului potențial al competențelor digitale ale femeilor poate avea o contribuție semnificativă la stimularea economiei europene, în special având în vedere că există aproximativ un milion de locuri de muncă vacante în Europa pentru experți digitali, că 70 % dintre întreprinderi amână investițiile din cauză că nu pot găsi persoane cu competențele digitale adecvate¹ și că, în unele categorii de locuri de muncă, peste 90 % dintre posturi necesită tipuri specifice de competențe digitale²;
1. reamintește că femeile sunt subreprezentate în sectorul tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) și că există un decalaj digital între femei și bărbați în tehnologia digitală, lucru care dezavantajează femeile; reamintește, de asemenea, că femeile constituie 36 % dintre absolvenții din domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STIM), 30 % din forța de muncă din domeniul tehnologiei, inclusiv 22 % din domeniul IA, și 17 %³ dintre specialiștii în TIC din Europa, că impulsul preconizat pentru economia UE ar fi de 16 miliarde EUR⁴ pe an dacă femeile absolvente în domeniul tehnologiei nu ar fi împiedicate să accedă la locuri de muncă în domeniile digitale în același ritm ca bărbații și că, pentru a combate stereotipurile de gen care influențează în mare măsură opțiunile de studiu și de carieră, precum și prejudecățile de gen în AI și în produse, care se manifestă în concepția, alimentarea și utilizarea sistemelor de AI, promovarea egalității între sexe în cadrul pieței unice digitale va contribui la reducerea decalajului digital dintre femei și bărbați;
 2. observă că 30 % dintre antreprenorii din UE sunt femei, dar că acestea primesc doar 2 % din finanțarea nebanară disponibilă⁵, ceea ce le îngreunează participarea la economia digitală;
 3. reamintește că în sectorul TIC, în consiliile de administrație ale întreprinderilor se înregistrează cel mai mare procent de bărbați și salută intenția Comisiei de a încuraja adoptarea propunerii din 2012 de directivă privind consolidarea echilibrului de gen în rândul administratorilor neexecutivi ai societăților cotate la bursă și măsuri conexe (Directiva privind femeile în consiliile de administrație);
 4. subliniază că, potrivit sondajului Agenției pentru Drepturi Fundamentale privind violența împotriva femeilor, s-a raportat un număr ridicat de cazuri de hărțuire sexuală în centrele de învățământ STIM, inclusiv în școli, universități și locuri de muncă, ceea ce exclude și mai mult femeile din sector;

¹ Raportul Comisiei din 17 iunie 2020 privind impactul schimbărilor demografice (COM(2020)0241).

² Comunicarea Comisiei din 1 iulie 2020 intitulată „Agenda pentru competențe în Europa în vederea obținerii unei competitivități durabile, a echității sociale și a rezilienței” COM(2020)0274.

³ Comunicarea Comisiei din 5 martie 2020 intitulată „O Uniune a egalității: Strategia privind egalitatea de gen 2020-2025” (COM(2020)0152).

⁴ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/women-digital-0>

⁵ Fackelmann, S. and De Concini, A., *Funding women entrepreneurs: How to empower growth*, Innovation Finance Advisory for the European Commission and the European Investment Bank, 29 June 2020.

5. evidențiază că egalitatea de gen este un principiu de bază al Uniunii Europene și ar trebui să se reflecte în toate politicile UE; solicită recunoașterea rolului fundamental al femeilor în realizarea obiectivelor strategiei digitale europene, în concordanță cu obiectivele privind egalitatea între femei și bărbați; reamintește că participarea femeilor la economia digitală este esențială pentru modelarea unei societăți digitale prospere și pentru stimularea pieței interne digitale a UE; subliniază că este important să se asigure integrarea perspectivei de gen și să se elaboreze indicatori în educația digitală la toate nivelurile, în Strategia privind piața unică digitală și în industria IA și să se sensibilizeze femeile cu privire la formarea și posturile legate de economia digitală și la oportunitățile pe care acestea le reprezintă;
6. invită Comisia să continue să remedieze disparitatea dintre femei și bărbați printr-o abordare pe mai multe niveluri în sectorul TIC și să instituie politici pentru a evalua pe deplin cauzele și factorii ce se află la originea unor fenomene precum stereotipurile de gen, discriminarea sau crearea unor medii de lucru și de învățare adecvate, pentru a crește participarea femeilor la STIM și la IA și a promova măsuri la toate nivelurile de educație și de ocupare a forței de muncă în sectorul digital, îndeosebi prin crearea de programe de mentorat cu modele feminine încă de la o vârstă fragedă, prin sprijinirea învățării pe tot parcursul vieții, a formării și a programelor de stimulare a competențelor lor electronice, acordând o atenție deosebită femeilor vârstnice, prin facilitarea accesului la servicii, precum și a accesului la finanțarea cercetării, la infrastructuri și la telemuncă, în special în anumite zone rurale în care pandemia de COVID-19 a evidențiat lipsa accesului la internet, la tehnologii și la infrastructuri digitale; solicită să se țină cont de IA dintr-o perspectivă de gen atunci când se elaborează politici și legislație și, dacă este necesar, să se adapteze legislația actuală, inclusiv programele UE;
7. invită Comisia și statele membre să creeze mai multe oportunități de finanțare pentru întreprinzătoare, astfel încât acestea să aibă șanse egale de a concura pe piața unică digitală, și solicită politici de mobilizare și susținere a potențialului de întreprinzător al femeilor, precum și extinderea Rețelei europene de investitori providențiali și a Rețelei europene de mentori pentru întreprinzătoare; invită Comisia să asigure punerea în aplicare deplină a declarației ministeriale de angajament privind „Femeile în sectorul digital”;
8. invită Comisia să sprijine statele membre pentru ca acestea să ia măsurile necesare pentru a asigura că femeile pot beneficia de oportunitățile oferite de telemuncă, permițându-le să lucreze de acasă și să ajungă la un echilibru real între responsabilitățile profesionale remunerate și responsabilitățile de îngrijire prin garantarea unei aplicări eficiente a Directivei privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată⁶, pentru o repartizare mai echitabilă a responsabilităților de îngrijire în cadrul familiilor, precum și prin garantarea accesului femeilor la sistemele necesare de protecție socială și de îngrijire a copiilor; solicită o evaluare a impactului telemuncii, în special în ceea ce privește programul de lucru, izolarea socială, separarea dintre viața profesională și cea privată și presiunea psihologică;
9. solicită ca, în legătură cu măsurile din domeniul ocupării forței de muncă, Consiliul să deblocheze și să adopte Directiva privind femeile în consiliile de administrație;

⁶ Directiva (UE) 2019/1158 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată a părinților și îngrijitorilor și de abrogare a Directivei 2010/18/UE a Consiliului (JO L 188, 12.7.2019, p. 79).

îndeamnă statele membre să transpună și să pună în aplicare pe deplin Directiva privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată; invită Comisia și statele membre să reducă disparitatea dintre femei și bărbați din economia digitală prin măsuri specifice, inclusiv prin fonduri europene pentru finanțarea proiectelor conduse de femei în sectorul digital, prin promovarea unui număr minim de cercetătoare care participă la proiecte de TIC, cursuri de formare privind „prejudecățile de gen inconștiente” destinate departamentelor de resurse umane, pentru a promova o recrutare echilibrată între cele două sexe, adoptarea unor politici și/sau orientări în materie de achiziții publice privind achiziționarea de servicii de TIC de la furnizori care aplică un echilibru între femei și bărbați în componența întreprinderilor și a consiliilor de administrație și facilitarea distribuirii fondurilor europene companiilor care țin cont de criteriile echilibrului dintre femei și bărbați;

10. sprijină ferm inițiativele Comisiei Europene de sensibilizare cu privire la oportunitățile digitale, cum ar fi abordarea „No women, No panel (Nicio masă rotundă fără femei)”, Săptămâna UE a programării, „coalitiile pentru competențe și locuri de muncă în sectorul digital”, „Premiul UE pentru femeile inovatoare”, inițiativele #SaferInternet4EU din toată Europa, Noua agendă pentru competențe în Europa și perspectivele de învățare pe tot parcursul vieții;
11. consideră că IA poate contribui substanțial la depășirea discriminării bazate pe sex și la soluționarea problemelor cu care se confruntă femeile pentru a promova egalitatea între femei și bărbați, cu condiția să fie elaborat un cadru juridic și de etică adecvat, să fie eliminate prejudecățile conștientizate și neconștientizate, iar principiile egalității între femei și bărbați să fie respectate; subliniază lipsa de diversitate din cadrul echipelor de programatori și ingineri din sectorul IA, precum și importanța utilizării unor date defalcate pe sexe la dezvoltarea de produse, de standarde în materie de IA, de algoritmi și aplicații, invită Comisia și statele membre să se asigure că IA este dezvoltată într-un mod care respectă și promovează egalitatea; îi încurajează pe actorii pertinenti să depună eforturi pentru a preveni prejudecățile și stereotipurile de gen și culturale, să ofere sesiuni de formare angajatorilor, lucrătorilor și cadrelor didactice și să promoveze participarea femeilor împreună cu diverse echipe de actori societali cheie la conceperea, dezvoltarea și implementarea algoritmilor, învățarea automată, prelucrarea limbajului natural și aplicațiile de IA;
12. invită Comisia să propună un cadru de reglementare pentru a combate prejudecățile, discriminarea nejustificată și inegalitățile inerente sistemelor de IA cu grad ridicat de risc, inclusiv sistemele biometrice; recomandă creșterea diversității printr-o abordare intersecțională și un echilibru între femei și bărbați în rândul proiectanților de IA și asigurarea unei formări suficiente și de calitate în ceea ce privește transparența, discriminarea, stereotipurile de gen, originea rasială și etnică și prejudecățile culturale proiectanților de IA;
13. își exprimă îngrijorarea că disparitatea dintre femei și bărbați în ceea ce privește competențele digitale poate fi în dezavantajul femeilor pe piețele digitale emergente; subliniază importanța capacitării consumatorilor, în special a femeilor, prin transmiterea competențelor TIC de bază și lansarea unor campanii de sensibilizare care să le permită să profite pe deplin de beneficiile pieței unice digitale;
14. evidențiază că prejudecățile structurale de gen care există în mediul universitar, în

cercetare și în întreprinderile din sectoarele digitale încetinește evoluția carierei femeilor și le reduc perspectivele de carieră, ceea ce duce la o subreprezentare a femeilor în economia digitală; invită Comisia să se asigure că astfel de prejudecăți sunt combătute, în cea mai mare măsură posibilă, în timpul procedurilor de finanțare, de depunere a cererilor și de luare a deciziilor, prin felul în care sunt concepute acestea, și invită, de asemenea, Comisia să aloce mai multe fonduri pentru a le sprijini pe cadrele universitare, pe cercetătoare și pe întreprinzătoare;

15. evidențiază că, pentru procesul de inovare în domeniul de TIC de vârf, cum ar fi IA sau securitatea cibernetică, un nivel ridicat de competențe STIM este vital și că acesta va fi, prin urmare, din ce în ce mai important pentru competitivitatea viitoare a Uniunii Europene pe piețele mondiale;
16. solicită să se acorde o atenție deosebită nevoilor femeilor și fetelor ca ținte ale hărțuirii și a creșterii criminalității informatice și a violenței online în lumea digitală, care, în consecință, descurajează, de asemenea, femeile, fetele și minoritățile să participe în mod egal pe piețele digitale și solicită ca propunerea Comisiei referitoare la actul legislativ privind serviciile digitale (COM (2020) 0825) să abordeze aceste probleme; solicită să se organizeze campanii de sensibilizare și educare destinate femeilor cu privire la modalitățile de a se proteja în mediul online pentru a combate violența de gen și stereotipurile de gen; îndeamnă Comisia și statele membre să dezvolte instrumente de formare adresate sectorului serviciilor digitale și al dezvoltării IA, să recunoască dreptul lucrătorilor de a se deconecta și să colaboreze îndeaproape cu organizațiile societății civile pentru drepturile femeilor și să le implice pentru a răspunde mai bine preocupărilor din viața de zi cu zi a femeilor și fetelor și pentru a le atenua, atunci când elaborează și pun în aplicare politici privind consumatorii și politici publice în materie de tehnologie, acordând o atenție deosebită grupurilor vulnerabile, precum femeile și fetele ce aparțin minorităților;
17. invită Comisia să exploateze și să direcționeze mai bine Agenda digitală și Strategia privind piața unică digitală pentru a aborda disparitățile de gen importante din sectorul TIC și a promova integrarea deplină a femeilor în acest sector, în special în ceea ce privește profesiile tehnice și din domeniul telecomunicațiilor, precum și să promoveze instruirea și formarea profesională a femeilor și fetelor în domeniul TIC și în alte domenii STIM;
18. consideră că, pentru a se ajunge la egalitatea între femei și bărbați în dezvoltarea, producerea, comercializarea și utilizarea serviciilor digitale și ale produselor de consum, ale aplicațiilor și platformelor online de IA, este esențial să se dezvolte un program cuprinzător de instruire în școli și la locul de muncă pentru a recunoaște și a elimina prejudecățile de gen în propriul comportament și pe plan profesional;
19. invită Comisia și statele membre să recunoască faptul că întreprinzătoarele fac obiectul hărțuirii online și să ia măsuri pentru a soluționa această problemă.

**INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

Data adoptării	25.3.2021
Rezultatul votului final	+: 28 -: 2 0: 4
Membri titulari prezenți la votul final	Simona Baldassarre, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Annika Bruna, Margarita de la Pisa Carrión, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Cindy Franssen, Heléne Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Karen Melchior, Andželika Anna Możdżanowska, Maria Noichl, Sandra Pereira, Pina Picierno, Sirpa Pietikäinen, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Sylwia Spurek, Jessica Stegud, Isabella Tovaglieri, Ernest Urtasun, Hilde Vautmans, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Marco Zullo
Membri supleanți prezenți la votul final	Aušra Maldeikienė, Irène Tolleret

VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

28	+
ECR	Andželika Anna Możdżanowska
PPE	Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Cindy Franssen, Arba Kokalari, Aušra Maldeikienė, Sirpa Pietikäinen, Christine Schneider, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Renew	Karen Melchior, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Irène Tolleret, Hilde Vautmans, Marco Zullo
S&D	Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Helène Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Maria Noichl, Pina Picierno, Evelyn Regner
The Left	Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek, Ernest Urtasun

2	-
ID	Simona Baldassarre, Isabella Tovaglieri

4	0
ECR	Jessica Stegrud, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Annika Bruna
The Left	Sandra Pereira

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri

**INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA
ÎN COMISIA COMPETENTĂ**

Data adoptării	14.4.2021
Rezultatul votului final	+ : 39 - : 0 0 : 5
Membri titulari prezenți la votul final	Andrus Ansip, Pablo Arias Echeverría, Alessandra Basso, Adam Bielan, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoș, Markus Buchheit, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, Carlo Fidanza, Evelyne Gebhardt, Alexandra Geese, Maria Grapini, Svenja Hahn, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Marcel Kolaja, Kateřina Konečná, Jean-Lin Lacapelle, Maria-Manuel Leitão-Marques, Morten Løkkegaard, Adriana Maldonado López, Antonius Manders, Beata Mazurek, Leszek Miller, Dan-Ștefan Motreanu, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Kim Van Sparrentak, Marion Walsmann, Marco Zullo
Membri supleanți prezenți la votul final	Clara Aguilera, Jordi Cañas, Claude Gruffat, Sylvie Guillaume, Jiří Pospíšil, Barbara Thaler

**VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL
ÎN COMISIA COMPETENTĂ**

39	+
ECR	Adam Bielan, Carlo Fidanza, Eugen Jurzyca, Beata Mazurek
ID	Alessandra Basso, Markus Buchheit, Virginie Joron, Jean-Lin Lacapelle
NI	Miroslav Radačovský
PPE	Pablo Arias Echeverría, Deirdre Clune, Arba Kokalari, Antonius Manders, Dan-Ștefan Motreanu, Jiří Pospíšil, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Barbara Thaler, Róza Thun und Hohenstein, Marion Walsmann
Renew	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoș, Jordi Cañas, Dita Charanzová, Svenja Hahn, Morten Løkkegaard, Marco Zullo
S&D	Clara Aguilera, Biljana Borzan, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Maria-Manuel Leitão-Marques, Adriana Maldonado López, Leszek Miller, Christel Schaldemose
The Left	Kateřina Konečná, Anne-Sophie Pelletier

0	-

5	0
Verts/ALE	Anna Cavazzini, Alexandra Geese, Claude Gruffat, Marcel Kolaja, Kim Van Sparrentak

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri